

Наш Христос

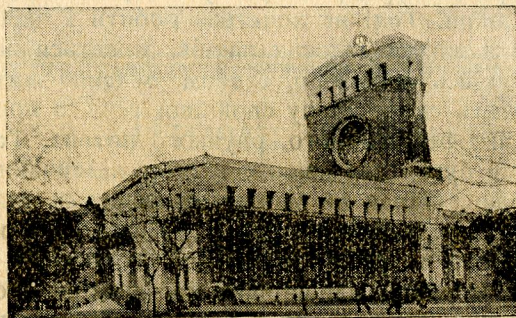
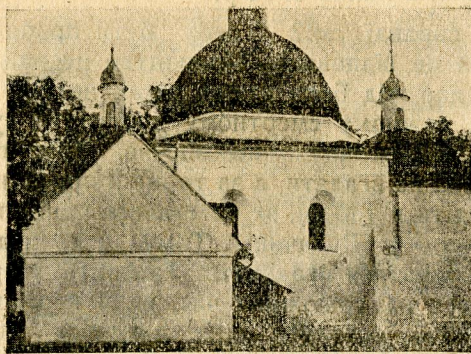
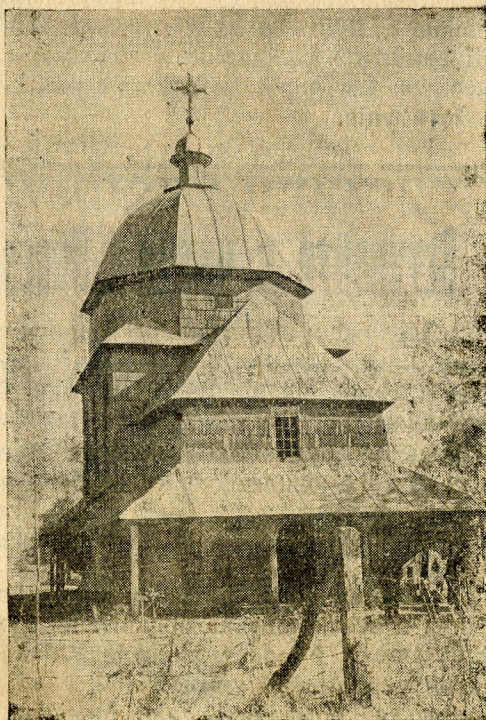

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Л ь в і в,

1. квітня 1935.

Ч. 7. (55).

Подаємо знімки трьох церков, що походять з різних, віддалених від себе часів. І так, вгорі на право бачимо зразок старої мурованої церкви, а саме церкву Благовіщення в Городку. По лівій стороні є знімка гарної української дерев'яної церкви, а саме є це монастирська церква у Волиці Деревлянській, з XVII. стол. Вкінці на право в долині видно зразок найновішої, модерної церковної архітектури, а саме нову католицьку церкву в Празі — Віноградах.

На теми дня.

Цікаві наголовки статей стрічаєте сьогодні по газетах. „Совіти збільшують свої збройні сили“, „Англія рятує світову безпеку“, „Італія мобілізується на кожний випадок“, „Антанта грозить Угорщині і Болгарії“, „Сьогодні, коли йде о мир, Європа грає останню ставку“. Поруч з тими грізними, повними тривоги словами, ви читаете описи радості, яка охопила Німеччину з приводу постанови про загальну військову службу, описи маніфестацій, що їх уладили Поляки з нагоди ухвалення своєї нової конституції, яка незвичайно сильно скріплює верховну владу уряду і президента польської держави. Словом довкола йдуть перегони мілітарного і внутрішнього скріплювання народів і держав, іде гарячкова підготовка до чогось незнаного, великого, жакливого, що ось-ось, таки зараз може на наш бідолашний, стомлений світ нагрянути. Нераз можна теж почути слова, що атмосфера, серед якої тепер живемо, дуже подібна до передвоєнної з липня 1914 р.

Чи справді так? Треба бути пророком, щоби на це відповісти. Пророцтво це надзвичайний дар, від Бога даний, якого не так легко і не кожному смертному доступити судилось. А ворожбитство небезпечне. Трапиться, що можна не вгадати, а за те ще й прийшлось би посидіти в таборі, як це сталося одній пані-ворожбитці у Німеччині. Тому й не будемо навіть старатися вгадувати. Та проте, звертаючи увагу на тривожний час, який переживаємо, хочемо досягнути одно: викликати серед наших мас настрої готовності. Зле є, коли широкі верстви народу живуть у настроях виживання війни. Тоді не хочеться робити і переводити в життя далеких плянів, живеться немов у якійсь провізорії, словом, буденне життя тратить свою сірину спокійної течії, а прибирає вид неспокійного, рвучкого потоку. Такий стан був би для нашого народу незвичайно шкідливий. Однак не можна не звернути уваги на теперішній непевний час, з якого впливає одно: потреба моральної готовності й об'єднання наших найширших мас довкола свого політичного проводу і довкола Єрархії української католицької Церкви. Це будемо повторювати водно і постійно, хоч як це може кожному ясно і, здавалося би, повторювати непотрібно.

Потреба національної солідарності і громадської дисципліни впливає не лише з моментів непевності міжнародного положення, але й нової доби польського державного життя, яке з 23. м. м. почалося. Ми минулого разу писали, що в хвилині, коли наші читачі возь-

муть нашу газету в руки, нова конституція буде ухвалена. Ми помилилися лише на пару днів. Конституцію ухвалено щойно 23. м. м. І з тою хвилиною Польща вступає на шлях незвичайного усуцільнення свого державного апарату, на шлях творення однородної, на зверх відпорної держави, в якій на інші, ніж державно-польські інтереси, не буде місця. Нова конституція має на цілі не лише скріпити польську правлячу верхівку, але й приспособити Поляків до життя серед сучасних велитєнських чужих державних організмів, уможливити їм справну оборону на випадок потреби. У цих перегонах за владу, за безпеку, за майбутнє ми безголосі. Нас ніхто не питає, чи нам такий або інший лад подобається, ми не граємо ніякої ролі у гарячкових пошуках інших народів за союзниками, приятелями. Та проте нас повинна кріпити свідомість, що в світі рішає не лише сила матеріальна, але й моральна. Скріплюючи свої моральні первні єдності, національної дисципліни і солідарності, ми тим самим і так само як інші народи готуватися будемо до зустрічі з незаним. Чим більше скріпимо ті первні, тим більше будемо готові. Бо для недержавної нації єдність і солідарність є такою самою силою, як для державної мілітарна сила і — конституція.

Вступайте в члени „Просвіти“!

Заслужене Товариство „Просвіта“ веде саме живу діяльність, звернену на вербування членів серед найширших мас українського громадянства. Вже незадовго, бо в 1938. р. „Просвіта“ буде обходити своє 70-ліття, і з нагоди того ювілею хоче придбати якнайбільше членів. Головний Виділ „Просвіти“ видає у тій цілі відозву, в якій м. ін. читаємо:

„Добро нашій Батьківщини вимагає, щоб єдина її всеукраїнська організація духових сил була сильна й могутня! Коли ж бодай що десятий український громадянин, і що десята українська громадянка стане негайно відданим її членом, матимемо напевно

НЕПРОГЛЯДНІ РЯДИ ЧЛЕНІВ „ПРОСВІТИ“.

Масове членство — це наша загально національна кінєчність уже нинішньої днини. Тому ми вже розпочали в краю ударну акцію. До помічі в ній стануть

УСІ ІДЕЙНІ УКРАЇНЦІ!“

— 0 —

ЯКОЮ МОВОЮ МОЛИМОСЯ?

Кожний знає, що в нашій греко-католицькій Церкві священники навчають вірних живою, українською мовою. Також у молитовниках маємо виписані всі молитви в нашій рідній мові. І лише деякі головні молитви відмовляємо звичайно трохи іншою мовою — такою, як її уживається в наших церквах при відправах Богослужень.

Про значіння цієї нашої богослужбової мови писали ми не раз у нашому часописі вже давніше, а тут подаємо лише докладніші вістки, яка це саме є мова і звідки вона походить.

Старословянська або староболгарська мова, це той язык, якого уживали предки нинішніх Болгар, що мешкали на балканському півострові ген аж до Егейського моря. Там, у городі Солуні (Салонікі), в одній багатській родині родилися два брати, Кирило і Методій. Вони виховувалися в Царгороді з цісарськими синами і Кирило вивчився там на великого мудрця та став управителем бібліотеки самого цісаря, а Методія зробили намісником у Македонії. Але оба вони покинули таке світле, блискуче життя, стали монахами й перенялися одною думкою, — поширити Христову віру по всіх словянських землях. І тоді прийшло їм до голови, що найлекше це станеться, коли Боже слово говоритимуть у словянській мові. Бо до Кирила і Методія люди думали собі, що Господнє слово можна проповідувати і Бога можна хвалити тільки в трьох мовах: по жидівськи, по грецьки і латинськи.

Попавши на таку просту, а мудру гадку, переложили вони, що було найпотрібніше на ту словянську мову, котру самі знали, то є на староболгарську.

При списуванні цього перекладу показалося, що грецьке письмо не надається до словянської мови. Тому придумали окрему азбуку і нею списали свої переклади.

В деяких старих церквах, бібліотеках і в „Національнім Музею“ можна подивитися книги писані т. зв. глагольським письмом. Є це письмо ані до нашого, ані до латинського, ні до німецького неподібне і його треба окремо вчитися.

Незадовго повстало друге, далеко простіше й легше до вивчення словянське письмо, яке названо кирилицею. Це кириличне письмо можна в нас до нині побачити в кожній церкві і з него згодом витворилося також те письмо, котрого загально в нашій життєвій уживаємо. Глаголиця, як трудніша, пішла у забуття, і її знають хіба вчені.

Таке письмо і така мова прийшли до нашого краю разом з новою Христовою вірою. З того був чималий хосен.

Хосен був такий, що і староболгарська мова і кириличне письмо прийшли до нас доволі вироблені. Ними можна було легко і добре орудувати. Не треба було при науці спинюватися та витрачувати сили на вироблення того найважливішого знаряддя просвіти, яким є письмо і мова. А що Слов'яни тоді не дуже між собою ріжнилися, так і старословянська мова, себто мова давних Болгар була у нас доволі добре зрозуміла, ніби своя, тільки не буденна, а якась особлива, від свята, звичайно — вчена мова. Через те, що предки наші розуміли її, могли вони читати ті всілякі книги, що до нас з чужих країв поприходили, а через читання люди образуються і мудріють. Заки би то наші письменники були тільки всіляких цікавих книжок поналисували — кілька то часу минуло би! А так багато прийшло готового — тільки бери й читай. Отже, коли говориться про поширення освіти, то безперечно ті книги, писані хоч чужою, але всеж таки зрозумілою мовою і добре до її мови пристосованим письмом, багато нам помогли.

Але і те правда, що всеж таки та чужа мова дещо спинила у розвитку свою рідну. Людям здавалося, що староболгарщина це наш власний літературний язык, а що гірше, кмітували собі, що наш рідний до того діла непригожий. Але ті часи вже давно минули — і тепер ми добре знаємо різницю між церковною мовою, якої вживається в Богослуженнях, — і нашою рідною, українською мовою, що нею говоримо й пишемо в життєвій, письменстві й науці.

о. С. Ковалів.

Цікаві назви.

На Великій Україні Страстний Тиждень люди називали: білий тиждень, бо люди тоді білять хати й усе миють. Навський або Мертвецький Великдень це Великдень, що його, за віруванням народу, святкують померлі в четвер останнього тижня. На Волині в селі Угринові цей Навський Великдень — є аж після Великодніх Свят. Тоді, за народним віруванням, не можна рвати трави на цвинтарі, бо там ходять душі померлих, а „трава — це волосся мерців“. Страсть (мука) — вечірня відправа й читання страсних Євангелій у страсний четвер; „страсна свіча“ — свічка, що її держать люди в церкві й відносять горючу додому. Плащаниця — образ Ісуса Христа, положеного до гробу, вимальований на полотні.

Спільні зусилля.

Перед кількома днями покінчило 30 молодих співаків диригентський курс в Укр. Музичному Інституті у Львові. Цікаве й гідне наслідування явище, що деякі юнаки (н. пр. з Коростова) покінчили курс завдяки жертвенності священика й місцевих національних установ.

В часах, коли бідніша одиниця не годна своїми засобами вийти в люди, така поміч громади є дуже похвальна; юнак мешкає в бурсі, одержує добре виховання і опіку, а громада має з нього користь і доброго робітника. Нераз зголошуються до українських бурс бідні хлопці й просять даром їх прийняти; забувають, що українські бурси ні звідки не одержують помочі, а мусять удержуватися своїми засобами. Поміч громади стає тут у великій пригоді. Вона може юнакові дати хліб в руки, висилаючи його до міста на довшу або коротшу науку. Тепер аж з Полісся замешкав у Ремісничій Бурсі у Львові на вул. Пасічній молодий Поліщук; на його користь розписав збірку часопис „Батьківщина“, і ось за зложені гроші — він вчиться ремесла й має забезпечене удержання в Бурсі й тут набере національного духа і освіти. Чи наші національні установи не моглиб в подібний спосіб, збірним коштом, висилати талановиті одиниці на науку й придбати Нації нових добрих працівників?!

КОРОТКІ ВІСТКИ.

Большевики задумали зруйнувати **славну церкву св. Софії** в Києві, одну з найстарших і найкращих пам'яток українського церковного будівництва. Вістка про цей новий большевицький поганий, безбожний помисл викликала однодушний протест не лише серед українського громадянства, але навіть у чужих, головню англійських та швейцарських часописах.

*

На **воєнному цвинтарі** на Личакові переведено переносини могил з приватного ґрунту на інші місця. Перенесено теж м. ін. на інше відповідне місце тлінні останки вояків У. Г. А., та влаштовано їм могили в тому самому порядку, як на попередньому місці. Переносини переведено в порозумінні з Українським Товариством Охорони Воєнних Могил, та з повним пієтизмом до тлінних останків наших вояків.

*

В останніх часах шириться в цілому краю **еміграційна агітація** за виїздом на чужину.

Щоденно приходять до Львова сотки наших селян, які розповідають, що по селах вештаються якісь агенти та обіцяють вільний виїзд до таких країв, як Палестина, Манджурія, Ліберія, Кипр, Марокко і краї Північної Африки. Агенти гарантують безплатний переїзд, негайне одержання праці або наділу землі. Охочих до виїзду негайно записують за запла-тою 2 до 5 золотих.

Супроти того Т-во Опіки над Українськими Емігрантами подає до відома, що під **сучасну пору ніяких свободних виїздів нема і що голошення інших вісток — це свідоме ввдження в блуд населення, яке для наживи роблять злочинні елементи.** Тим вісткам нехай ніхто не вірить і тимпаче даремне не трудиться до Львова, бо тут ніхто йому не допоможе і за границю він виїхати не зможе. Всіх, що глосять фальшиві вістки про еміграцію, треба або гонити із сіл, або віддавати в руки поліції.

*

Практичні курси „Сільського Господаря“ в Янчині. Відомі вже з минулих літ практичні курси „Сільського Господаря“ в Янчині починають цього року працю дня 1. квітня першим курсом практичного садівництва та городництва. Цей курс триватиме до 20. травня. Після цього слідуватимуть півтора. і дво-місячні курси пасічництва та шовківництва, рільництва, годівельної господарки, ветеринарії та кооперації. Всі курси будуть тривати до 31. грудня ц. р. Кандидати повинні мати покінчений 18. рік життя та найменше вселюдну школу. Умови прийняття є такі: Кандидати платять 10 зол. за науку та 20—25 золотих за їду. Оплату за їду можна складати частинно в натурі. Подання о прийняття на курси та зголошення по точніші інформації треба прислати на адресу Т-во „Сільський Господар“, Львів, Ринок ч 10. II. (Практичні Курси).

*

Українські послы подали до варшавського сойму внесок у справі стримання **стягання податків** від селян яворівського повіту, в якому панує голод.

*

Головна Рада української еміграції, яка об'єднує емігрантські товариства в Бельгії, Болгарії, Китаю, Франції, Люксембургу, Польщі, Румунії, Чехословаччині, Туреччині й Югославії, передала до Союзу Народів **протест** проти большевицького терору на Україні, у зв'язку з подіями після вбивства Кірова.

*

Вночі з 23. на 24. м. м. варшавський сойм ухвалив **нову конституцію Польщі** 260 голосами проти 139. Перед голосуванням промовляв від Українців пос. Др. Загайкевич, який заявив, що українські послы не візьмуть участі в

голосуванні. Положення Українців у Польщі залишиться так само трудне тепер, як було за старої конституції.

✻

В кількох лемківських селах на східній Словаччині дійшло до поважних заворушень і бійок з чехословацькою жандармерією; причиною кривавих подій було переведження податкових ексекцій по селах.

✻

До Берліна відіхали **англійські міністри** Саймон і Іден, щоби провести переговори в справі становища Німеччини супроти інших держав.

✱

Дня 21. березня у всіх церквах Львова правляться **Богослуження** за спокій покійників нашої Церкви похованих нашим похоронним заведенням „Харіс“. Цей поступок заведення гідний похвали, бо ніякі чужі заведення на це ніколи не спромоглися, хоч дороблялися на наших грошах.

Доляр на листівці. Один мешканець Сан Франціско припняв шпилькою доляровий банкнот на листівці (кореспондентці), заадресованій до президента Зєдинєних Дєржав і кинув листівку до поштової скриньки. На листівці були написані такі слова: „Якщо отся листівка з доляром дійде до Вас, то це знак, що повернуло вже довіря до Бога і зникає захланність за грішми“. Листівка з доляром дійшла справді до президента Рузвелта. Часописи американські описуючи цей факт, запитують, чи дійшов би був банкнот, якщоб він був не доляровий, лише стодоляровий...

*

В товаровому магазині на головному дворі у Львові вибух минулої неділі 15-кілевий пакунок, наданий одною львівською фірмою до Катовиць. Експлозія ранила і сильно попарила двох людей та знищила частину магазину. Виявилось, що в пакунку були т. зв. „жабки“ (експлодуючі кульки, уживані на фестинах) і корки до страшаків.

✱

Секта Маріявітів у Польщі вже давно зна-на зі своїх скандальних історій. А ось недавно знова прийшло в плоцькому повіті до бійок на тлі непорозуміння між різними маріявітськи-ми „достойниками“. Велися завзяті бої між сектантами за опанування костела. Ось до та-ких бездоріжжів веде сектанська дурійка.

✱

В місці Гановер переховують **плуг**, старий поперх 5 тисяч літ; він дерев'яний і його знайшли заритого глибоко в торфовищі. Він „тримається“ зовсім добре, хоч він найстарший зпоміж своїх „побратимів“.

На поміч!

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ ХОРИМ У ЛЬВОВІ, при співпраці Марійського Т-ва Пань в Яворові хоче перевести акцію допомоги хорим дітям голодуючої Яворівщини. Положення голодуючого населення Яворівщини є жахітне, розпучливе. Діти пухнуть з голоду, хворють на черевний тиф, голодні, а при тім і хорі. Негайна поміч konieczна. Ходить тут про життя тисячів наших дітей. Сама добра воля членів Комітету, хочби яка велика, не вистарчає: тут треба активної помочі нашого Громадянства. Хорим треба лікарської опіки, ліків, а передовсім відповідного відживлення. На це все треба грошей.

Тому звертаємося до нашого жертвенного П. Т. Громадянства з проханням: Поможіть нам рятувати хору дітвору голодуючої Яворівщини! Поможіть рятувати цвіт народу від страшного марева голодової смерті!

В першу чергу звертаємося до Вас, Матері: Ви найкраще зрозумієте вагу нашої акції, бо Ви своїм материнським серцем найкраще відчуваєте слабкість, терпіння і голод дитинки: найкраще зрозумієте розпуку безрадної матері хорої дитини. Не відмовте їм своєї помочі а своїми жертвами не одну дитину врятуєте від голодової смерті. Ми сильно віримо, що наше Громадянство одобрить нашу акцію і поспішить на рятунок хорим і виснаженим дітям голодуючої Яворівщини. Бо цеж спільні наші діти, діти нашої Батьківщини.

Ласкаві жертви в грошах прохаємо слати не-
гайно на адресу: „Достава“, Львів, вул. Руська ч. 20,
а в натураліях і одержі на адресу: Вп. Я. Фільцова,
жена адвоката в Яворові к. Львова.

За Український Комітет Допомоги Хорим у Львові:
А. Конрадова. М. Біленька.

~~~~~

Що може посвяти одиниць. Ще кілька літ тому Швайцарію заливала повинь безбожницької літератури. Бездільна суспільність не здобулася на ніякий вияв протиакції. Зорганізувало її на власну руку кількох католицьких студентів. На фермі, що належала до батьків одного з них, зорганізували католицький пресовий осередок.

Завдяки впертій, послідовній праці скромний початок розрісся у величезну осередню, відому під назвою „Сільвана“, що видає сьогодні сотні книжок у сотнях тисяч примірників. На фермі постійно перебуває до 50 студентів, що не тільки безплатно працюють над дальшим розвитком ідейного почину, але й платять за своє удержання по 1 франкові денно, а це дає змогу обнизити кошт одного примірника видаваних брошур до одного сотика. Але Т-во не обмежилось на цьому й вирішило роздавати свої видання даром. Найшлося 1200 членів, що зобов'язалися платити по 25 франків річно на покриття цих видатків. Розворушене добрим почином громадянство прокинулося зо сну й тепер плінуть великі жертви на видавництво. Може й ми з часом дійдемо до таких прегарних осягів. Але коли?!

Що це є нещастя.

Нещастя як кара за гріхи. — Єгипетська язва. — Потоп. — Содом і Гомора. — Як селянин підчас місії гонив корову продавати, і як його Господь покарав. — Нещастя як наука. — „Смерть прийде як той злодій“. — Марнота світа. — Нещастя як заохота до братньої любови. — Голод на Гуцульщині. — Нещастя як відповідь на людську зухвалість. — „Кого Бог любить, того досвідчає“.

Після попередніх наших роздумувань, тепер ще застановімся, які є причини, що були за тим, щоби Бог не відвертав від людей нещасть?

Ріжні вони можуть бути. Бог не приходить нам здавати рахунку зі Свого премудрого ділання. Гадаю, що першою але не найважливішою причиною є це, що порядок мусить бути на світі. Колиб Бог без розбору усував усі слабші сторони природи, люди не знали би як поступати у житті. Але тому, що це не є найважливіша причина, над тим не барюся.

Про душу Бог більше дбає як про тіло. І нещастя уживає Бог, щоби лічити нашу душу. Який отже хосен для душі можемо добачити в тих ріжних нещастях, що спадають на рід

людський? Чого треба шукати в цій або іншій катастрофі? Може кару?... Може відповідь?... Може науку?... Може заохоту?... Може пробу?...

Чи треба завсіди добачувати в катастрофах, великих нещастях кару за гріхи? Деколи це річ зовсім певна. Знаємо, що язви єгипетські були карою за непослух Фараона, що не хотів випустити Ізраїлитян з неволі. Так само певно знаємо, що потоп рівнож був карою за гріхи людей. Читаємо у св. Письмі, що спалення Содом і Гомори було викликане розпусним життям їх мешканців. І ще багато інших мож-наб навести прикладів.

А ось вам один приклад. Наші отці місіонарі проповідували в однім селі місію. В четвер мав бути ярмарок в сусіднім містечку. Отці місіонарі просили людей, щоби не йшли на торг в часі місії. Один селянин не послушав. Але ледви вивів він корову, яку мав продавати на торзі, на границю села, як нараз мов промом ражений паде трупом. Знетерпелівлена корова вертає домів і його за собою тягне. Тут обставини так складаються, що можна добачити кару за легковаження слова Божого.

Поза тими вражаючими і дивними випадками — не слід усе нещастя пояснювати як кару. Бо може трапитися, що церква зава-

ДЗВОНІ.

V.

Вийшли на вулицю.

— Ну, й деж та Варшава? — розклав руки Прокіп. — А це що таке суне й дзвонить? Ані коні його не тягнуть, ані дим з комина не суне як на колії, тільки глядіть, якась жердка в горі по дротах суне.

— Ха, ха, ха, — реготався Харитон, — та це трамвай, як хочете поїдемо ним на Прагу до консисторії, але аж там з города, бо я маю вступити до військової канцелярії. Це звідсіля недалечко. Заплатите по 10.000 і пів години можемо їхати..

— Ні, вибачайте, я на те чудо, значить, за ніякі гроші не сів би.

— А, мможе, чуєте Харитоне, мможе, де по дорозі є яка коршма, чи шинок, може би якої теплої страви хлебнути, бо ми вже цілу добу йно сало тай хліб, сало тай хліб!... питав Прокіп.

— Є тут недалечко гарненький кабачок, куди й наші салдати заходжають. За 5.000 дістанете ковбаси з бараболями й капустою і склянку пива. Підемо. Я поступлю в канцелярію. Мерщій вернуся, а ви на вулиці підждіть.

За якої пів години ввійшли до кабачка, раз-два похарчували, і попрямували вже шпарко на Прагу. На мості аж у долоні сплеснули, як побачили Вислу.

— Алежбо річка-річка. Де, на той приклад, наша річка. Ото Проконе, варта би скупатися. Ану, ходім на беріг тай викупаємося.

— Погодіть, батьки, тут не можна так денебудь шубовснути в річку, як у нас на селі. Треба йти туди на ліво, там є таке забудівля. Ввійдете в будку, роздягнетесь, вам дадуть такі чорні нагавички, заплатите за те по 1.000 марків, так тоді й шусть у воду.

— Ходім, значить, далі, — злісно обізвався Прокіп і з пересердя сплюнув. — Агі на ті міста й ті пани! Їм йно тільки плати тай плати. А недочекання ваше! Дома викупаємося.

Зійшли мостом на Прагу.

— Оце, бачите батьки, називається Прага. А ось тутечки на ліво, в низу, між тими густими деревами руський митрополичий собор, наша церква. Підемо туди, я вас там заведу до церковного сторожа, а він уже покаже й скаже вам що, як і куди.

— А, Господоньку, славаж Тобі! — Зітхнув Прокіп.

Харитон пішов до свого капітана. А дядь-

литься і поубиває людей, які зібралися на молитву.

Тоді ті нещастя можуть бути наукою. Пригадкою науки Ісуса Христа зі св. Євангелія: „Сторожіть! бо не знаєте в який час прийде Господь ваш“. „Смерть прийде — сказав Ісус Христос, — як той злодій. Тож чуйте і бережіться, бо не знаєте ні дня, ні години“.

Це нам пригадує також марноту цього світа. Приходить нещастя, руйнує майно, палить дома, відбирає людям життя — і так „минає образ цього світа“. „Землю ти є і в землю повернеш“.

В парі з цією наукою йде заохота до виповнення великого Христового закону братньої любови, до жертвенности.

Напр., коли наших Гуцулів цему кілька літ навістила повинь і запанував голод, між українським народом понеслася хвиля жертвенности, щоб допомогти голодуючим. Кожний відчував, що його брат, його сестра в голоді чекає від нього помочі. По церквах пішли збірки, кожний давав що міг.

Дуже часто, нещастя є відповіддю на горді й зухвалі посягнення людської науки. Напр. з нагоди якогось наукового відкриття читаємо зухвалі визивання Бога. Чути навіть зі всіх сторін: „Проч з Богом!“ І Бог на хвилинку відступає, полишає чоловіка його гордості і його здобуткам і... повстає катастрофа. Тися-

УВАГА!

Оце 7-е число нашого часопису видаємо в збільшеному обемі, тому, що чергове 8-е, також збільшене число вийде щойно перед Великодними Святами.
Адміністрація.

чі людей гинуть. Вибухає вулкан, вода виливає, лошесті ширяться, люди гинуть; а вчені, що тут можуть робити? Тільки дивитися. Ба! дурні те саме потраплять.

І в кінці, як каже українська пословиця: „кого Бог любить, того досвідчає“. Які заслуги малиб ми за нашу віру, колиб Бог неустанно розкривав перед нашими очима: чому Він нас провадить тими, а не іншими дорогами. Це не булаб жадна віра. При чім булаб у вірі наша вільна воля, колиб правди Божі не мали темних сторінок? Світ це школа. А у тій школі кожний мусить перейти іспит, розв'язувати загадки життя буття і спотикатися. Добре для нашої віри, щоб перейшла пробу, як добре для нашої надії, щоб були противності, як добре для нашої любови, щоб було кому отерти слези, поратувати в біді. При тім іспиті щойно виявляється, чого варта наша чеснота. Ось і наука, що впливає з різних нещасть.

Кінець.

о. Володимир Стернюк
Редемпторист.

ки підійшли до церковної огорожі. Поклонилися рижобородому сторожеві, що стояв у воротах та курив папіроску.

— А ви зачєм і откудова? — спитав їх тоненьким голосом.

— Та ми тут за дзвонами до нашої церкви; нам казали, значить, — почав Прокіп, — що треба зголоситися в митрополичій церкві, тай один вояк тутечки нас запровадив, бо тут десь мають бути наші дзвони.

— Ви з Волині?

— Ні, ми з Галиції, що то колись була під віденським цісарем.

— Так ви не православні; уніяти, значить?

— Ми, рахувати, католики, але не з Унева, тільки з Темрявинець. Наші люди тільки до Унева на прощі ходять.

— Нет, братци, у нас ваших „дзвонів“ нет. Вам нада ідті в католическую консісторію, там єсть і ваші і наші і польські „дзвони“, как ви їх називаєте, а правильно: „калаколи“. Да!

— Ба, а то далеко звідціля?

— О дальоко! Ідіте тем мостом, а патом на право, там вам люди укажут, где Мйодовая улица.

Заніміли на хвильку наші дядьки, постояли, постояли, обернулися, сплюнули й відій-

шли кусок дороги аж до моста. Перед мостом станули, знову почухалися. Перший обізвався Гриць:

— Ну, Прокопе, маємо дзвони! А розступися земелько святая! Християнин гадав собі: ось вже, вже; ага, дуля з маком. Щож нам тепер бідним робитоньки, гей!? — І слово по слові, почали сперечатися, а далі сваритися, тай собі взаємно дорікати. А й палицями яли вимахувати. Прохожі відсували їх то в той, то в цей бік, бо їм прохід мостом загороджували.

— То таки ви винні Прокопе, на той приклад, пощо було собі заходити з тим якимось салдатом Харитоном. Він усього лиха нам наробив.

— А ви, Грицю, значить, невинні? — А хто так Харитоном тішився, та хто його так нашими харчами приймав, га?

— Чи ви винні, чи, хай буде я, то вже пропало, Прокопе. Але що ми тепер отут, в чужині, на той приклад, вдіємо? І чого ви так напіралися їхати? Не краще я був би поїхав з писарем?

— Та чому не я з писарем, га!

— Пропало. Я аж тепер бачу, що неписьменному нема чого в світ пускатися. Добре той панок у колеї нам казав.

— Ей, коби Господонько милосердний до-

ЗІ СВІТА.

Японські студенти університету в Токіо, католики, належать до католицької студентської ліги (союз), що рік-річно улаштовує великий зїзд для вшанування Отців Церкви і церковних учених. І так у столиці Японії відбувся в 1930. р. католицький зїзд в шану св. Августина, в 1932. р. — св. Альберта, а в 1933. році в честь кардинала Ньюмана. Крім цього кожного року в літніх місяцях заходом японських студентів-католиків відбуваються в п'яти гарній околиці біля гори Фуджі-яма „католицькі тижні“.

Католицька університетська молодь здобулася в минулому році на здвигнення окремого свого дому під назвою „Дім св. Филипа де Нері“. Студентська кат. ліга в Японії не має ще постійного пресового органу, хоч не бракує проб, що ведуть до його створення. І так видано 6 чисел часопису „Гікарі“ (Світло) та один зшиток журналу „Каторікукенгін“ (Католицька студія).

*

Лікарі — важне й відповідальне становище. Їх фальшиві поради можуть звести людину на манівці. Тому то важною річчю є, щоби лікар мав здорові моральні засади. До того

вів нас до нашого села, то таки зараз зачну вчитися писати й читати.

— І я теж. Але як-то на своє сміття дістатися?

Балакали, вимахували палицями, а построннім людям здавалося, що вони далі-далі бити зачнуться. Десь узявся біля них поліцай.

— Що ест? Що за „клутня?“ — спитав наших гостро.

— Та ми, прошу пана коменданта, не сварилося, тільки, значить, в біду попали, не знаємо як із неї викараскатися. За дзвонами, значить, приїхали і маємо десь тут зголоситися до митрополичої консисторії, тай не знаємо де її шукати. Кажуть люди на якійсь Мйодовій вулиці вона має мешкати, а де вона?

— Зконд?

— З Галіції, прошу пана.

— Не з Галіції, не з Галіції, такого краю нема, тільки з Молопольскі муві сен. Ходзьце зе мнов!

Торгнув Гриця за рукав. Прокіп підтюпав за ними. Недовго йшли, нараз станули перед якимось будинком, над якого дверима висів чималий білий орел на червоному полі.

— Ну, й глядіть-же, Грицю, так недалеч-

йдуть католицькі лікарські товариства. У Франції таке товариство начисляє 2.300 членів, які що місяця причащаються й у своїх творах поборюють усяких безбожників.

*

Сховався — бакциль... Чеські часописи пишуть, що в одному з підкарпатських сіл вибухла епідемія. Лікар повітовий, який прибув до села ствердив, що причиною лиха є зла вода в студні і приказав студню засипати, мовляв, у воді знаходиться бакциль. І тиждень пізніше одержав він з того села листа, в якому було написано: „Студні не засипано, лише вичерпано з неї воду, однак бакциля не найдено. Правдоподібно сховався в землю!“ Бідаки селяне не знали, що бакциль це заразок, якого голим оком навіть побачити не можна, хиба під мікроскопом.

*

Смертність як наслідок голоду. Міжнародне бюро для злагіднення нужди обчислило, що в 1933. р. згинуло з голоду (поза радянською Україною!) 2 мільйони 300 тисяч людей на цілому світі. В тому самому часі уряди різних держав знищили 570 тисячів вагонів збіжжя, 114 тисячів вагонів рижу, 267 тисячів міхів кави, 2 і пів мільйона кілограмів цукру, все на те, щоби стримати упадок цін. Якщоб ці запаси не знищено, лише якщоб роздано їх по-

ко тая консисторія, а ми не могли втрапити.

— Но, напшуд, не відзіце брами?

Ввійшли до сіней. Поліцай відчинив двері правобіч і віпхнув дядьків до середини. Станули на порозі й просто остовпіли. В кімнаті замість митрополита й ксьондзів, як це вони собі уявляли, сиділо кілька поліцаїв. Гукаторили, курили.

— Сідайте собі тут на лавці, — каже поліцай. — Я піду з папером до пана комісара, зараз вам скажу, що маєте робити.

Дядьки сіли. По кількох хвилях вернув до дядьків.

— А гроші маєте на оплату дзвонів?

— О в тій подушчині, значить, — показував Прокіп — зашила нам гміна 15 мільйонів, а ще два мільйони і щось дрібних маємо в паляруші.

— Ага. Добре! Ну то гроші занесемо до пана комісара, там їх зіставите, вам дадуть квіток, а самі підемо далі.

Дядьки зацікавили, тільки докруги розглядалися. Поліцай узяв від Прокопа подушчину і знов пішов у другі двері. Звідтам виніс якийсь папір.

— Натє, сховайте це у свій пулярес. Ходім!

між голодних, то можна б було вирятувати 65% тих людей від голодової смерті, які згинули з голоду. Це все вказує, що криза справді охопила цілий світ, коли такі порядки в ньому панують.

✱

Відважні жидки-комуністи. В жидівській дільниці в Варшаві зібралася більша група жидівських комуністичних недолітків, що доходила до 200 осіб. Група ця, співаючи „інтернаціонал“, почала демонстраційний похід з червоними прапорами. Припадково надіхав тоді автобусом один поліцейський агент. Він вискочив з автобусу і вирвав „прапорщикиви“ хоругов. Відважні жидки так перестрашилися, що всі розбіглися і поховалися по брамах, хоч їх було 200 а агент лише один. Надбїг ще один поліціант і обом удалося ще кількох „відважних“ приарештувати. Подія — гідна опису пера нашого Руданського.

✱

Шаховий турній у Москві. Недавно покінчився шаховий турнір у Москві. На першому місці станули два совітські шахісти Ботвіжик і Фльор. Відомий мистець Др. Ляскер опинився на третьому, а Капаблянка на четвертому місці. Грошевих нагород московські гравці не одержали, їх призначено для чужинців. У часі турніру продано около сто тисяч білетів вступу, також виходила тоді шахова газе-

та в 5000 примірниках і що днини трансмітовано в радіо на цілий світ виследи гри. Взагалі зацікавлення турнієм було велике.

Праця жінок у совітах. Один російський щоденник подає цікаві дані про працю жінок у совітах. Загалом є там зайнятих по фабриках, варштатах, рільничих і промислових підприємствах близько сім мільйонів жінок. З того найбільше, бо два мільйони працює в установах фізичного виховання, п'ятьдесят тисяч стоїть на чолі різних робітничих бригад а 165 тисяч входить у склад зарядів різних колхозів.

ВИКЛАДИ В СТРИЮ.

Відомі виклади Богословського Товариства відбуваються теж і на провінції, а саме в Тернополі і в Стрию. Стрийську серію започаткував у неділю 24. ц.м. своїм викладом „Віра і наука“ о. Ректор Др. Йосиф Сліпий. Виклади в Стрию відбуватимуться заходами місцевого Товариства ім. св. Андрея. З черги, у неділю 31. березня приїде там о. Др. Г. Костельник. Виклад о. Ректора Й. Сліпого викликав незвичайно велике зацікавлення. Простора селя стрийського Народного Дому була виповнена по береги місцевою і дооколичною інтелігенцією та міщанами. Приявних нараховувано до 600 осіб. —

Недовго йшли й станули перед невеличким будинком, позаду якого було видко залізничний шлях. Наші дядьки ввійшли до сіней за полицам і пильно розглядалися. Несміло обізався Прокіп до свого поводитора:

Прощу пана коменданта ласкавого, чи це вже буде ця якась концисторія, де ми маємо наші дзвони забирати?

— Яка консисторія, — відбуркнув гостро. Не бачите один з другим, що це залізнична стація? Дайте-но мені гроші, які маєте при собі.

Довго глядів Прокіп на нього, а відтак
добув свій паляруш й замітив:

— Пане, та всього не беріть у нас, бо як же нас без шелюга в чужині лишите? Ось вам: Маємо ще 1 мільон і 10 соток і дрібними 143 тисяч.

Перечислив гроші на Прокоповій долоні,
взяв 600.000 і десь пішов.

— Ото, Прокопе, попали ми, попали. І чого, на той приклад ті шандарі так нас обрабували? Ой, ой, ой, що то буде з нами далі?

А християнин темний, як тая табака в табакерці. Маєте рихт, Прокопе, то все мабуть через того, що не знаємо письма. Якби я так знав письмо, а прочитав би по вулицях де що є, то може дізнався би, де тут який адука́т або

писар сидить тай запізвав би тих рабівників до суду. А то обчистили нас, гей той жид гуску перед своїми святами кучками і зіставили нам отой „щигульний“ міліон тай трішки дробу. Та це вже, хібань, сідай тай плач!

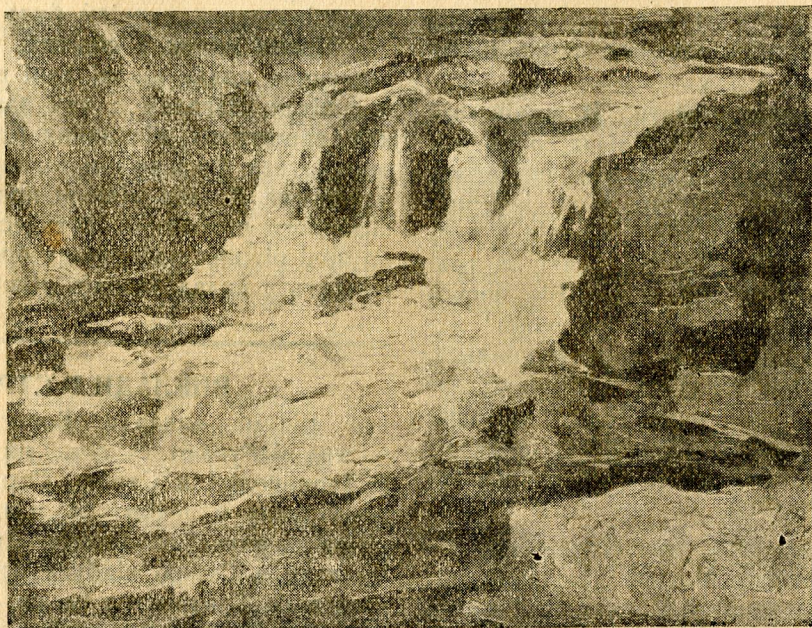
І заривав бідняга Гриць на весь голос, аж усі, що були в сінях позбігалися довкола нього. Прокіп вже теж рукавом курташини очі обтирав. На те надійшов поліцай. В руках ніс якийсь папір та всміхався.

— Та чого ви дядьки, ревете? Богу дякуйте, що так скінчилося. Там на поліції хотіли вас замкнути до арешту і робити з вами „слідство“. Але вкінці пан комісар казав післати вас додому. Я купив вам білети аж до вашої стації і ви собі за чверть години поїдете здорові. У Львові пересядете вночі і на ранок будете дома. А гроші в нас зістануть і як хто від вас мудріших, письменний приїде, та покаже цю картку, що я вам дав, гроші дістане, викупить дзвони й привезе до дому. Там на тій картці стоїть усе написано. Треба мати посвідку від вашого отця духовного і т. и. Те вам дома ваш учений писар перечитає.

— Та най уже діється Божа воля! — розпростер руки Прокіп. А заки підемо, то не погордїть нашим, та випиймо на дорогу по чарці. Ми тут маємо ще трохи у флящині. Поку-

З НАШИХ ГІР.

Водопад з гуком несе свої води.

З пастирського листа австрійських Епископів: „Католицька Церква осуджує безоглядний і безбожний капіталізм“.

шайте, яку то горівку вміє приладити наш орендар Іцко.

Всміхнувся поліцай на те слово:

— Ну то наливайте, на згадку.

Як перекинув чарку в рот, закашлявся, яв тріпати руками й до слова не міг прийти довшу хвилину.

— А той злодюга, що вас троще, як він називається? Так це трутина! Ви знаєте як він це робить?

— Та він, рахувати, той наш орендар, Іцко Кац, каже, що то він видумав таку горівку, навіть назвав її Іцкуфка.

— Я вам скажу, як він це робить, бо ми поліціанти маємо до „чинення“ з усілякими драбами, то ми вже знаємо як така Іцкуфка робиться. Бере фляшку простої доста слабкої горівки, намочить у ній трохи негашеного вапна, трохи бакуну і перцю, так воно постоїть зо три дні — і вже готова Іцкуфка. Вона не є міцна, тільки пекуча, а це отрує, бо перепалює кишки. Я собі запишу його ім'я. Ми там зробимо донесення. Ну, час, ходімо.

Всадив дядьків до вагону, машина свиснула. Поїхали дядьки у свій край — тільки без дзвонів. Супроводив їх осінний дощик.

(Далі буде).

Перехресними стежками.

I.

Ольга що днини бігла раненько до церкви. Мороз, метелиця, дощ, чи грязюка, все одно. Була дужа і сильна. Росла у бідного дівка. Хоч стільки, що здорова. В сивястій сукончині, накинена хусткою, перебігала городами, стежечками аж на край села. Там росли високі тополі, а між ними біліла копула мурованої церковці. Червона, зогріта дівчина стріпувалася зо снігу, витирала чобітки і важкими кроками по кам'яних плитках ступала до церкви.

Там у боці на бічному престолі Мати Божя тулила до грудей Свого Сина. Ольга клякала на кам'яну долівку, біла поклони і молилася до Богоматери. Тулилася душею до любої Неньки, готовила серце до чистої любови. Звідси переходила до другого престолу, де Спаситель розпятий на хресті до Отця востаннє очі взносив, й очима молився за людей. Ольга знову клякала на кам'яну долівку і перебірала вервичку. В молитві шукала говіння на свої болі, терпіння і злидні.

Бо Ольга терпіла. У неї дома численна рідня: батько, мати, три братчики, три сестрички, — а кругом були незаможні й прожитку нізвідки. Приходилося нераз усім горювати. З матір'ю ходили в одних чобітках на перемену. Ще й до цього батько був сердитий, і нераз розгарячившись, схопив її в

свої руки, і побив. Плач, нарікання й прокляття з хати не виходили. Зате у церкви Ольга почувалася щаслива. Приступала що днини до св. Тайн, приймала Христа до свого серця, і кріпила свого духа. Хоч нераз з її грудей виривався стогін: „Ах, Боже! Невже ж Ти забув за мене? Чи я вже не дізнаю інакшої долі ніколи?” Але Божя ласка переливала її серце, і бідна дівчина прямувала, хоч тернистою, але Божою доріжкою.

II.

Родинні злидні змагалися. Ольга покинула хату. Пішла між людей долі шукати. Ходила по селах, ходила по містечках, — але служби годі було нажити. Аж в одному містечку у священика спиналася. Приняв на службу, і була задоволена. Родина невеличка: священик, сестра, батько і мати — старенькі. Підпрятати дещо у кімнатах, причести води, допомогти у кухні, — і тільки.

У хаті тут все було сумирно, тихенько, погідно. Лихого словечка не чула. Всі навіть любили її. Іла, що й вони, говорила з ними. Здавалося, наче б з роду належала до їх родини, і здавалося, все тут остане. І церковця близьенько стояла. Гарна, велика, прикрашена, а в ній Богослуження, хори, престולי. Хотілося й не виходити звідси.

Рідна стріха, рідня, все минуле — цілком забулося. За чим тужити, банувати? Там горе, там терпіння. Стогін, нарікання, прокляття, — краще й не згадувати. Й Ольга не згадувала. Пощо заколючувати собі спокій серця і щасливі хвилини? Тут у містечку було весело. Було на що подивитися, було де походити, і з ким поговорити. Наче б на світ народилася. І минали безжурно дні за днями.

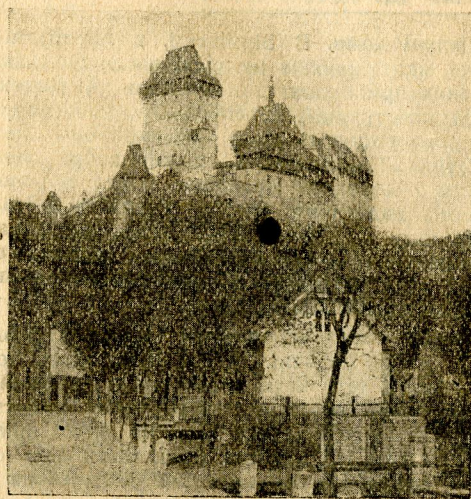
III.

Перейшов один рік. Монотонно стукотів поїзд на порогах рейок. Ольга притулила чоло до холодної шиби вікна і тупим зором гляділа на поля. Вертала до дому. Стратила місце і була люта. Ах, вони недобрі! Вони не хотіли її довше держати. Відправили до дому. За що? Чому? Ах, бодай їх!... І кинула прокломом на хлібодавців. Таку кривду їй вчинити? За це тільки, що подивилася на когось, походила, заговорила, пожартувала?

Одна сусідка, майстрова Килина, та була її найщиріша. Вона все їй порадила, вона все розказала, вона їй й женихала. Ще багато була би їй порадила, — та прийшлося розстатись. Ах! А бодай запалося це місто!

А було добре. І Місько сподобав собі її, і Франко виглядав її коло студні, і Юсько казав, що колись вжениться з нею. Та не дали вороги довше побути! Була б перейшла

ЗІ СВІТА.

Прегарний, старий замок Карльштайн у Чехах, недалеко Праги.

на іншу службу, та годі було нажити. Оттак, бідному! А бодай їх!... І знову кинула прокломом. Горіла жадобою помсти.

IV.

А дома були злидні. Мусіла Ольга знову терпіти. У сивастій сукончині, накинена старою хусткою, бігла до церкви. Змерзла по дорозі. Якось далеко видалося їй. А там було так близьенько, — хоч рідко коли ходила.

У діряві, мамині чоботи насипалося снігу і ноги дубеніли. Гей, гей! Милий Боже! Щоб була хоч чобітки справила собі, а так й нічого не придбала. Усі грошки кудись розлетілися й нічогісінько не остало. Одні „мешти” лишилися, і ці діряві.

Коло церкви шуміли тополі. Наче б здивувалися, побачивши давню богомільницю. Ольга обтріпувала зі себе сніг і витирала чобітки. Увійшла в церкву і знову клякала на кам'яну долівку, перше перед престолом Богоматері, а опісля перед розп'ятим Спасителем. Молилася гаряче. Ах, Боже! Мені було так добре, — стратила все. Ах, Боже! Чому ти мене не карав, не досвідчав, щоб отямилася в час? Пропало!

Перейшла у куточок за лавки і до Сповіді готовилася. Вичитувала книгу своєї совісті, заглядала до глибин душі і важко зідохала. Гей, гей, милий Боже! Вже недалечко рік, як сповідалася і причащалася. А треба би знову зачати інакше...

О. Горицвіт.

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ.

Шкляні доми. В Бірмінгем, в Англії, повстала фабрика, яка виробляє цегли зі скла, що мають застосування при будові домів. Цегли ті, завдяки спеціальній конструкції, перепускають рівномірно світло та розпорошують його так, що воно не кидає зовсім тіни. Також мають дуже добрі ізоляційні прикмети і хоронять мешкання перед морозом а в літі перед надмірним теплом. Також і в Італії від деякого часу будують шкляні доми, які показалися дуже практичні і тревалі. Поводи дійдемо справді до того, що житимемо в шкляних домах, про які досі розказували лише казки.

Перший лет аеропляном крізь стратосферу. Славний американський пілот Віллі Пост поставив новий рекорд лету крізь стратосферу, перший лет у тих повітряних висотах, з пересічною швидкістю 445 кілометрів на годину. Він летів на висоті приблизно 10 кілометрів над землею. Коли після лету осів на землю і добувся з літака, перші його слова були: „Все в порядку, маюся прекрасно, але я надто оголошений, щоби я міг розмовляти“.

Причини автомобілевих випадків. Є вони різні, нераз дуже дивачні. Але всі ті причини збирають і записують уважно різні обезпеченеві товариства від випадків. Розповімо кілька таких цікавих причин катастроф. Ось одному мотоциклістові притрапилося, що підчас їзди закахлявся. Тоді втратив панування над машиною і розбився. Інший упав ненадібно на вулиці і коли почав шукати за причиною, найшов між шприхами коліс стару дамську панчошу, яка чомусь на вулиці валялася. Одному притрапилося, що на нього впала ззаду його власна валіза, яку він поставив на задньому сидженні. А тих валізок віз він цілу купу. Упадок валізки просто на голову, приголомшив автомобіліста а наслідком того автомобіль опинився... в рові. Інший так перестрашився, коли мало що не переїхав чужої дитини, що пілкнув свої власні штучні зуби... Ще інший дивився підчас їзди на аероплян і — теж опинився в рові. Одному знову трапилося, що хотів виминути бідне поросля, яке припадково вилетіло перед ним з тягарового авто. І — заїхав у виставову шибу skleпу. Як бачимо, при їзді автом можна мати правдивого „пеха“...

Поліційні шоломи радієвими голосниками. В Льондоні роблять проби з т. зв. фільмовими шоломами. В них поміщують радієві відбірні апарати, щоби в той спосіб уможливити надавання поліціантам безпосередніх приказів з дирекції поліції. Це могло би мати велике значіння у наглих випадках. Н. пр. деє поповнено би злочин і злочинець утік би автом. Тоді вийшов би приказ з поліційної централі „стежити за таким то а таким автом!“ Очевидно всі поліціанти, які матимуть у шоломах радієві апарати (голосники), цей приказ почули би і негайно почали би погоню, чи загалом щось робили би, щоби злочинців схопити. Льондонські часописи, описуючи ці проби, запитують злбно, чи не добре було би надавати легкі концерти музики для поліцаїв. Вони ті концерти слухали би і менше нудилися б підчас служби. І тоді може робили б цю службу справніше...

Як Японці читають газети. Недавно видало японське міністерство освіти статистику японських газет. 56 мільонів Японців читає дуже пильно газети. Вони мають 100 щоденників, 550 тижневиків і 6.700 ілюстрованих часописів, що появляються тричі в місяць. Правда, число щоденників не є імпортуюче. Але треба тямити, що їх наклади є величезні. Н. пр. в однім тільки місті Осака виходить два щоденники, з яких кожний має по півтора мільона накладу, а в Токіо три щоденники бють по мільоні примірників

щоденно. Порівняймо тепер ці числа з нашими. Ми маємо лише два щоденники, і оба ледви клигають і оба були би щасливі, якби мали бодай по 10.000 накладу. Очевидно говоримо про українські газети в Псльщі. Всі, що виходять на Великій Україні, хоч і виходять в українській мові, не є українські, лише московсько-комуністичні.

Щоденно 10.000 нових слухачів. Як доносять німецькі газети, впродовж січня зголошувалося там щоденно 10.000 нових слухачів радіа. Завдяки тому великому зацікавленню, німецьке радіо має тепер около 6 і пів мільонів радієвих абонентів.

Робітники знизили фабрику машинових „людей“ (роботів). В Детройт (Півн. Америка) стояла побіч фабрик Форда величезна фабрика роботів (машинових „людей“). Власник фабрики Бльовман став протягом кількох літ посідачем тисячів роботів, що з невгнатою енергією і досконалою точністю виконували найтяжчі і найбільш невідгідні праці. Ці дивні машини зі стали й алюмінію, яких конструкцію знав тільки сам Бльовман, вміли не тільки працювати, але могли теж дещо говорити, звертатись до людей з запитом „що чувати?“ та відповідати на деякі питання. Кермував ними промінь світла, свист наставника, або електрична струя. Роботи (машинові „люди“) ставали поволі конкурентом робітника: 6 найбільших в Америці, при вашингтонських водотягах, регулювали воду; їх залюбки вживали в копальнях, в електричних підприємствах і товарових домах. Навіть англійський державний банк замовив 14 роботів, щоби берегли його підземних скарбниць. Але сьогодні ціла фабрика Бльовмана перемінена в кучу звалищ. Безробітні робітники, в силі трьох тисяч люда, напали на фабрику й знищили її. Вони зробили це в думці, що за їх безробіття відповідає теж їхній конкурент робот, машинова „людина“.

Календар.

КВІТЕНЬ 1935.

Стиль		Дні	С В Я Т А	
н.	ст.		греко-катол.	
1	19	П	Берез.	Хризанта
2	20	В	Івана мя.	Сергія
3	21	С	Якова ісп.	Середоп. ☼
4	22	Ч	Василія свмч.	
5	23	П	Прп. Нікона	
6	24	С	Захарія, Якова	
7	25	Н	4. посту.	Благ. Пр. Б.
8	26	П	Собор Арх.	Гавриїла
9	27	В	Матрони	
10	28	С	Іларіона.	Поклони ☿
11	29	Ч	Марка, Кирила	
12	30	П	Івана лісів.	
13	31	С	Іпатія еп.	
14	1	Н	Квіт. 5. пост.	Марії Є.
15	2	П	Тита прп.	і Амфіяни

До дня 27. IV. Великий Піст.

Сонце сходить дня 1. IV. о год. 5.01, заходить 17.52; дня 11. IV. схід 4.43, захід 18.07.

Місяць: нів дня 3. IV. год. 13.11. Перша чверть дня 10. IV. год. 18.42.

Столітній календар каже, що до дня 7. IV. буде холодно і хмарно, потім дощі й непевна погода до 15. IV.

Євангелія.

III. Неділя Вел. Посту.

І покликавши нарід зі Своїми учениками, сказав їм: Коли хто хоче за Мною йти, нехай відречеться себе і візьме свій хрест і за Мною йде. Бо хто хоче свою душу спасти, погубить її, а хто погубить свою душу задля Мене і Євангелія, спасе її. Бо що за хосен для чоловіка позискати увесь світ, а занапастити свою душу? Або що дасть чоловік в заміну за свою душу? Бо хто повстидається Мене і Моїх слів в сім чужо-ложнім і грішнім роді, і Син Чоловічий повстидається його, як прийде в славі свого Отця зі святими ангелами.

(Марко гл. 8, ст. 34—38).

IV. Неділя Вел. Посту.

А один з народу відповів Йому: Учителю, я привів до Тебе свого сина, що має німого духа. І де-небудь нападе його, рве його, і піниється і скрегоче зубами і сохне; і я казав Твоїм ученикам, щоби вигнали його, і не змогли. А Він у відповідь сказав їм: О роде невірний, доки з вами буду, доки вас терпітиму? Принесіть його до Мене. І принесли його. І як Його побачив, зараз дух затряс ним, і впавши на землю, перевертався і запінився. І спитав батька його: Від як давна се йому сталося? А він сказав: Від дитинства. І часто в огонь кидав його і в воду, щоби його погубити; та коли що можеш, поможи нам, умилосердившись над нами. А Ісус сказав йому: Коли можеш, все можливе віруючому. І зараз заголосив батько дитини і кризь слези сказав: Вірю, Господи, поможи мому невірству. А Ісус побачивши, що збігається нарід, загрозив духови нечистому, кажучи йому: Духу німий, і глухий, Я тобі розказую, вийди з нього, і більше не входи в нього. І закричавши та сильно потрясши, вийшов, і став як мертвий так, що многі говорили, що вмер. А Ісус взяв його за руку, підніс його, і встав. І як увійшов в дім, ученики питали Його на самоті: Чому ми не змогли його вигнати? І сказав їм: сей рід ніяк не може вийти, тільки молитвою і постом. І звідси вийшовши, перейшли через Галилею; і не хотів, щоби хто знав. Бо навчав Своїх учеників і говорив їм: Що син Чоловічий буде виданий в руки людей, і убіють Його, і убитий третього дня воскресне. Вони ж не розуміли слова і боялися Його спитати.

(Марко гл. 9, ст. 17—32).

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ.

ПІЗНАННЯ І ЛЮБОВ РОЗПЯТОГО ІСУСА.

Відомий маляр Беранд намалював такий славний образ: Ісус Христос двигає хрест і з трудом іде на гору Голгофту. По однім боці стоять люди віддані Йому цілковито — це табір любови; на другому боці скупчилися Його вороги — це армія ненависті. В таборі любови бачимо старця вмираючого на руках священника, далі лежить ранений жовнір з руками зжовненими до молитви, а там чиста дівиця в віночку хилиться перед Господом — усі вони люблять Ісуса.

На другій стороні бачимо сумні речі. Один кат бе палкою Ісуса, жінка вбрана в чорну плахту „Не-нависть“ бунтує робітників проти Христа, то знову люди з звірячим виглядом біжать за Христом. В розі образу напроти розмолених діточок стоїть еле-

гантний кавалір з якоюсь підозрілою жінкою й побачивши Христа, сміється безлично...

Це не тільки образ, — таке сьогодні й життя, що одні є в таборі любови Христа, другі в рядах ненависників Ісуса. Одні з любовю кличуть: „Осанна Синові Божому!“ Другі: „Розпни, розпни Його!“

Тепер час Великого Посту. Поглянь на своє життя й скажи: До котрого табору ти належиш?!

Щоденна молитва.

Божественне Серце Ісуса! В злуці з тим намірен-ням, яким Ти на землі відавав славу Богові й те-пер кожного часу відаєш у Пресвятій Тайні Евха-ристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пре-чистої Диви всі свої молитви, діла, слова, думки й терпіння нинішнього дня в нагороду за всі обиди, яких Ти дотепер дізнав. Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за св. Церкву, за навернення грішників і за всі намірення Апостоль-ства Молитви, визначені на цей місяць і нинішній день.

Відпуст 100 днів раз на день. Папа Лев XIII. 19. 7. 1883.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР.

КВІТЕНЬ.

Ще за князівських часів, дня **2. квітня 1111. р.** князь **Володимир Мономах** побив силь-но кочівний нарід Половців над рікою Сольни-цею. 229 літ пізніше, дня **14. квітня 1340. р.** помер з рук бояр останній український галиць-кий князь **Юрій II**.

В козацьких часах день **25. квітня 1622. р.** пам'ятний як день смерти гетьмана **Петра Са-гайдачного**.

В новій вже, передвоєнній добі дня **9. квітня 1902. р.** вибухли перші **селянські заво-рушення на Україні**, а дня **12. квітня 1908. р.** був атентат **М. Січинського** на галицького на-місника **Потоцького**.

Вже підчас світової війни трапилися в квітні ось які події: дня **28. квітня 1915. р.** був славний **бій на Маківці**, в якому Українські Сі-чові Стрільці боролися з московським вій-ськом. А дня **30. квітня** того самого року помер перемиський **Єпископ Константин Чехович**, я-кий був відомим українським патріотом. Дня **7. квітня 1917. р.** в Києві проголошено **Укра-їнську Центральну Раду**.

У днях **19.—21. квітня 1917. р.** Всеукра-їнський Національний Конгрес у Києві визнав Центральну Раду найвищою владою на Укра-їні. А рік пізніше, дня **29. квітня 1918. р.** Цен-тральна Рада уступила під напором Німців і почався час **гетьманства**. Вкінці дня **22. квітня 1920. р.** заключив гол. от. **Петлюра** договір з Польщею у Варшаві.

Наш Христос Наша Життя

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Львів,

28. квітня 1935.

Ч. 8. (56).

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

АНДРЕЙ, МИТРОПОЛИТ

Христос Воскрес!

Боже Провидіння, що веде людей до мети — вічного спасіння, дає людству крім надприродних середників Божої благодати й Божих чеснот та дарів таку безліч доказів на правду Божого Об'явлення й Божих обітниць, що треба нам хіба дивуватися, чому так багато людей тих доказів не бачить або не розуміє. А чим важніша правда віри, тим сильніші й загальніші бувають докази. Віра в Христове Воскресіння, що є завдатком воскресіння тіла, на яке чекаємо, є основною правдою. В будові всіх правд Божого Об'явлення вона найголовніша, найважливіша й найбільше фундаментальна правда. Про це говорить великий Апостол Павло: „Коли Христос не воскрес, тоді марне наше проповідання, марна й наша віра. А являємося теж ложними Божими свідками, бо ми свідчили проти Бога, що воскресив Христа, а Його не воскресив, коли мертві не воскресали. Бо коли мертві не воскресали, то й Христос не воскрес. А коли Христос не воскрес, марна наша віра, бо ви ще у ваших гріхах“ (І Кор. 15, 14—17). Рівні, рівно основні мусять бути й образи, чи докази на можливість, на правдоподібність і на правду воскресіння. І так справді є. Бо відай нема основнішого закону природи, як той: усе життя родиться зі смерті. І не тільки життя родиться зі смерті, так як весна неначе виходить з зими. Це перший закон природи, що нам ставить перед очі Воскресіння. На зиму все замирає, з весною все відроджується до нового життя. Ціла природа неначе переходить безнастанно ту дорогу; зі смерті в життя і з життя у смерть. Ту перемену переходить разом з природою кожна деревина й кожна ростинка, бо зеренце, яке кидає рілник у землю, видасть життя лише тоді, коли вперед умре. Мусить у ньому, у зеренці, все відпасти, все зігнати, все вмерти, щоби з якогось глибоко укритего ядра життя витриснуло з весною нове життя. Але є ще, здається, загальніший закон, по якому життя встає з гробів і кожне життя на цьому світі, себто кожне те життя, що колись і саме положиться в гріб, є неначе воскресінням з гробу. Треба би нам про це запитати якогось знатока природних законів або якогось мудця, що на життя природи та його прояви вміє дивитися та застаноулятися. Мені видається, що потвердив би мою гадку, що гниль і родження так чергуються в житті природи, що завжди все, в більшій або меншій мірі, родиться з гнилі. З гнилі упавших дерев виростає буйніший і пишніший

ліс. Навіз, кинений у землю дає ростинам нове життя. Як той закон у природі проявляється і якими таємничими зв'язками життя злучене зі смертю, а смерть з життям, того, признаюся, не вмію читати у тій книзі Божої Премудрости, якою є Богом сотворена природа. Але те видається мені ясне, як на долоні, що найважливіше слово, яке міститься в тій книзі, найважливіша її наука є саме та: — життя з гробу, до життя через смерть. Смерть є чимсь, що за нею все чогось треба надіятися, вона все і всюди є лише одним етапом розвитку й ніколи не є закінченням всього. А коли так, чи не природно думати, що одна маленька подробиця в тому світі природи буде подібна до цілості? Тою подробицею є смерть людини. Поміж многими й премногими іншими кидаю ту землю й то зеренце. А ми в самому тому зеренці маємо сотки й тисячі доказів, що в ньому є глибоко захований зародок чогось вічного, бо-ж кожна наша гадка й кожне наше бажання й кожний наш твір носить на собі таку прикмету вічності, що ніяким чином не дається заперечити, що на дні того всього є щось із вічності. Я не музик і на музиці не розуміюся, але знаю те, що в тім мистецтві, яке ціле лежить в перемінах тонів чи чого там, в ньому на дні перемін є щось таке вічне, що аж кричить непомильними доказами; що душа музика має у собі щось вічного і щось з того вічного передає навіть у тому, що з роду пливе й минається. При тому нема нічого природнішого над те, що з гробу чоловіка щось воскресне. Коли і як, того очевидно не можемо знати, але що воно так є, те можемо знати доказами без порівняння сильнішими, ніж ті докази, які маємо напр. про те, що планети обертаються навколо сонця. Тому й не дивота, що люди чимраз рідше здобуваються на ту, сказав би я, безлічну сміливість, що всім свідкам віри, яких є тьма тьменна, сміють закидати ложне свідоцтво. Давно переминуло покоління, плитких і гордих мудрців, які не признавали нічого поза тим, що може око видіти та рука диткнути. Всі ми давно вже знаємо, навіть невіруючі і нехристияни, що поза зовнішньою неглибокою поволокою матеріальної природи існують цілі світи, а радше, що щойно поза тою поволокою існує світ. Те, що оком видимо, чого рука дотикає, це тільки верхня лупина, тонісінька лупина, а щойно поза нею є те, що є, що буде, що було, що не переминається, що вічне й що тривале. Поза лупиною переминаючого життя, є життя, поза

лупиною переминаючої смерті є смерть, а поза лупиною переминаючого воскресення є воскресення. Не задержуймося над тим, що переминає, оком душі підносимося відразу в те, що вічне. Нехай радощі весняного воскресення природи разом з весняними радощами воскресення у покаянню лучаться в наших душах у радісному очікуванні воскресення, що не переминеться.

З Празником Христового Воскресення бажаємо собі взаємно всього найкращого й найліпшого. Прийміть же і від мене найкращі побажання радісної весни й сповнення усіх надій, що їх весна приносить, хоч і як переминаючі бувають ті надії. З Празником Воскресення ми святим таїнством Христової Віри во-

скресли до нового життя Божої Благодати. Нехай-же нам Бог дасть усім ласку витривати в добрім аж до кінця. Ще не переминувся зовсім хрест, не переминулося терпіння. Ще багатьом із нас, ще всім нам треба з хрестом на раменах іти слідами Христа на гору Голгофту, але, йдучи Його слідами, йдемо за Вождом, що побідив, і перемога, до якої йдемо, веде й через смерть. Тому нехай-же нам Бог дасть ту перемогу, перемогу над усім тим, що є терпінням, упадком, що є нуждою, недугою, й слабкістю, нехай нам Христос дасть і перемогу над самою смертю! Вкінці нехай Христос дасть і ту перемогу, якої очікуємо разом зі всіми Святими в небі, перемогу останнього, радісного й уже непереминаючого Воскресення!

Чи буде війна?

(Думки під Великдень 1935 р.).

З якими почуваннями обходитимемо цьогогорічний Великдень? Переважатимуть безперечно тривожні. Біда, передновок, брак готівки — в приватному житті, безвиглядність, розтіч, непевність — у прилюдному, ось короткий реєстр цих гнітучих настроїв. Та спитаймо: що найбільше тривожить сучасне людство? Відповідь: війна. Ще ніколи — кажуть — ми не були так близько війни, навіть у липні 1914. не було так. Та одночасно можна сказати, що ми ще ніколи не були від неї так далекі. Якже так? — і близькі і далекі. Зовсім просто. Людство є дуже близьке війни, але воно війни — боїться. Ніхто не хоче її починати, бо війна буде загрозою навіть для переможця.

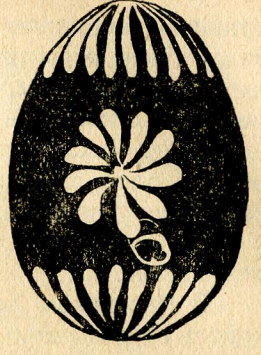
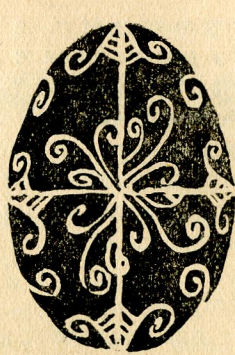
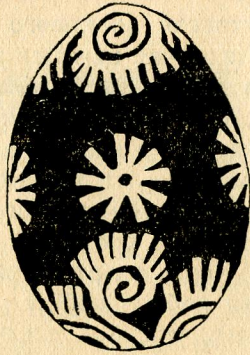
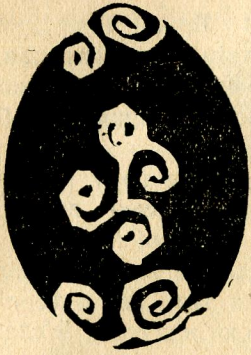
Від часу світової завершення держави підписали вже 159 різних пактів неагресії, взаємної допомоги, конціліяцій, — і як вони там усі називаються. Підпишуть напевно ще неодну сотню і стоятимуть там, де стояли... Озброєні від стіп до голови, зі солодкими словами на устах і галузкою оливною в одній руці, але з облудою в серці і бомбою у другій руці. Чому не піднімуться проти себе? Давніші війни це забавки супроти тої, що прийде. Двацятьлітня війна Англії з Наполеоном коштувала разом 100 тисяч людей, а в XVIII. столітті війна за т. зв. еспанську сукцесію, яка тревала 12 років, мала що два роки одну велику битву, в якій брало участь по 8.000 людей з обох боків. Але й велика остання війна не заколотила спокою більшості країв, бо коштувала вона приблизно 10% населення і загального народного майна. Ніхто не знає, що коштуватиме грядуча. Може 20%, а може 50% населення, а може ще більше. Вислідом програної буде не

лише втрата території, але попросту знівечення, стертя з лиця землі цілого народу, цілої країни. Ось доходять відомости, що розвиток стратосферичної авіації — держаний досі в тайні — дійшов до того, що оборона перед ворожими літаками стане неможливою. Сучасна протилетунська артилерія стане до нічого, а також оборонні аеропляни не зможуть виконати свого завдання. Також і швидкість летів є в стратосфері далеко більша. Н. пр. з хвилиною виповідження війни, бо вже в 15 мінут по її проголошенні, Париж з одного боку, а Берлін з другого найдуться під обстрілом ворожих стратосферичних ескадр, перед якими не буде рятунку. Так само Нью-Йорк — впродовж кількох годин після виповідження війни, може найтися під обстрілом.

Ось та примара грядучого страхіття є найсильнішою гарантією мира, хоч держави і народи розсварені як ніколи, хоч вони озброєні теж як ніколи. І тепер ми є свідками економічної, дипломатичної і дозброєненої війни. Хто кого пережене, хто скорше скаже: далі не можу. Сьогодні зброєння є засобом виснаження противника. Війна, якщо вибухне, буде відрухом нервів і розпуки, допроваджених до божевілля зброєннями народів. Це буде свого роду самогубство тих, що війну почнуть.

Ось картина жаху і одчаю, у який світ у сьогоднішній момент котиться. Коли здоровимо себе словами „Христос воскрес“, то не забуваймо, що лише в руках Божого Провидіння наша судба. Збережимо лише спокій духа і віру в те Провидіння. І віру — в незнищені моральні сили Української Нації!

П И С А Н К И

Підчас Великодніх свят пишемо писанки і роздаємо їх знайомим, дітям і т. д. Але мало кому прийде на думку питання, звідки взялися писанки.

У нас на Покуттю й Підгір'ю затрималася ще легенда про рахманський Великдень. Є повір'я, що далеко на схід сонця, куди вода пливе, живе народ Рахманів, які не знають, коли припадає Великдень, бо погани не дозволяють їм обходити Воскресення Господнього. Ці Рахмани дуже бідні люди і тому у Великодню суботу вечером, коли жінки луплять яйця, прилагоджуючи їх на посвячення до церкви, збирають скорупу з яєць і викидають її до води з надією, що за два тижні та скорупа припливе аж до рахманського краю і там бідні Рахмани половлять її й будуть знати, що християнський мір обходить Великдень.

Між народом є багато легенд про писанки. А саме: коли жиди спіймали Ісуса, то святі ангели написали багато писанок, аби тим способом забавити жидів і запобігти Христовим страстям. Коли Христос був окривавлений від бичування, то яйця по цілому світі стали червоними на знак, що Спаситель Своєю кров'ю відкупив світ. Пилат не хотів Христа засудити на смерть, тому жиди старалися позискати його ласку за посередництвом його дітей. В тій цілі принесли дітям Пилата писанки, за які діти мали казати Пилатові, аби видав на Ісуса присуд смерті. Пречиста Діва Марія хотіла випросити свого Сина від смерті, написала багато писанок і занесла до Пилата, аби випустив Христа. Пилат відповів, що Христос є вже засуджений на смерть. Коли Пречиста Діва це учула, впала на землю й зімліла, а писанки висипалися з її кошика і розкотилися по цілому світі. Коли Ісус ніс хрест на гору Голгофту, жиди кидали на нього камінням. Але ці каміні перемінювалися в червоні писанки і падали на землю. Подібних легенд є дуже багато. В інших краях Європи звичай писання писанок вже давно загинув.

Позістав він ще у нас, а особливо на Гуцульщині і в Підкарпатті. Між нашим народом є легенда, що в Єрусалимі живе ще чотирох жидів, які найбільше мучили Христа. Жиють вони у великій біді й грижі совісти і запитують людей, що приходять до Святої Землі, чи на світі пишуть ще писанки. Якби писанок вже ніхто не писав, кажуть ці жиди, то вони скінчили би свої муки. Тоді прийде кінець світа.

Як пишуть у нас писанки? На писанки вибирається свіжі, чисті яйця. Писалець робиться кілька, грубших і тонших. Відтак до череп'яного горшка дається жовтого воску, топиться його і встромлюється у розтоплений віск писальця. Писар бере у ліву руку яйце, а у праву писальце і насамперед розписує. Де потягнеться розтопленим воском по білим яйцям, остають білі взірці, особливо хрестики. Відтак кладеться розписані писанки у вивар яблінкової кори і додається до того алуни. Коли яйця побудуть в такім виварі добу, то закрасяться на жовто. Тоді записується писанки таксамо воском і писальцем. В той спосіб маємо на писанках жовту краску. На жовту краску дається рівнож і зелену або голубу барву і прикривається її воском. Відтак кладеться писанки у червону краску. Червону краску купується по skleпах. В червоній фарбі стоїть писанка рівнож добу. По витягненню писанки з червоної краски пригрівається її коло вогню і платком обтирається віск.

В той спосіб роблять у нас писанки. Писання писанок це дуже трудна робота. Є багато родів писанок, які мають свої назви: хрестикова, барілка, клинці, сорокова, заяче ушко і т. д. Взорі беруть писарки з інших писанок або самі видумують нові взорі. Велику славу мають писанки з Космача, повіт Печеніжин. Таких гарних писанок, як у нас на Підгір'ю і Гуцульщині, нема ніде на світі. Тому належить на писанки звернути пильну увагу і уважати на це, аби цей старий, гарний звичай не загинув.

С. К.

Й. Застирець.

Воскресна легенда.*

Св. Євангелист написав, що як Христос воскрес із мертвих, то пішов у сад, взяв заступ і почав садити деревину. Святі Отці кажуть, що в той час коло плоту йшов апостол Андрій з обома своїми доньками. Вони глянули в сад і побачили Садівника в білій киреї, що копав аж піт Йому виступив на чоло та на поранені руки.

— Чого працюєш? — запитав апостол Андрій незнайомого, — таж весна довга, встигнеш обробитися.

Садівник відповів:

— Знай, що для тебе копаю тут і працюю, бо ти підеш степами та опинишся в найбагатшій та найкращій країні світа — Україні. В її серці, над чарівною річкою посадиш це деревце — кріслату яблуню. Вона буде там цвісти весною, коли Мені співатимуть воскресну пісню. Буде своїм біло-рожевим квітом дівчат чарувати, а доброму людові на Спаса дасть великі, смачні овочі на свячене.

— Тобі, Ладю, — сказав Садівник до старшої доньки ап. Андрія — даю це дерево, щоб у ярах посадила та на горбочках, де колись будуть церкви. Дерево буде давати мід бджілкам і насолоду людям, а мистцям — матеріал на іконостаси.

Лада взяла липу з рук Вертоградаря (Садівника).

— Тобі, Красуне, — озвався Садівник до молодшої — даю цей корчик. Посади його край берега, коли перепливете море. Він цвісти гарно не буде, але в осені дасть гарні китиці чудового напою, що звеселить попиті в тугу серця людей. Будуть люди його пити і з вітваря і з весільного стола.

Красуня взяла з Його рук винну лозу.

Після цього, Городник прибрав промінистий вигляд і почав зникати.

— Ісусе Христе! — озвався апостол Андрій, бо пізнав, що це був не простий садівник, а Сам Христос — зробимо, як кажеш!

Не минуло кілька місяців, а св. Андрій прибув із доньками до нашого краю, та посадив над Дніпром чарівну яблуню. Над морем посадила Красуня виноград, а Лада на чорноземі — липу. Апостол Андрій, той, що перший повірив у Христа, поблагословив край наш — Україну, її людей і провістив їм велику майбутність. Тому то й до сьогодні нарід наш весною, коли розвивається липа, веться виноград, і цвіте яблуня, а пчоли весело гудять, співає воскресної в честь Вертоградаря.

* З книжки о. Йосифа Застирця: „Наука пасічництва“, Львів 1935.

Роман Дурбак.

Як задзвонять дзвони Великодні.

...І буде так: нараз ударять гучно дзвони, Розриють тишу гробову, мов громом — І збудяться зі сну страждучі міліони І будуть гнати тьму зі свого дому.

А Той, що на хресті терпів за гріх людини, А в третій день воскрес, як Цар, в потузі, Зійде в наш рідний край, в країну крови злине І скаже нам: — ходіть за Мною, друзі!

І вийдуть з хат за Ним у путь народу юрми, — В душі у них — любов, в очах — заграва, А Він розібе в прах могучим словом тюрми І на землі терпінь буде творити право!...

КОРОТКІ ВІСТКИ.

КАП повідомляє:

В днях 6. і 7. квітня римські Колегії: українська, ілірійська, польська, російська й чеська зорганізували обходи з приводу **1500. річниці смерті св. Методія, Апостола Словян.** Головні торжества відбулися в базиліці св. Климентія, де спочивають моші св. Кирила М. ін. Богослуження в словянсько-византійським обряді відправив Архимандрит ЧСВВ о. Діонісій Ткачук. Після Богослуження відбулася процесія при співі гімнів українського, польського, чеського, словацького і хорватського. Вона зложила лавровий вінець при гробі св. Кирила. Пополудні відбулася академія в Папським Східнім Інституті.

*

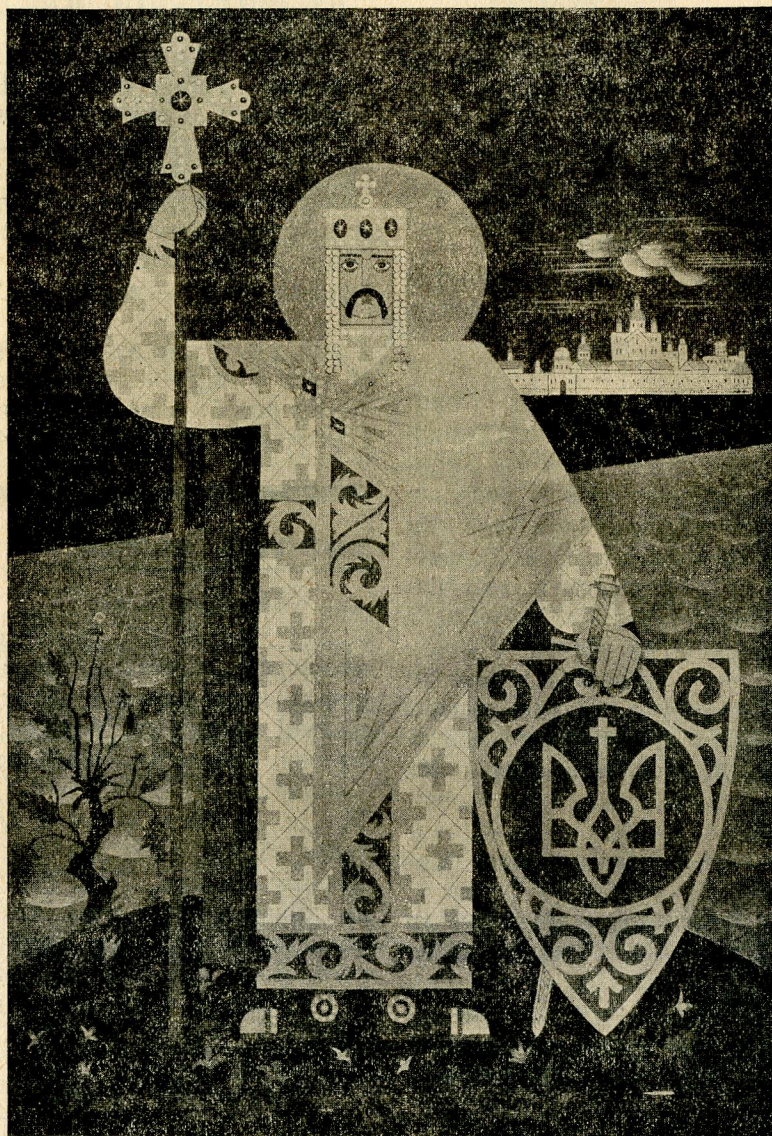
Український шпиталь ім. Митрополита Андрея у Львові вже на укінченню. Величавий триповерховий будинок стоїть під дахом і з вікнами, а на долині вже давно урядують 14 українських лікарів, несучи поміч нещасним хорим. Цей прегарний шпиталь здвигнено завдяки великій щедрості ВПреосв. Митрополита. Видано вже на будову 425 тисяч золотих; тепер уже потрібно на докінчення лише 60 тисяч — і шпиталь буде готовий. Ці гроші мусить зібрати чимскорше українське громадянство. Кожний повинен жертвувати, кілька може — а для багатших людей і установ є нагода ще й утривалити на всі часи своє ім'я в новому шпиталі. Бо хто зложить жертву 2.000 зол. — того ім'я, як добродія, по всі часи носитиме одно зі 100 ліжок у тому шпиталі.

*

В справі злочинної **еміграційної агітації** серед наших селян, про яку ми вже писали в

З І С Л А В Н О Г О М И

Подаємо відбитки двох нових історичних образів українського маляря Дядинюка. На першому з них бачимо св. Володимира, князя України, який у 988. році запровадив Христову віру в цілій Українській Державі.

минулому числі, ВПреосв. Митрополичий Ординаріят видав ось який розпорядок:

„Митрополичий Ординаріят поручає Всч. ОО. Душпастирям остерегти своїх Вірних, що під цю пору нема ніякої зарібкової еміграції. Свобідно виїхати не можна нікуди, тому не можна давати віри агентам, які вербують людей до Марокка, Манджурії, Палестини, Кипру, Африки і т. п. Не слухати їх, особливо не давати їм ніяких задатків і не їхати до Львова за інформаціями, а хто хоче докладніших ін-

формацій в справах еміграційних, хай звертається до Товариства Опіки над українськими емігрантами у Львові, вул. Вишневецьких ч. 4. І. пов. (Еміграційний Дім)“.

*

В Йорктоні, провінція Саскачеван у Канаді, коваль Ілаш прибув до місійного дому оо. Редемптористів і там зажадав побачення з о. Іваном Балою, українським католицьким священником. Коли о. Бала вийшов до нього, він стрілив з револьвера і важко ранив о. Балу.

Н У Л О Г О   У К Р А Ї Н И

На другій знімці княгиня Ольга, зображена в хвилині, коли випускає голубів з привязаними до ніжок запаленими смолоскипами. Ці голуби полетіли до Деревлян і запалили їх оселі, і таким способом Ольга поборола своїх ворогів.

Коли на поміч о. Балі поспішив о. Альберт Дельфордж, гр.-кат. священник бельгійського роду, Ілаш стрілив до нього в голову і вбив на місці. Опісля Ілаш вибіг на двір і стрілив собі в груди. Ілаш поповнив злочин у приступі божевілля.

*

Заборона Великодньої стрілянини. В урядовому органі львівського воевідства пригадано заборону Великодньої стрілянини не тільки з пальної зброї, але й при допомозі страшків,

петард, жабок зладжених з каліхльорікум і інших вибухових матеріалів.

*

Загальні Збори „Маслосоюзу“ відбулися у Львові дня 28. м. м. і мали діловий характер. Ухвалено зміни статуту, викликані сучасними обставинами.

*

Товариство „Сільський Господар“ відбуло свої Загальні Збори дня 29. м. .м

—о—

П А С К А.

Рядами поклали побожні християни паски коло церкви; дожидають священика, щоби благословив їх Божим словом, покropив свяченою водою. Стоять купками, кожне біля своєї паски, родина за родиною, всі в святочних одягах, щоби звеличити Світлий День Воскресення. Ждуть тої торжественної хвили, коли стануть ділитися свяченим яйцем по сорокдневнім пості й побажають собі добра дочасного й щасливості вічної.

Що за різноманітність поміж цими пасками! Одні білі, питльовані, жовті, високі, пишються гордістю своїх суєтливих газдинь; другі жорняні, смагляві, як лице трудяшого хлібороба, виглядають смиренно зпід білого простирала. Скількиж тайн, скільки різних переживань лучиться з тим святим хлібом, з тими снідами, уложеними в чистенькім цебричку або в великій мисці. Неодна газдиня мусіла добре набігатися по селу, заки розкрутила плесканочку сира, півкопок яець, щоби своїм діточкам справити свята, хоч раз у рік дати їм поскоромитися, хоч у цей день, „его же сотвори Господь“...

Стоять побожні люди, з кожною хвилиною радість їх більшає; дзвони в довколичних селах голосять й вистріли звіщають, що й там також те саме торжество, те саме Воскресення всюди, всюди неописана радість з великого, святого дня.

Та не всім однака втіха. Ось цей батько з дрібними діточками, що цього року сам пік паску й кропив її сльозами, бо не стало в його хаті матери-газдині; не стало дружини, утекло щастя, переминуло як марний сон. А та бідна вдовиця, що дрібні діти до себе горне, тяжко зітхає: перед нею на зеленій мураві лежить на платині тільки чорний хлібець і кілька яечок. Не стало друга, він вже у Бога свята святкує! А ті бідні сирітки, що під церковними воротами глядять по всіх татах і матусях за словом потіхи, за словом батька-матери; та дарма, більше його на цьому світі не почують.

І вийшов священик у світлих ризах, посвятив Божі дари, залунав голос торжественної пісні: „Паска священная“ — без виїмку: чи біла висока, чи жорняна плеската, чи в виді чорного хлібця бідної вдовиці — кожна, кожна священная, новосвятая, тайнственна, всесечна, непорочна, велика, красна, бо паска Господня, бо кожному поблагословлено Божим словом й покropлено свяченою водою.

І заговорив священик до своїх парохіян теплим словом, для кожного найшов слово потіхи, а наприкінці зложив їм ось такі побажання: „Хай Господь завітчає ваше життя усім

цвітом весни — здоровлям і богатством, згодою у родинах, любовою у народі, радістю на вид дітей і праці плодovитої, доброю надією на завтрашній день і почуттям сили на грядучу хвилю — та нехай обдарить увесь народ одною гарною душею і одним чистим великим серцем, що вірить — і певне, що коли Христос воскрес — воскреснемо й ми до життя нового“.

Після того стало всім відрадно, кожне вертало до себе з радістю і з величавою воскресною піснею на устах.

Стільки щастя, стільки веселости на Великдень у чесного господаря, що перепостив святу велику чотиридесятницю!

Господи, благослови український нарід, українську землю, українські ниви й луги своїм світлим Воскресенням!

о. С. Ковалів.

З міжнародної політики.

Після того, як Німеччина оголосила загальну військову службу (гляди про це в попередньому числі нашого часопису), — в цілій Європі далось відчутти **політичне напруження**. Все таки відбулася від давна заповідана подорож англійських міністрів до Берліна. Однак вона не увінчалася повним успіхом. Франція далі розводить свою протинімецьку політику.

У тон Франції вдарили і більшовики, які з незвичайними парадами й церемоніями прийняли у себе в Москві англійського міністра Ідена. Грали навіть у опері англійський гимн „Боже, хорони короля“ та на бенкетах вносили промови на здоровля короля. І по світі розійшлася вістка про незвичайно великі політичні успіхи англійської подорожі до більшевії.

Отже більшовицьке замотиличення серед європейських політиків — крім Німеччини, — далі процвітає. Франція вже рішила заключити з більшовиками союз.

У повороті з Москви мін. Іден приїхав на політичні наради до Варшави, і до Праги — а потім з того всего аж розхорувався.

У звязку з поїздками міністрів відбулася в місті Стрезі нарада представників Англії, Франції й Італії. Обговорювали там справу зброєнь Німеччини і інші важні міжнародні питання. Вкінці відбулося дня 17. ц. м. засідання Союзу Народів, яке розглядало скаргу Франції проти Німеччини за порушення версальського мирового договору, що забороняв Німеччині зброїтися. На цьому засіданні ухвалено постанову, яка осуджує порушення версальського договору.

Під ярмом большевицьких безбожників.

Нові релігійні пісні й оповідання на Україні.

Під радісний гомін Великодних дзвонів прибеться часом сумна й тривожна думка про те, що діється в цей день по той бік каламутної річки — Збруча. Люди не святкують, дзвони замовкли, начеб не воскрес Христос для наших братів. Тільки глибоко в душах народу живе голод віри. Головною ж дві місцевості на Поділлі знані як осередки виявів давньої віри: це село Калинівка й Сафатова долина. А віра ця проявляється прегарно в релігійних піснях і оповіданнях, що творяться тепер на Україні. та живуть в устах мільйонів віруючих селян.

Головні постаті сучасних народніх легенд, що творяться в серцях християн під большевицьким ярмом — це Христос і Божа Мати. Замість Пилата, Ірода та найвищої жидівської Ради — виступає Москаль, большевик.

В селі Калинівці сталося чудо. За три дні до св. Петра й Павла їхали три большевики й стали стріляти на придорожного хреста. Одна жінка здалека все це бачила, але підійти не могла. Як вони вже поїхали, то вона післала дітей подивитися. Та діти вертаються вже зі сльозами, що йде зі Спасителя кров, ниткою так од руки до землі. Через дві години з трьох сіл вспіли вже люди збігтися і страшно плакали біля того хреста. А потім стали двигатися з дальших сіл люди. На місці калинівського чуда ставлять люди хрести. Ворожа „міліція“ пробувала зрубати Божий хрест, — але надаремне; на його місці виростили все нові так, що вкінці повстало ціле ніби цвинтаріще.

Колишня пісня про Скорбну Матір живе й тепер в Україні, тільки змінилося її тло. Голгофти — це сама Україна, на якій розп'яли вдруге Божого Сина. Під хрестом стоїть Діва Марія й голосить:

В Калинівці на горбочку
Чистить москаль вівчачку.
Він чистить, прочищає,
На хрест Божий поглядає.
На хрест Божий, хрест високий,
Хрест високий, дерев'яний.
Як прострелив, зробив рану,
Зробив рану під рукою.
Пішла з нього кров рікою,
Пішов народ весь товпою.
А на хресті сам Спаситель,
А під хрестом Діва Мати.
Прийшла Мати одвідати:
Ой, Ти, Сину, Ти Синочку,
Нащо Ти родився,
Уродився на гуляння,
Взяли тіло на мучення,
І на хрест на страждання.
Ви людіе — християне,

Христу-Богу поклоніться;
Будуть люди невірні,
Будуть церкви замикають,
А тіатри справляють,
Малих дітей не хрестити,
Да будуть „звіздити“.

Глибоко схопив нарід у цій пісні своє нещастя, і бачить одну надію та оборону в Христі, замученому москалем, що замість церков відкриває театри, а замість усвячених традицій хрестин намагається впровадити безбожницький обряд прийняття новорожденця в члени комуни („звіздини“).

В інших подібних піснях замість Божої Матери виступає салдатові мати. Вона благає прощення у людей для свого сина, але сама проклинає час і годину, в котрій він уродився:

Бодайже ти не родився,
Що весь народ збунтувався.

Та син успокоює матір, щоб не лаяла його за те, що вродився, бо й його життя мало якусь ціль:

Бо весь народ пробудився,
Бо вже давно люди спали
І за Бога забували,
І до церкви не ходили,
Малих дітей не хрестили,
І всі церкви замикали...

Великі паломництва до калинівського хреста перелякали большевицьку владу. І ось установила вона сторожу, щоби доглядала хреста й не дозволила людям близько підходити, а то й справляла їх на манівці.

Про це люди оповідають собі ось яку подію:

З одного боку в Калинівці підхід до хреста дуже важкий. Там знаходяться великі болота. Ось, одного червоноармійця поставили, щоб люди не йшли простою дорогою, а через трясовину. Але всі пройшли щасливо, і застали салдату коло хреста; він сидить і плаче. Й коли його питали, чого він плаче, він розказав свій сон:

Прийшов до нього старець і дає ліхтаря; він і питає: „На що?“ А старець і каже: „Я приніс ліхтаря і ти можеш спати“. Він заснув і спав три дні, а в сні явився йому Христос і сказав: „На що ти, каже, людей направив на ті болота? Тиж знаєш, що цей народ міг загинути, а він ішов до Мене. Отже, який ти недобрый чоловік, що ти не дозволяєш йти до Мене. А міжтим, я їм нічого недоброго не зичу“.

Він прокинувся. І тепер він сидить коло хреста і плаче.

Розкайний грішник — червоноармієць, Христос у ранах, страдальне обличчя Скорбної Матери, народній біль — ось зміст цих нових легенд та пісень. Переважає в них глибокий смуток. Нарід надіється Страшного Суду й боїться його.

Коли „міліція“ забрала хреста, — каже інше народне оповідання — тоді нарід хотів дати викуп. Та одному чоловікові приснився сон, щоб не викупляв хреста. „Мене вже раз продали — більш не треба. У Сам явлюся“. То люди полякалися, бо в Писанії написано: як другий раз зявиться Господь, то буде Страшний Суд.

Христос у народній пісні являється рівнож між малими дітьми. Він засадив райські сади й полив їх тричі, сади зацвіли рясно. Та малі необачні діти прийшли й зірвали все квіт-тя, тому з ляком благають Христа:

Ой Боже, Боже, що ми зробили.

— Не плачте, дітки, є в полі квітки:
В поле підете, терну нарвете,
Вінок зів'єте, мене вберете,
На хрест розп'єте,
Гвоздями вбете.

Оця пісня, що її співають прочани до калінівського хреста, глибоко схоплює нещастя народу. Малі, нерозумні діти колишньої вольної України обірвали з квіття райські сади. На

вінок для Христа зносять колючу тернину. І знову повтаряється відвічна правда: Христа прибивають на хрест вигнанці з райських садів.

Тому в час, коли в нас дзвонять радісно дзвони, тремтить повітря від співів Великодних, — там десь по той бік Збруча ведуть на Голгофту нерозумні, божевільні діти терном увінчаного Бого Сина.

В. П-ий.

НЕ ВИДЕРУТЬ ВІРИ!

Що не роблять комуністи, щоби вирвати Бога з сердець людей, — то все те не вдається... Ось недавно одна Шведка побула довше в большевії — і пише про це таке: Віра і релігія росте-кріпшає. Ті церкви, що не зруйновані, є виповнені по береги вірними. Навіть дуже багато юнацтва молиться й приступає до св. Тайн, — хоч ведеться божевільна безбожницька агітація серед молоді. А вже просто біситься большевицька газета „Правда“ з того приводу, що в Єнгельську був тайний жіночий монастир — у шкільних будинках та ще й за згодою управи міста. До монастиря приходили тайком священики й давали людям вінчання, хрестили і т. п. Очевидно, що влада кого могла поарештувала, — але не скує душі живої ні віри сердець християнських!

У Воскресний ранок.

Марія була сама у хаті. Зварила обід, підпрятала глечики, подоїла корови, тай взялася до сім'я. Треба було його прочистити, підчинити, бо на другий тиждень вибиралися до олійні, затовчи олію. Чоловік поїхав до тартаку за дошками на стодолу, а сини десь порозходилися на сусіди, і не було їх цілий день.

Сиділа Марія на стільчику серед хати, набірала сім'я у решето і кружляла ним справно у кільце. Чисте зерно зсипала до мішка, а всяку нечисть відкладала на купку, щоби опісля спалити. Оце дар Божий, ці коноплі — гадала в думці. І повісма трохи призбіралось, і макуха буде для телят, і олій на постні страви. Як є гриби, сушені овочі, повила і олій, є чим перекладати кожний день.

Втім до хати увійшов якийсь панок. Несміло розглянувся по хаті, тай каже:

— Дай Боже щастя, господине!

— Дай Боже і вам! — відказала Марія і підвелася на ноги, заслонюючи запаскою дра-ну спідницю на собі. Теж змішалася. Мешкали під лісом і рідко коли заходив хто до них. І чогоб тут треба цьому панкові? — погадала.

— Я до вас, господине, з добрим ділом!

— Ов! Чи не егзекутор може ви?

— Ні, ні, ні! Я до вас з Божим ділом!

— А хто-ж ви?

— Я післанець Христового Сіону! Розношу книжечки на продаж!

— О, хо, хо! — засміялася Марія, взявшись за боки. — Та ви з книжечками йдіть там, де дітиська малі. Мої вже виходили школу давно. Тепер вже хоч про весілля нам думати, не про книжку!

— Але я маю Божі книжки! Таких ви ще не мали!

— Ге? Молитовники?!

— Ріжні маю! Ось дивіться! — став незнайомий добувати з валізки книжки з ріжними малюнками на обгортці.

Поглянула Марія здалека на книжки, і каже:

— Біда, пане, на селі! Нема грошей!

— Тут, господине, й за вашу долю пишеться, за ваше життя! В цих книжечках пишеться правду, навіть що з вами по смерті буде!

— Та я знаю, що це може якісь добрі

НА ЧИСТІ ВОДИ.

Як знаємо, на Волині й Холмщині до недавня видумувано різні назви для тих, що задержуючи византійський обряд, верталися до католицької Церкви. А видумували такі назви на те, щоби католики волиняки й холмшани не почувалися до єдності з Українцями-Галичанами. І ось тепер тому положив край Апостольський Престіл. Від тепер усі Українці византійського обряду, що є католиками — мають наукову назву католики **словянсько-византійського** обряду, або **византійського**. Це для нас велика догода, бо всі Українці-католики будуть відчувати, що вони собі брати й діти однієї матери. А хоч є деякі різниці в обряді в Галичині й на Волині, то в Римі будуть друкувати однакові для всіх церковні книжки — й скрізь буде однаково правитися Богослуження. Отже бачимо, що тут для нас приготовано велике й корисне діло.

— о —

ПІМСТА.

Голяндія — це одна із нечисленних країн, що голосували проти прийняття совітів до Союзу Народів. А Голяндці в Ленінграді мали свою капличку. І ось з поручення самого Сталіна зачинили большевики ту капличку і так пімстилися за голяндське голосування.

— о —

книжечки. Але я таки не куплю, бо старий поїхав до тартаку і всі гроші забрав з собою!

— Шкода мені вас, що не годні купити! Бо вас бідних баламутять, і ви не знаєте де правда. В цих книжечках і за ксьондзів багато пишеться.

Вчувши за ксьондзів, Марія аж зворушилася. Цікаво, щоб там за ксьондзів було написано? — стрибнула нараз думка. Вже п'ять літ уживають церковне поле, і священник доконче настоював, щоби хоч рату заплатили. Та в хаті все якось нестало і не платили. Може — подумала Марія і стала глядіти по кишенях — якраз тут щось пишеться, щоби не платити?

— Ай, паноньку! Я напrawdę таки купила, але таки нема защо! — сказала Марія, а очі аж блистіли з цікавості.

Усміхнувся панок, і каже:

— Ну! Я виджу, що ви таки дійсно бідні. Мені вас дуже жаль, і я вам ці книжечки мушу за дурно дати. Тільки добре їх читайте, і другим розкажуйте!

— Ай, дякую вам паноньку! Дуже дякую! Би такі добрі, що й за дурно лишаєте. Ви та-

СВІТОВА ВИСТАВА КАТОЛИЦЬКИХ ЧАСОПИСІВ.

За рік, від місяця квітня до жовтня 1936. буде в Римі вистава католицьких часописів з цілого світа. Вона має далекосягле значіння; католики всіх країв переконуються, що хто має, який його дорібок.

Українці на багатьох виставах не годні були брати участі, бо не знаходилося для них окремого місця. Але тепер за згодою Риму будемо виступати як окрема нація — і тому у тій виставі візьмемо як найбільшу участь.

— о —

ЯК У ДАВНИНУ.

Буде тому яких 13 літ, як французький офіцер Малькор десь-кудись шез. Ніхто не годен був дослідити, де він дівся. Аж ось тепер один Француз поїхав у глибину піскової пустині Сагари. Араби, що йому показували дорогу, завели його на одне окреме місце серед руїн. Там він побачив якогось побожного пустинника, що на самоті в молитві служив одинцем Господу Богу. Це саме був колишній офіцер, що по прикладу перших християн кинув своє давнє життя, щоби цілковито віддатися Богові.

— о —

ки дуже добрі, ласкаві! Бо ще мені ніхто нічого за дурно не дав! — Так дякувала Марія, пригинаючись аж до колін.

Вечором вернув чоловік, поприходили сини і зачали розчитуватися в книжечках. Зразу багато чого не розуміли, але як прийшов сусід Клим і поміг читати, то й сподобалось усім.

*

Від того часу минуло кілька місяців. Минув Великий Піст, аж і Великодня субота. О. парох ходив по селі святити паски. Зайшов до одної хатини і здивувався. У маленькій кімнатці застав Марію, що приготувала маленьку пасочку святити.

— А тож де ви тут взяли, Маріє? — спитав засумовану жінку.

— Та я тут мешкаю!

— Таж у вас своя нова хата, тай господарство там під гаєм!

— Так! Є своє, а тут мушу у комірному мешкати. Не годна з ними дома жити і покинула.

Священник здивувався ще більше. Знав, що Марія була побожна жінка, а в останньому часі навіть щодня приступала до св. Тайн.

З ХРИСТОМ!

Багато зусиль і накладу праці витрачують комуністи на те, щоб юних ремісників відтягнути від своєї Церкви й української нації. Сила агітаторів-жидків крутиться коло варстатів і ремісничих шкіл, щоби заманювати молодь у свої зрадницькі сіті. Але українське юнацтво вже настільки свідоме, що рідко йде в ті шкідницькі тенети.

Вдержатися в українському релігійному дусі помагають ремісничому юнацтву такі установи як Т-во „Зоря“, де прихильники юнацтва, дир. Сидорак, дир. Хомяк і др. дбають про духовий розвиток ремісника. І ось тепер дня 27. м. м. у Львові великі ряди українських юнаків приступили до Великодньої Сповіді й св. Причастя. Пізніше відбулося скромне прийняття, де прегарне слово сказали до юнаків Преосв. Іван і п. дир. Сидорак. Юнаки вислухали цінних слів і підбадьорені на душі підуть далі шляхом Христовим і національним.

—o—

БОРІТЬБА З ЛИХОМ.

В підземеллях поліційних будинків в Нью-Йорку спалили недавно багато брудних і неморальних книжок. Та не забуваймо, що і в нас булоб немало матеріалу до спалення й знищення. Чи християнам треба аж світської поліції до цього?

— Щож це у вас заподіялося? — спитав.

— Сама завинила! — залебеділа крізь плач Марія. — Приніс мені якийсь агент книжечок і я не спалила їх. Мої хлопці як зачиталися у них, то й баптистами поробилися. До церкви перестали ходити, до св. сповіді не ходили, не моляться, геть образи зо стін поздимали, аж страшно в хаті зробилося. Вговорювала я їх, просила, благала, та чоловік за це мене так побив, що я відлежала. Замикав мене в комірці, щоби я до церкви не ходила, висміявся з віри, скликував до хати чужих селян і там весь час читав злі газети. А хлопчиська пішли на розпусту. Не могла я вже довше бути у такому пеклі, тай відреклася хати, господарства і вже два тижні, як пішла у комірне. Скільки мені ще цього життя? Хотілаб по Божому скінчити. Ходжу собі щодня на Службу Богу і молюся за синів і чоловіка, щоби хоч на старість спамяталися.

— Бідні ви, жінко! — промовив о. парох. — А все це, через свою легковірність і несвідомість. Скількиж це разів говоритьс вам: „паліть сектятьську бібулу, женіть з хати агентів“; та люди легкодухи. Ще не знають, хто їм ворог, а хто приятель. Беруть до рук

Але ось що заводять у Німеччині з п'яками. Як зловлять п'яка, то на другий день випишують його прізвище на стіні громадського уряду. Це перша кара.

Друга кара — виселення. Не з краю, а — з шинку. Всі шинкарі дістають наказ, що під грошевою карою не вільно давати такому п'якові ніяких гарячих нап'итків. І це помагає... В нас багато людей благословилоб такий закон, особливо жінки. Але саме від тих жінок залежить, щоби вони дитину здалека тримали від алкоголю, — а тоді й п'янство щезне.

—o—

„ДОБРОВІЛЬНІ“ ЖЕРТВИ.

Досі велося майже у всіх школах таке, що діти під натиском учителів складали добровільно примусові жертви-збірки на різні цілі. Навіть мусу до цього вживали, а всякі скарги батьків були безуспішні. Але недавно польський міністр освіти пригадав усім директорам, що так робити не вільно, — що всі збірки є дійсно добровільні.

—o—

Поширюйте католицьку пресу!

лиху газету, брошуру, що язиком змії затроє їх душу, розбиває родинне життя, і веде на загибель. Терп'їть, жінко, а Господь нехай скріпить ваші сили у важкому терпінню. Моліться, а ваша молитва вратує нещасного чоловіка і синів. Приходіть до мене завтра і кожного дня, а я, що буду міг, поможу вам у вашому горю.

Побув о. парох ще хвилину, потішив нещасну і відійшов. А Марія скріплена на душі, пішла до церкви і всю ніч провела коло Божого Гробу, аж до Воскресних дзвонів. А коли вранці виходила з церкви, побачила в порозі свого чоловіка і синів. Навернулися! Сталася зворушлива подія. Сини приступили до матері і цілуючи в руки, просили прощення. І Марія прощала їм, і чоловікові теж.

Ясне сонічко цілувало веселу землю. Щибетали на яблунях птички. Воскресні дзвони грали, а гомін їх гей сріблом котився по свіжій росі у далечинь. Ішла Марія, з боків сини, а позаду ступав чоловік. Вертали до рідної хати, до спільного стола, до родинного тепла, до єдності, прадідівської віри і спільної любови Воскресшого Христа.

О. Горицвіт.

—o—

Читання для наших дітей.**Добрі діти.**

Слава Богу! — сказала радісно Зоня до сестрички Славці, коли вже скінчили писати останню писанку. Вони-ж обі багато намучилися, щоб тільки як найкраще розмалювати багато писанок. Ще тдрік Славця надерла кори з дикої яблуні, щоб лише придбати жовтенької краски для крашення. Зате тепер у них багато писанок і крашанок і ось обі сестрички похилили свої біленькі головки й оглядають милу працю. Ось тепер Славця взяла в руки „плащаницю“ — це прегарна писанка з розмальованим хрестом, — то знов приглядається „рожівці“, а там Зоня кличе всіх подивитися на „слимака“ — писанку з равликом. Дівчаток призибалася в хаті чимало, бо школярки знали і по селі розказували, що Славця й Зоня найкраще зі всіх пишуть Великодні писанки.

Товаришки поприносили в хустинках свої писанки й крашанки, але де, де — ніодна не була так чудово розмальована як Славці. Одна тільки Іванка, горбатенька, бліда дівчинка не мала ні однієї писанки. У них дома не буде лунати радісне „Христос воскрес“, бо саме на поклони померла її мама-вдовиця й бідна Іванка лишилася круглою сиріткою. Але вона теж хотіла-б мати гарну писанку на Великдень.

Йй найбільше подобається „вишневий лист“ — писанка з розмальованими вишневими листками. Славця жартує-сміється, але бачить як Іванка з насолодою оглядає „лист“.

— „Іванко-зазулько, а є в тебе писанка?“ — питає Славця.

Але Іванка ще більше побіліла й засоромлена спустила очі вниз.

— „Оце тобі моя найкраща писанка“ — сказала добра Славця, дала Іванці „вишневий лист“, сердешно її поцілувала.

Тепер уже всі дівчатка радіють-сміються. Коли залунає радісне „Христос воскрес“, коли хлопці збиточники будуть невпинно видзвонювати на дзвіниці, а старші дівчата виводитимуть ягільки, то Зоня, Славця, Іванка й всі школярки будуть підходити до старших з писанкою на Рідну Школу. А весняне сонечко золотитиме ясні головки школярок і Воскресший Христос піде українськими нивами, квітчастими лугами, верхами гір, і благословитиме рукою весь нарід і землю українську.

О. Годунько.

З НАШОГО ЦЕРКОВНОГО МИСТЕЦТВА.

Чудотворна ікона Пресв. Богородиці в Успенській церкві в Лежайську.

„Братство одної бараболі“

В Яворівщині голодує 24.000 осіб. В багатьох селах живе 4-ма бульбами ціла родина. Думаємо, що нема у нас такого села, де би подібних голодуючих не було.

Але є у нас також багато таких, що мають бараболь подостатком.

Закладаймо всюди „братства й сестрицтва одної бараболі“. Цим способом можемо дати легко, майже незамітно, велику поміч голодним. Ті, що мають бараболі, дають зі щирого серця одну бараболю денно для таких, що не мають нічого.

У о. пароха є спис голодуючих. Братчики й сестриці провірять біду і потребу та зголосять до парохіяльного уряду. Комітетові з братств парохії мають тижневу збірку розділити між зареєстрованих бідних — діти, молодь порозносять бараболі по хатах.

Ціла парохія є занята своїми бідними щодня, — і для Яворівщини можна знайти хоч бараболь.

НОВА КНИЖЕЧКА НА ТРАВЕНЬ

о. Осипа Годунька

„ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ СПАСИ НАС“ (Перша читанка з прикладами; Додаток: **Молебен** до Преч. Діви Марії). Стор. 24. Ціна 20 сот., почта 5 сот.

Замовлення висилати на адресу: **Петро Кишка, Львів 14, Пасічна 2.** — Тільки за попередньою висилкою грошей.

Лемківщині й півн.-зах. землям почту оплачуємо самі.

В кількох словах.

Голодова ситуація в яворівському повіті надалі грізна і в останньому часі погіршилася, бо в охоплених голодом селах вибух голодовий тиф.

*

Із загального числа 123.922 померших дітей в Польщі минулого року припадає на римо-кат. обряд 84.254 немовлят, на греко-кат. 19.773, на православних 17.478, на євангеліків 2.869, на жидів 2.951, на інші 597 смертей. **Найбільша смертність припадає на греко-католиків**, бо 19.2 смертей немовлят на 100 живих уроджень. У євангеліків припадає 16 смертей на 100 живих уроджень, у православних 14.6, римо-католиків 14, жидів 4.7.

*

Комісар Народнього Дому і посол ББ Михайло Бачинський **напав** недавно у Львові на вулиці на редактора І. Кедрина і побив його за те, що ред. Кедрин у своїх статтях гостро виступав проти господарки М. Бачинського в „Народньому Домі“. Цей поступок М. Бачинського викликав серед українського громадянства слушне обурення.

*

Мадяри докладають усіх старань, щоби українське Закарпаття попало знову в їх лабеті. Навіть у часі відвідин англійського міністра Ідена тишком-нишком про це говорилося; а що далі — побачимо. Не треба згадувати, що Мадярам хочеться дістати наш край на те, щоби його знищити й змадяризувати. Тоді Польща й Мадярщина булиб собі сусідами.

*

Відомий б. український журналіст і політик Др. В. Панейко, який уже довгий час хорував на московфільство, перейшов саме вже зовсім виразно до **московського табору**. Дня 31. м. м. помістив під своїм іменем у московському емігрантському органі „Последніе новости“ статтю „К українському вопросу“, видержану на рівні україножерної писанини ріжних московфільських газеток. Дуже сумний і прикрий це прояв.

*

З Картузької Берези вийшов останній польський ендек, так що в таборі залишилися самі Українці (60) і комуністи (16). Останніми часами вивезли зі Львова до Берези О. Рудакевича і студ. Р. Паладійчука.

*

Після ухвалення нової конституції Польщі, на засіданні дня 28. м. м. відчитано зарядження Президента держави про **замкнення звичайної й бюджетової сесії сойму**. Того самого дня закрито сесію сенату, і уряд прем.

Козловського подався до димісії. **Новий уряд**, у майже незміненому складі, zorganizував прем. Слабек, голова Клубу ББ.

*

Є поголоски, що **варшавський сойм** матиме в травні ще 3-тижневу надзвичайну сесію, а в червні буде розв'язаний. Вибори малиб відбутися у вересні ц. р.

*

Поляки, бувші вихованки Кремянецького Інституту на Волині, відкрили у Варшаві „волинську виставу“, щоби познайомити мешканців Варшави із Волинню та її будучим розвитком. Звичайно, нам користи з того мало.

*

Почали вже збирати **інвестиційну позичку** в Польщі, у висоті 200 мільйонів зол. Позичку вжиють на розбудову доріг, мостів, будівельного руху і т. д. Позичку сплатять до 50 літ.

*

Поляки будують у Бидгощі костел, що помістить 12 тисяч люда. Він буде 82 м. довгий, 58 широкий, а 72 високий; це буде найбільший костел у Польщі.

*

Зі Львова виїхала недавно тисячка жидів до Палестини.

*

Большевики до того дійшли через своє безбожницьке виховання дітей, що тепер там серед дітвори повно тяжких злочинців. І ось большевицький уряд видав ганебний указ, що відтепер у большевії за злочини **каратимуть смертю навіть дітей** від 12 літ. Ця постанова большевиків показує, куди веде комунізм, який, мовляв, творить „рай на землі“ — без Бога.

*

Большевики, що цілою душею ненавидять Англійців — в часі побуту англ. міністра Ідена відіграли англійський гімн, де згадується Бога й короля. Большевики в часі гимну стояли на позір! Ось до чого доводить їх страх за свою шкуру.

*

Атентат на начальника ГПУ. Большевицький літак, який летів з Владивостоку до Сахаліну, згорів з 8 подорожними. Між ними був теж б. начальник ГПУ. Ришук. Хтось мабуть підкинув у літаку пекольну машину.

*

Між **Німеччиною і Литвою** дійшло в останніх часах до поважних непорозумінь. Річ у тому, що до Литви належить, як самоуправна область, німецьке місто Мемель, і ось у тому Мемелі німецькі гітлерівці почали дуже горіжитися, а навіть убито там одного Литовця. З

тої причини відбувся великий протигітлерівський процес, і чотирьох Німців засуджено на смерть, а багато інших на високі в'язничні кари. В Німеччині наступило величезне обурення, по всіх містах були протилитовські виступи. У самій Литві дійшло до великих урядових змін, так що мабуть цю справу дасться злагодити.

*

Італійсько-абісинське непорозуміння усе ще неполаднане. Безпосередні переговори між заінтересованими державами розбилися. Можливо, що спір поладнає міжнародня мирова комісія.

*

В Данцігу відбулися парламентарні **вибори**. Підсумки такі: Управнених до голосування 237.016 виборців, голосувало 236.733 управнених, між ними 13.482 приїзжих. Важних голосів 234.956, неважких 1.777. Націонал-соціалісти здобули 139.043 голосів, соціалісти 38.015, комуністи 7.990, католики (центр) 31.525, німецькі націоналісти 9.691, колишні комбатанти 382, Поляки 8.310. Отже, як бачимо, перемога гітлерівців тут не така велика, як у Німеччині.

*

Німці викинули 1000 жидів із рядів редакторів німецьких часописів.

—o—

Де золотом верхи сіяють.

Спогад про подорож до Києва.

— Вже фронту немає. Розпалася Москва, розпалися кордони! Німецько-австрійські війська розбрилися по цілій Україні! — Таке казали люди. А я слідував за кожною новиною. Хоч був тоді ще малим гімназійним учнем, зродилася у мене думка, за всяку ціну дістатися до Києва.

Охота якнайскорше вибратися в дорогу, зростала з кожним днем. Не помагало, що здержували родичі. Особливо мати дуже була занепокоєна моєю постановою. Час був непевний і приходили вісті, що на Україні большевики мордують народ. Всеж таки я готувався в дорогу. Там я й брата Василя хотів відшукати.

В першу чергу я вистарався у австрійських властей легітимацію. Там і знимку наклеїли, опис особи списали, і пальці казали відтискати, аж тоді потвердила військова команда. Легітимація була виставлена до граничного міста Підволочиськ, з важністю на 7 днів. Маючи вже такий документ у руках, я вдягнув на себе дрантивеньку, латану одяжину, а трохи кращу завинув у клуночок. Мати вложила в кишеню кілька паляничок і я розпрощавшись з ріднею вибіг на вулицю... до Києва...

Навіть не чувся, як перебіг 3 милі до Золочева і аж на станції відпочав. Тут на „бангофкоманді“ прибили ще якусь печатку, виписали білет і я всів до поїзду. Аж тут відчув я, що їду в далеку дорогу і то не певну, незнану, сам. Трохи було й зажурився і маркотно стало.

Та журливі думки скоро розвіялися. У вагонах був великий натовп. Військові й цивільні, жида і селяни, все їхало всуміш. Старші говорили цікаві пригоди й новини, а молодші жартуючи реготалися. Кого було спитати, куди їде, то всяк відказував, що на границю за збіжжам.

Я весь час стояв при вікні, оглядаючи уважно пориті окопами поля, спалені села, зруйновані міста. Тут найдовше велися завзяті бої і скрізь було вид-

но цілковиту руїну. В Тернополі висів на станції води напитися. Та коли вернув, не міг уже пропхатися до вагону, такий натовп був. Спасибіг жовнірові, що руку подав, та підсадив на дах вагону. Там вже більше їхало людей. Навіть поручча було, щоб тримаючися його не впасти. Хоч дим відвався в очі, а саджа сипалася за ковнір, всеж таки така їзда мені подобалася. Все кругом бачиш, як на долоні і їдеш гей на коні.

Аж над вечором приїхали до Підволочиськ. Поїзд заїхав перед величезний стаційний будинок. Маса народу висіла з поїзду та подалася до міста. За людьми пішов і я. Та скоро вернув назад на станцію, бо нічо було під ніч робити в місті між чужими. Стаційний будинок був забитий людьми. Навіть площа виглядала як одно муравлище. Подорожні вешталися сюди і туди, одні стояли, другі сиділи, деякі вечеряли, або на камінню так і позасипляли.

Ось і я між них втиснувся, як зайчик, звинувся в клубочок і на камінчиках переночував. Та заснути було якось годі. Було холодно, а тором щораз переїздили якісь паровози і пахкали та гуділи якось інакше. Там хтось кричав, що його обікрали, або граничні контрольори переглядали клунки за тютюном і документами. Крім цього все непокоїла мене думка, чи доїду до Києва. Тому, як тільки стало зорити, я звідси подався в місто.

Мені казали, що там є якась військова команда, що видає окремі перепустки на перехід через границю. Не довго шукав, як і знайшов її. Перед великим домом кругом огорожі вже стояла хмара людей. Я втиснувся між них і чекав. Оподалік полонені Італійці на вулиці пекли ворон. Щось говорили до людей, та їх ніхто не розумів. Були дуже виголоднілі й обдерті.

Коло восьмої години вийшов з команди якийсь дижурний і відбирав від людей легітимації. Взяв і мою. Аж перед полуднем дістав я потрібний доку-

Підземелля Нью-Йорку.

Нема, здається, ні одного міста на цілій земській кулі, в якому був би кожний кусник землі в такому ступні використаний, як у Нью-Йорку. Але, здається, нема теж ні одної закутини на земській кулі, деб підземелля не було також так використане, деб під землею не було стільки руху і життя, як у Нью-Йорку. Тут під землею кипить життя, яке не уступає в нічому життю на поверхні того міста-велитня.

Підземельна ньюйорська залізниця має довжини 1720 км. і є справжнім чудом техніки. Там женуть що 10 секунд поїзди, яких швидкість доходить до 110 км. на годину. Цю залізницю розбудовують далі, а її кошти доходять тепер до 4 мільйонів доларів за розбудову одного кілометра. Однак це Американців не страшає. Для них час то гроші і тому їх гасло є: скорше, чимраз скорше!

Поза тунелями підземної залізниці є в Нью-Йорку багато тунелів, які ведуть від різних товарових домів до залізничних станцій. Під землею є маса магазинів, склепів, а навіть мешкальних домів, словом, тут ціле життя можна би провести без потреби діставатися на денне світло. Великі підприємства, бровари, фабрики мають свої власні водотягові і каналові тунелі, щоби не оплачувати містові податків. Є там також тунель для самоходової комунікації, довгий на три км., а широкий на 100 м. Його будували 7 років коштом 48 мільйонів доларів.

Свого роду чудом є водотягова сітка, яка спроваджує воду з віддалення 250 км. Її будовано 20 років і коштувала вона 20 мільйонів дол. Багато є також там приладів проти пожегів. Деякі з них можуть викидати під великим тиском 12 тисяч літрів води на хвилину.

Цікаві теж є пивниці банків, які в глибині 5-ти поверхів знаходяться під землею. У них знаходяться банкові скарби і збудовані вони є дуже цікаво так, що неможливо є навіть найбільше спритним бандитам до них дістатися. Ці пивниці побудовано у формі кол, довкола яких біжуть коритарі зі складами амуніції, газових бомб і машинних крісів. Кожне таке коло є твердиною для себе не до здобуття. Вони заосмотрені в сталеві панцирі, грубі на долоню, мають найбільш новочасні алярмові сигнали і зеркала, через які можна видіти, що діється далеко по боках. Завдяки тим різним помисловим охоронним засобам досі не було ні одного випадку нападі бандітів на ці банкові схоронища.

Під землею знаходяться пневматичні рури для т. зв. пневматичної пошти, якої скринки гонять згущений воздух. Швидкість, яку ті скринки досягають виносить 50 км. на годину і щоденно перелітає ці рури 140.000 скринко зі 6 мільйонами листів. Під землею знаходяться також цілі маси різних каблів, дротів і рур. Треба знати, що в Нью-Йорку є маса телефонічних апаратів, при допомозі яких переводиться 8 мільйонів телефонічних розмов. Для уможливлення тих розмов знаходиться під землею 15 мільярдів км. телефонічних дротів. Справжнє павутиння! Додаймо до цього, що в Нью-Йорку майже кожний денник має свої власні телеграфічні кабелі, які уможливають йому одержати кожну відомість впродовж дуже короткого часу.

Отже прийшло до того, що підземелля Нью-Йорку уподібнилося зовсім до його надземелля. А тому, що над землею нема вже місця для розросту того міста-велитня, воно муситиме підкопуватися чимраз глибше в землю і розбудовуватися до нескінченности. Ось „чуда“ новітньої техніки!

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ.

Припадок і мільйони. У Брукселі вмерла недавно одна баронова, яка з бідної вчительки стала мільйонеркою завдяки одному дивному припадкові. Її історія виглядає як байка, та всеж вона правдива. Перед трицятьма роками жив у Брукселі мільйонер-дивак. Він не любив людей, бо всіх уважав нечесними і злодіями, що збогачуються в нечесний спосіб всюди, якщо тільки їм не грозить кара. Щоби ту свою думку підтвердити, мільйонер робив різні досвіди і все сміявся злосливо, якщо йому такі досвіди вдавалися. Найчастіше їздив трамваями і ждав, поки кондуктор не одержував від пасажирів більших банкнотів, яких не міг промінати. Тоді такий кондуктор просив мільйонера, який звичайно сам зголошувався змінити банкнот. Мільйонер гроші міняв, потім брав від кондуктора їх назад після перерахунку і віддавав пасажирові. Але підчас тої процедури непомітно додавав від себе до тієї решти якусь більшу монету і передавав це все пасажирові. Звичайно кожний, побачивши більше грошей, ніж йому належалося, ховав гроші покvapно до кишені, хоч міг надіятися, що на цьому потерпить бідний кондуктор (очевидно, колиб гроші справді належали до него, а не до мільйонера). Аж раз трапилося, що одна молода дівчина теж мусіла міняти 20-франковий банкнот. Мільйонер мав у руці п'ятдесят-франковий банкнот і всунув його до рук дівчини разом з виданою рештою. Дівчина перерахувала і віддала негайно кондукторові, кажучи, що одержала 50 франків забагато. Кондуктор був заскочений, тому, що взагалі такої суми при собі не мав. Однак, коли дівчина банкнот показала, мусів його прийняти. Мільйонер був зворушений чеснотою дівчини тим більше, що убогий вигляд дівчини й одяг мусіли засвідчувати, що такі великі гроші булиб їй напевно придалися. Коли дівчина висіла з трамваю, мільйонер вийшов за нею і оповів їй, длячого він це робить та оправдувався, що хотів її так досвідчити. Почалася розмова, вчителька оповіла свою біду, але не прийняла від мільйонера ніякої допомоги. Після двох літ мільйонер помер і записав все своє майно цій учительці. Не маючи ніяких спадкоємців, мотивував він у тестаменті свій крок тим, що робить це з вдячності для неї за те, що вона „привернула йому віру в людей“.

Діраві зуби шпівнів. В Парижі відбувається саме суд над шайкою шпівнів, яких є кількадесять, та які творили дуже добре зорганізовану банду. Отож в часі слідства виявилось, що члени цієї банди скривали мікроскопічно малі таємні документи і пляни, викрадені у французького міністерства війни — в діравих зубах...

Боротьба з потворою. Один нурок оповідає про боротьбу, яку він мав у воді з потворою на американському побережжі стеїту Вашингтон. Ця потвора називається октокус, осмириця, а була вона довга на 9 і пів метра та широка на сім. Мала очі величини тарілок, а в отворі на устах знаходився твердий дзьоб довгий на 18 см., подібний до дзьоба папугая. Така осмириця має кілька довгих сильних кількадеметрових мацок, якими захоплює добучу. Деякі з тих мацок є довжини 12 метрів і мають приблизно по 1000 ссавок, що ними потвора причіплюється до добучі. На щастя нурок, про якого мова, заки опустився на дно, взяв зі собою ніж гострий як бритва і електричну лампу. Коли дістався на дно, причіпив лампу до кадовба корабля, в якому мав працювати. Нечайно побачив темний предмет, що до него посувався, та якого він не міг пізнати. Цей предмет був видний тому, що мав щось білого на собі. Тому його повільний рух був помітний. Коли нурок приглянувся ближче, побачив, що

це було бліде обличчя трупа, на якого плечах знаходилися рештки полотна. Перестрашений тим нурок хотів дати сигнал, аж нагло за трупом показалася величезна сіра маса з двома нерухомими очима і дзьобом. Маса ця мала довгі рамена, на яких спочивав саме цей труп. Нурок задеревів і не міг з перестрашу рушитися. Потвора зближалася чимраз більше, витягаючи величезну свою мацку над головою нурка. Заки нурок вспів щось подумати, інша мацка обіймила його ліву ногу. Нурок чув, що якби не його важкий стрій, то залізні перстені мацки булиб йому поламали ногу. По хвилі побачив третю мацку, яка зближалася до його руки. Положення ставало чимраз грізніше з секунди на секунду. На нещастя по хвилі запанувала цілковита темін, яку навіть електричне світло лямпки не могло розпорозити. Це сталося тому, що осмириця випустила зі себе чорну атраментову теч, яку вона випускає перед ворогом. Непритомний з перестрашу нурок почав на всі боки і на сліпо тяти своїм гострим ножем. Він почув по хвилі, що йому вдалося відтяти мацку, яка вхопила було його ліву руку. Тимчасом наслідком рухів нурка чорний плин розійшовся і нурок побачив дуже близько перед собою очі потвори, які дивилися на него мертвецьки. Нурок трохи опритомнів і впакував ніж під дзьоб та підбив його опісля до гори. Ніж як бритва перетяв третину тіла разом з дзьобом і страшними очима. Потвора була неначе переполовлена. Але боротьба не була скінчена. Обі половини тіла жили і порушались. Згори приближалася знову грубе рамя і овінулося довкола грудей нурка, а ссавці потвори — він чув — досягали його тіла. Тоді нурок знов ударив ножем поміж своїм раменем і грудьми. Удар удався, нурок перетяв мацку, а далі почав тяти інші. Смертельно виснажений дав знак і його витягнули на гору. Приятелі увільнили його з рештків мацок. Нурок поліз ще ра знід воду, щоби витягнути трупа. Показалося, що це був кухар затопленого корабля. На ньому був білий фартух і цей саме фартух робив трупа з далека видимим, а в даному випадку допоміг нашому нуркові завважити зближування потвори під водою і хто зна чи це не врятувало його від смерті.

Виселення з Ленінграду. Емігрантські російські часописи повідомляють, що незабаром має бути виселених з Ленінграду 50.000 осіб на Сибір. Причини цього кроку? Начальник ленінградської округи, тов. Жданов, твердить, що мешкати в Ленінграді то горно, „який може припасти в удлі лише вірним ученикам Леніна і приклонникам совітів“. Далі є відомості, що з Ленінграду має бути створений озброєний табір, мовляв, збільшилася дуже небезпека війни: з боку Німеччини. Тому, що на Далекому Сході безпосередньої японської небезпеки нема, бо східно-китайську залізницю продано Японії і безпосереднє подразнення минуло, залишилася небезпека лише від заходу. Отже треба озброєного табору, в якому можуть жити лише „вірні учні Леніна“. Наслідком того всього висилку 50.000 „неблагонадійних“ вважають неначе відповідю на проголошення 16. березня в Німеччині декрету про обов'язкову військову службу. Совітський уряд хоче держати совітські маси в напруженні, хоче впоїти в їхні лоби переконання, що небезпека війни далі загрожує спокійному існуванню совітів і тим самим хоче відвернути антисовітський настрій мас в інший бік. Ось де справжня причина останніх репресій.

Дуже немила стріча. Генерал Плястірас, колишній диктатор Греції, а недавно замішаний у грецьке повстання, перебуває, як відомо, від кількох років на еміграції у Франції. Недавно притрапилося йому в одному місті дуже немила пригода. Він зайшов до одної кавярні і хотів десть сісти. Не було

місця, всі столи були заняті. Кельнер показав йому місце при одному столику, де сидів лише оден панок. Плястірас підійшов до столика, а незнайомий панок подивився на него, впиливши на него на довгий час очі. Генерал остовпів, не міг кільканацять секунд рушитися, врешті стукнув по військовому обцасами, обернувся і вийшов без слова. Як пізніше показалося, цим панком, що сидів сам при столику, був грецький князь Николай, якого саме генерал Плястірас в році 1922, як диктатор Греції, вів присудити на смерть. Ось так гора з горою не зійдеться....

Веселий кутик.

ЧЕМНИЙ ІВАСЬ.

— Що ж, Івасику, чи був ти чемний у церкві?

— О так, бабуню, дуже чемний. Як до мене підійшов отець з тацкою повною грошей, то я сказав: дуже дякую, й нічого не взяв.

В СУДІ.

Суддя: Чи оскаржений признає, що назвав свого сусіда бараняча голова?

Оскаржений: Я не годен собі добре пригадати, але чим довше йому придивляюся, тим більше видається мені це можливе....

ЖЕРТВУ ДЛЯ ВДОВИ

зложили: Соколів: 1) Данило Костюк 6 зол., 2) Іван Дворянин 2 зол.

Календар.

КВІТЕНЬ 1935.

Стиль		Дні	С В Я Т А	
н.	ст.		греко-катол.	
16	3	В	Никити ісп., Геод.	
17	4	С	Іосифа	
18	5	Ч	Теодула	
19	6	П	Евтихія	
20	7	С	Лазар. с. у б. Григорія	
21	8	Н	6. п. Квітна. Іродіона	
22	9	П	Евпсихія	
23	10	В	Терентія	
24	11	С	Антипи	
25	12	Ч	Стр. Ч. Васил., Яросл.	
26	13	П	Вел. Пятн. Артем.	
27	14	С	Вел. С. Мартина Ев.	
28	15	Н	Світл. Воскр. Троф.	
29	16	П	Св. Понед. Агафії	
30	17	В	Св. Второк. Симеона	

До дня 27. IV. Великий Піст. В днях 28. IV. — 5. V. загальниця. В днях 28. IV. — 5. V. заборонений час на весілля й забави з танцями й музикою.

Сонце сходить дня 21. IV. о год. 4.22, заходить о год. 18.23.

Місяць: повня дня 18. IV. год. 22.10, остання чверть дня 26. IV. год. 5.20.

Столітній календар каже, що від дня 16. IV. буде погода до 20. IV., потім непевна погода, а під кінець місяця тепло й гарно. Люди собі оповідають, що якщо дня 30. IV. паде дощ, то буде гарний врожай.

Євангелія.

Воскресення Г. Н. Ісуса Христа.

На початку було Слово, і Слово було у Бога, і Богом було Слово. Воно було на початку у Бога. Все ним сталося, і без нього ніщо не сталося, що сталося. В нім було життя, а життя було світлом людей. І світло у темі світить, і темнота його не зблякла. Був чоловік посланий від Бога, ім'я йому Ісаян. Сей прийшов на свідоцтво, щоби свідчити про світло, щоби всі урили через нього. Він не був світлом, але щоби свідчити про світло. Було світло правдиве, що просвічує кожного чоловіка, котрий приходить на світ. На світі був, і світ ним стався, і світ його не пізнав. У своє прийшов, і свої його не прийняли. Котрі ж прийняли його, тим дав власть дітьми Божими статися, віруючим в його ім'я. Котрі не з крови, ані з похоти тіла, ані з похоти мужа, а з Бога народилися. І Слово тілом сталося і замешкало між нами і ми бачили його славу, славу як Єдинородного від Отця, повне ласки і правди. Йоан свідчить про нього і кличе, кажучи: Сей був, про котрого я говорив: Той, що по мені має йти, переді мною був, бо перш був, як я. І з повноти його ми всі прийняли, і благодать за благодать. Бо закон Мойсеєм був даний, благодать і істина Ісусом Христом сталася. Бога ніхто не бачив ніде; єдинородний Син, що в лоні Отця, той сповістив.

(Йоан, гл. 1, ст. 1—18).

З РЕЛІГІЙНОГО ЖИТТЯ У ЛЬВОВІ.

В днях 31. 3. — 7. 4. ц. р. у церкві св. Параскевії відбулися духовні вправи під проводом о. Харини. Його краснорічливим наукам прислухувалися вірні, які вщерть виповнювали церкву. На жаль ця церква мало цікавиться доброю пресою, — але може тепер піде до кращого.

У цьому ж часі відбувалися духовні вправи на Богданівці під проводом о. Годунька. Мило було дивитися, як і дівчата ходила численно на науки, а матері з дітьми на руках слухали уважно проповідей. Завдяки душпастирєві о. Милевичеві справа доброї преси стоїть дуже добре. Ось напр. у дні закінчення реколекцій вірні розкупили 51 примірників нової книжечки „Пресвята Богородице, спаси нас“. Крім того пішло там: „Читанка на Великий Піст“ 86 прим., „Воскесна Утрень“ 50, „Страсти“ 16, „Щоденні молитви“ 83. Це свідчить наглядно про глибоке релігійне життя на Богданівці.

Дай Боже, щоби там найскорше станула нова церква, — бо теперішня рішуче замала. Є надія, що в Богданівці дійдуть скоро до наміченої мети. Боже помагай!

Відбулися також м. ін. духовні вправи на Левандівці.

Св. Місії у церкві св. Юра, Преображення і св. Ап. Петра й Павла стягали великі маси вірних. Про ці св. Місії ще напишемо ширше.

ДОПИСИ.

Будова церкви в Сороці. З нагоди Ювілейного Року, парохіяни села Сорока, деканат Грималів, постановили розширити свою малу церковцю. Помимо цього, що рік 1934. був виїмково неурожайний та тяжкий, що парохія числить лише 180 малоземельних греко-катол. господарств, що рівночасно будується Народний Дім, якого будова коштує вже 5.000 зол., — добудували за один рік церкву у виді хреста з високою вежею на 26 м. У вежі є вісім вікон з жовтоблакитними хрестами. Ще в тім самім році покрито церкву бляхою, вибетоновано всі склепіння та виправлено церкву внутрі і зндвору вежу. Церкву вибудовано у византійським стилю. Кошти будови виносять 12.000 зол. Парохіяни добровільно та щедро складали датки готівкою, самі вибудували цегольню та служили працею й кінями безплатно скільки треба було. При єдності й добрій волі можна і в так тяжких часах оказати рівночасно любов Богові й своєму народові у великих ділах жертвенности. Будову церкви доконали струсівські мулярі й теслі під проводом будівничого Е. Бойка. Парохія буде мати тривку пам'ятку Ювил. Року.

БІРЖА.

З Б І Ж Е.

	Підволочиська від — до	Львів від — до
Жито одноціле	14:25—14:50	16:00—16:25
Жито збірне	13:75—14:00	15:50—15:75
Ячмінь одноцілий . . .	— — — — —	—
Ячмінь на мливо	— — — — —	—
Мука пшенична І. А. . .	31:50—32:00	—
Мука пшенична І. Б. . .	29:50—30:00	33:00—33:50
Мука пшенична І. Д. . .	26:75—27:25	30:00—30:50
Мука пшенична І. Ф. . .	— — — — —	29:00—29:50
Мука пшенична ІІ. А. . .	24:50—25:00	—
Мука пшенична ІІ. Ц. . .	24:50—25:00	27:50—28:00
Мука пшенична ІІ. Д. . .	21:50—22:00	25:00—25:50
Мука пшенична ІІ. Е. . .	20:00—20:50	24:00—24:50
Мука пшенична ІІ. Ф. . .	18:00—19:00	23:00—24:50
Мука пшенична ІІ. Г. . .	18:00—18:50	20:50—21:00
Мука пшенична ІІІ. А. . .	14:50—15:00	16:00—16:50
Мука пшенична ІІІ. Б. . .	12:50—13:00	12:00—12:50
Мука пшенична разова .	18:50—19:00	21:50—22:00
Мука житня І. кат. до 55 %	23:00—23:50	26:00—27:00

Інші курси незмінні.

О. Др. Йосиф сліпий:

Паломництво до Святої Землі

ВРАЖІННЯ З ПОДРОЖІ

Львів, 1935.

200 стор. друку, карта Палестини, 33 ілюстрації. — ЦІНА зол. 3:30 з поштовою пересилкою. Замовлення слати

Львів, вул. Коперника 36.

В Е С Н А

Пробуджена зі зимового сну природа радіє, перші цвітки украшують землю.

**Добре і
ґарантоване**

Насіння

поручає одинока українська спеціальна фірма

Інж. рілнь. А. ПОПОВИЧ, Львів, вул. Руська 20.

Ілюстрований цінник даром.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. П. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові, Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.

Наш Христос Наша Життя

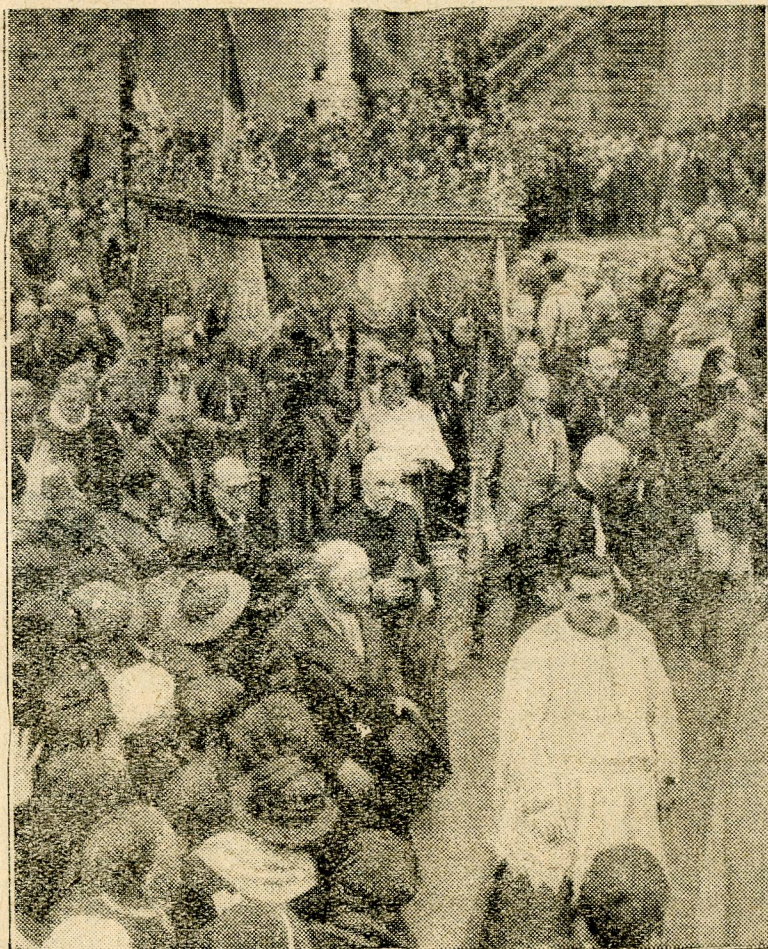
ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Львів,

15. травня 1935.

Ч. 9. (57).

ЗАКІНЧЕННЯ ЮВІЛЕЮ ВІДКУПЛЕННЯ.

Торжественне закінчення 1900. Ювілею Відкуплення людського роду відбулося при кінці квітня в чудотворній місцевості Лурдах, з участю Кардинала Легата Пачелія та трьох інших Кардиналів, 60 єпископів і 3.000 священиків. Відправлено за цих 3 дні у гроті Пресв. Богородиці 150 Служб Божих. Останній день торжеств, 28. квітня, закінчився Папським Благословенням, переданим через радіо з Ватикану чвертьмільоновій масі дітей, що навколішках вислухали промови Св. Отця. На образку бачимо Кардиналів і Духovenство в торжественному поході в Лурдах.

В кількох словах.

В дні 28. квітня ц. р. коли то східня Церква святкувала Пасху, в Римі урочисто закінчили Ювілейний Рік у присутності Св. Отця й Кардиналів.

*

На латинський Великдень Св. Отець відправив у базиліці св. Петра в Римі понтифікальну Службу Божу в прияві 50.000 осіб. Перед базилікою зібралося понад 150.000 вірних. Після Богослуження Св. Отець з льоджії Ватиканської Базиліки уділив Благословення цілому світові, яке передано також радієм.

*

Експ. Митрополит Андрей у розмові з представником одного польського часопису заявив, що осуджування націоналізму — поза актами терору — є недоцільне, бо замість якогось позитивного успіху виключає можливість порозуміння; надією українського громадянства є молодь, сконсолідована на ґрунті патріотизму і релігійності.

*

ВПреосв. Митрополит Андрей саме уфундував у Горганях, в громаді Перегінсько, великий заповідник, т. зн. гірський ліс, у якому не вільно буде нічо зрубувати ні робити ніяких змін, бо він призначений на наукове досліджування дуже цікавої й рідкої високогірської рістні, звірят і т. д. Цей заповідник передав ВПреосв. Митрополит під наукову опіку Науковому Товариству ім. Шевченка у Львові. Є це черговий великий, княжий дар Галицького Митрополита для української науки.

*

Большевицький уряд приказав зруйнувати Михайлівський монастир у Києві, та на його місці збудувати будинок центрального комітету большевицької партії України. Отак українські релігійні й історичні будівлі, одна за другою, падуть жертвою московсько-большевицької дичі.

*

Американська преса подає даліше звідомлення про новий і великий голод на совітській Україні. Міська влада міста Одеси встановила нову міліцію, яка має охороняти всі дороги, що ведуть до міста, щоби не впускати туди голодних селян з Одещини. „Колхози“ на Україні не мають збіжжя на засів, як це ствердила сама большевицька влада. Українці в Америці постійно одержують звідомлення з України у приватних листах від своїх про голод, що там далі панує. А Москва, не зважаючи на голод на Україні, продає „голодове збіжжя“ на збіжжєвих торгах в Лондоні і в Роттердамі, в Голляндії.

*

Опущеним матерям і нещасним безбатченкам уділяє безплатно правової поради Походня Матерей — Львів, Ходоровського 15. Користайте з нагоди й не забудьте, що від 2—6 червня відбудеться у Львові „тиждень дитини“ злучений з різними дитячими виставами, забавами, тощо. Ширший порядок „тижня дитини“ подамо пізніше.

*

У Львові відбувся великий політичний процес проти Т. Онишкевича і тов., яким закидують намаганий напад на станицю поліції в Угнові дня 13. липня 1934 і приналежність до ОУН. У висліді Т. Онишкевича засудили на 12 літ в'язниці, І. Ментуха на 12, В. Решетила на 8, В. Козловського на 8 та І. Шустикевича на 10 літ. Г. Мазура звільнили від вини і кари.

*

Трагічна смерть постигла на підльвівських полях у Рісній, дочку пароха Скнилова о. Ковалюка і абс. гімназії Михайла Копача з Солонки. Прострілені трупи обоїх знайдено на полі; револьверу коло них не знайшли. Преса пише, що це було мабуть самогубство. Ковалюківна недавно виступала як обвинувачена в одному з політичних процесів.

*

В церкві св. Ап. Петра і Павла на закінченні місії посвятив о. Боский, Редemptорист, 2 нові вишивані хоругви. Церква одержала теж цінний дар від п. Саламонович: гарно вишивану скатерть на проповідальницю.

*

Франція заключила дня 2. ц. м. союз з большевиками. Отак західно-європейські держави, братаючися з безбожницькою комуністичною державою, самі собі копають гріб.

*

Хвиля великих катастроф пройшла в останніх тижнях над землею. Особливо багато шкод наробив землетрус на Формозі, де згинуло понад 3.000 осіб, а десятки тисяч домів зовсім знищені. У Галичині безпосередньо перед Великодними святами грозила поважна катастрофа повені.

*

Ані один мужик не є війтом. В перемиському повіті нема ніодного війта, який був би мужиком. Там з Поляків стали війтами два капітани, один обшарник, 1 агроном, 1 державець дібр, 1 пшодовнік поліції, 1 учитель і 1 купець. З Українців затверджено трьох, а то одного ем. суддю, інжиніра і промисловця.

*

В Сполучених Державах Півн. Америки вже 17 тисяч молодих жидів загосподарилося на ріллі. Значить і тут жиди перебирають у свої руки все що тільки попадеться.

*

ДО ДОМУ!

Великоднє оповідання.

I.

Був гарний, погідний, святочний ранок. Все жило. Тільки село К. недалеко большевицького берега Збруча якесь сонне. Бо й пощо вставати? До коров? Було колись! До праці в полі? Сіяти, щоб другі збирали? Зрештою нині Великдень. В церкву не пускають, але поспати ще можна. Тому село К. ще спить.

А ці сни такі милі!

Сниться власна хата, власна худібка, власний загін.

Лише в подрапаній хатині на краю села не спиться нікому. На низенькому, поломаному стільчику сидить мати і держить немовлятко. А воно плаче. Їсти хоче. А в кожному кутку кімнати дримає нужда.

Стеня сидить. Важкі думи порізали її чоло грубими, глибокими бороздами. А гіркі сльози так і котяться по її ще молодому, але знищеному обличчю.

Стеня сидить і важку думу гадає. Душею припадає до цього незнаного місця, де перед тижнем припорпали її Василя. За контрреволюцію. Хліба для Левчика вкрав. Пригадує. Без слова забрали його, а потім рудий Альоша оповідав, як били, копали і розстріляли.

О, той Альоша!

Рудий, каправий зі зеленими зубами! Чого він від неї хоче?

Прийде в хатину і сміється по чортячому; а сопух горілки так і засмородить всю хату. Аж страшно!

Нині Великдень — а їсти що нема! Великдень — а дзвони не дзвонять! Великдень — а в церкву не пускають, бо там колгосп!

Ех, тямить вона!

І оживають спогади минулого...

Три роки тому... Стрий.

Або як дівчинкою була...

Клячить в церкві погнута в молитві. Коло неї татко. Зворушено з церквою співає.

— Христос воскрес! Христос воскрес!

— Радість з неба ся являє...

А потім пісні, ігри, гагілки! А Стеня перша між всіма. Тим притягнула до себе Василя. Пібралися і жили щасливо. Аж нараз він почав щось маячити за революцію пролетаріату, за рай на землі. Хоч Стеня просила і благала його перестати, — не допомогло. Врешті вибразся до цього „раю“. Стеня з ним. Вона ж його подруга. Та голод і нужда, фалш і терор скоро переіменили „рай“ на пекло. Врешті в нагороду за труди Василь скатований і прошитий кулями впав з рук тих, за котрих думав душу віддати.

Якийсь галас на вулиці перервав спомини Стені. Виглянула крізь вікно і зрозуміла. Це демонстрація „союзу безбожників“. Попереду п'яний салдат на гармошці грає, гурт парубків у червоних „фуражках“ щось викрикує, а позаду юрба підростків з пискотом та дзявкотом підбігає.

— Товариші! — чує Стеня охриплий голос. — Нема Бога! Нема Христа! Червона революція більше зробила, ніж Христос! Геть з Богом! Геть з буржуазією!

— Далой! Далой! — пищить юрба підростків.

Ох, що це?

Вони тягнуть по землі хрест обвитий в червону шмату. А над хрестом червона зізда царює. Всі шаліють, виють. А понад все вибивається звук гармошки і якийсь фалшивий спів:

— Ех, яблочко, да куда котішся?...

Це сатана гуляє, це пир лекольних слуг... Нараз! Що це?

Боже!! Невжеж це дзвони?! Тут?!

Стеня слухає, заперши в собі віддих.

Так! Це звідтам!

З тамтого боку Збруча заблуканою пташкою линуць звуки дзвонів. Неначе перекликаються зі собою. Раз тихше, тихше, відпочивають, набирають віддиху, то знову голосніше, здається хочуть крикнути на всю Україну, що нині Правда воскресла!

Стеня спрагненою душею заглиблюється в цю керницю потіхи. Вона, здається, полинула там до цих дзвонів і цілувалаб, тисячу разів цілувалаб кожний дзвін зокрема.

А в селі ще чути голоси:

— Далой! Далой! Не воскрес Христос!

— Бам, бам! Бам, бам! Воскрес! Воскрес! — співають дзвони.

— Далой! — грозять віддаляючіся голоси.

— Воскрес Єси, Христе! Воскреснеш, правдо! — виривається з уст Стені. — Боже!! Невжеж не бути цьому! Невжеж коло неї не заспівають востаннє дзвони?

Ні! Вона мусить звідси видобутися! Не сила їй довше себе і дитину мучити.

Кидається навколішки і довго, довго з Левчиком в руках молитися.

Довга молитва стає наболілій душі чашою покріплення і zarazом родить якусь неясну ще постанову.

II.

Село К. знову спить. Горе здається здрімнулося. Спить і малий голодний Левчик. Лише Стеня не спить. Сидить з розплетеними косами і холодить мокрим платком гарячі виски. Сидить і слухає пісні, що співає її душа. Пісні дзвонів.

Той спів розливається їй по серці і дивно манить душу:

— Ходи до нас! Ходи до нас!

— Скоріш! Скоріш!

— Йду! Йду! — відспівує Стеня — Йду!

Завиває Левчика в хустку і босоніж вибігає з хати.

Біжить довго, довго... Задихалася, пристанула. Левчик тихесенько заплакав крізь сон, а вона його пригортає тихо. Знов біжить. Коби швидше до цих стовпів — а там куці! Недалеко стовпів пристанула. Розглянулася і як ласиця шмигнула попри них.

Ще трішки! Ось куці! Слава Богу! Ще річка!

— Стой! — чує нараз за собою.

Протяжний свист залящав в ухах, реф-литор прорізав темряву, і погоня почалася.

— Палі! — щось вкусило Стеню в рамя, в це, що Левчика несло. Але їй спішно. Ось, ось річка.

Скоріше! Перебрала останками сил річку. На другому березі впала зі закривавленою, раненою рукою.

Збудив її, з ясним промінням сонця, звук Великодних дзвонів. Зголоднілий Левчик спав на її руках.

М. Рожак.

Шпирка.

Д З В О Н И.

(Докінчення).

VI.

В середу, в навечеря Чесного Хреста, сиділо кілька радних, вїт і писар в Темрявинцях на ганку громадської канцелярії. То люльки курили, то спльовували, то дехто слівце одо-друге кинув ліниво, — бо на дворі вже другу днину осіння дзиндра сікла дрібненьким дощиком наче крізь сито. На майдані перед канцелярією всюди болото; таке густе, подільське, що чобіт як у кліщах держить, ноги не пускає. Ждуть на решту радних, бо писар, як каже, має пару „кавалків“ до староства відіслати, то нехай громада послухає, чи добре все пописав.

— А леж бо дзиндра, — обізвався вїт. — Коби хутше походилися, бо далі вечір, а ось-ось і егомость зі Страдник прийдуть на все-ношне, хрест покласти, то годилосяб і до церкви піти.

— Але, але, вїте, — сказав писар — десь то наші депутати, що поїхали за дзвонами, повинні би вже нині-завтра дзвони привезти.

— О, о, о, глядіть но на бурок — показав нараз другий радний палицею в бік мурованки — бачите, свято аж завтра, а вже якісь про-

Поширюйте католицьку пресу

З СОВІТСЬКИХ „ДОСЯГНЕНЬ“.

Комуністи невинно чваняться, що в них багато вчених, мовляв вони дбають за науку й штуку. Але на практиці показується, що в них є своїх учених дуже мало, а решту спроваджують з заграниці або — крадуть. Ось недавно запросили до себе вченого лікаря з Англії проф. Капицю, та й тепер ніяк не хочуть його пустити від себе. А вчений пише благальні листи до Лондону, щоб чим хуткіше вирвати його з совітського „раю“.

— о —

ГРОМАДА ПО НИТЦІ...

Комітет Допомоги жидам видав відозву з закликом: „Рятуйте нас, бо гинемо“. В ній закликає всіх, щоб від однієї замешкалої ком-нати платити 20 гр. тижнево на бідних жидів. Вже 100 тисяч жидів одержали підмогу на 7 мільйонів золотих. А як ми помагаємо своїм?!

шаки з торбами сунуть бурком до села. О, один перевісив на палиці чоботи й мішок, а другий тільки чоботи.

Всі позривалися з лавок, а писар приглянувся краще, і тільки в долоні сплеснув:

— Та це, вїте, не прошаки; глядіть бо, таж це наші Прокіп і Гриць від колії йдуть. За дзвонами мабуть взавтра, в таке свято, тай треба буде стійку гонити, бо прийдеться „лягер“ платити. Прокопе, Грицю, а борше до нас, врадні чекають — гукнув до здогадних прошаків.

Почули, пристанули; не йдуть до канцелярії, тільки Прокіп гукнув до гурту:

— Ая, наставилися таки, зачинаємо йти до вас. Таж ми мокрі до клаптиків. Вперед ідемо до хати, вдягнемо сухе шмаття, хлпнемо теплої страви, то може прийдемо.

— А дзвони на колії? — спитав вїт.

— Ая! Ходіть Прокопе — тягнув товариша Гриць — християнин перемерз на качан, а вони: йди до них та балакай.

Пішли далі. Смеркало. Вїт двигнувся з лави:

— Ну, присяжний, ідіть до канцелярії, світить лампу, а ви, писаре розкладайте ті папері, що маємо на них печатку прибавати.

Розглянувся довкола:

— Вже є всі, тільки наших варшавяків бракує. Та за ними присяжного зараз пішлю.

ДО ХОРОГО.

— Прошу отця духовного, до хорого! — сказав якийсь чоловік, відхиливши двері до кімнати молодого о. сотруди́ка.

Вже йду! — відказав священник і зібравшись побіг до церкви. Виняв Найсв. Тайни з кивоту, дяк приготував лямпу, дзвінок, і вийшли з церкви. Під церквою вже стояли санки. Всіли і рушили спішно в дорогу, далеко на передмістя.

На дворі була велика стужа. Мороз брався з вітром, а снігом мело просто в очі. Дяк тримав в одній руці горіючу лямпу, а другою рукою подзвонював дзвінком. Фірман підганяв конят. Бідняжки по коліна грузли в сиплому снігові і на силу підбігали.

Аж напроти наді́хав відділ війська, важкої артилерії.

— От і нещастя! — погадав священник. — І як тут буде минутися на вузькій вуличці. Та найважливіше, що прийде́ться згаїти багато часу. А тут кожна хвилинка дорога, бо хорий мав бути вже конаючий. Занепокоївся священник.

Втім здалека почув, як якийсь гідний старшина видав відповідне зарядження.

У цій хвилині відділ війська завернув у

бік на сніг, пристановився і звернувши голови в сторону священника, ждав. Доріжка була вільна. Фірман наче здивувався. Але цвбйохнув конят бато́гом і вони дальше підбігли вперед. Переїхали і минулися. А тепер військо знову завернуло на доріжку і віді́хало у своєму напрямі. Гідний старшина гідно зарядив.

За кілька хвилин священник був вже у хаті хорого. Стрі́павшись зо снігу, став посеред хати і не знав що робити. Тут був безлад і непорядок. Обдряпана піч, засмічена долівка, а на столі лежали старі штани, кришки хліба і глечик недоїденої страви. Коло мисника стояли дві жінки, а решта хатніх десь повтікали на двір. Сам хорий стогнав і вився з болю, затуюючися в брудну подушку.

Підійшов дяк до стола, поспрятував усе чистенько, і застеливши білим папером, поклав горіючу лямпу і дзвінок. Священник тепер поклав на столі Найсв. Тайни, висповідав старенького чоловіка, опісля запричащав його і уділив св. Тайни Оливопомазання. Тепер увійшли в хату всі домашні і сусіди, поставили над ліжком хорого і заголосили плачем: „Ай! нащо ти нас покидаєш! Та що ми тепер бідні будемо робити!“...

Та священник, скинувши зі себе ризи, став

За вйтом усі повагом пішли до сіней. В канцелярії вже блимало світло. Та ледви зачали розмішуватися за столом, перед ганком загуркотіло. Священник зі Страдник приїхав на всеночне. Такий уже в нас був звичай, що священник, як приїздив на відправу, заїздив перед канцелярію, там скидав бунду, йшов до церкви, а по відправі, в канцелярії снідав тай з людьми балакав про всяке.

— Слава Ісусу Христу! — привитав священник радних. Здіймав зі себе мокру бунду. — Присяжний, а кажіть там задзвонити, хай люди сходяться, а я трішки обсохну та підемо до церкви.

Присяжний крізь вікно крикнув: Хлопці, а вдарте там у дзвін!

— Щож у вас чувати? — питав священник.

— Го, го, — відповів вйт весело, — новини маємо, несподіванку для вас прилади́ли.

— Щож таке?

— Дзвони наші є. Вже не будемо йно тою сигнатуркою калатати.

— Та яким робом дзвони взяли́ся? — питав далі отець парох.

— Прийшов до гміни з пошти лист, — пояснював писар, — щоби зараз їхати до Варшави, бо Москаль відіслав тамтуди наші дзвони.

— Ну?

— Тай врадні зійшлися, вибрали Прокопа „заступця“ тай асесора Гриця, зібрали в селі пшениці, продали зерно за 15 міліонів, післали їх з грішми до Варшави й вони що тільки з колії вернули й сказали нам, що дзвони є, тай пішли до дому обсушитися. Незабаром придуть і все розкажуть.

— Людоньки добрі, — обізвався на те священник — це що ви балакаєте якось мені голови не тримається. Чомуж ви мене не порадили́ся? Та це неможливе, щоби Гриць з Прокопом привезли. На це є приписи, я читав у газеті: треба завезти до Варшави посвідку від парохіяльного уряду і докладну метрику дзвонів, це є: коли дзвін куплено, яка його вага, що на ньому написано. Як провірять, треба підписати квиток і прибити парохіяльну печатку, тоді аж дзвони видадуть.

Рипнули двері, вйт оглянувся. До канцелярії ввійшли Гриць і Прокіп.

— Прокопе, — гукнув вйт, — о, добре, що ви вже тут. Ну, де дзвони? На колії?

— Слава Ісусу Христу — звиталися обидва депутати з отцем духовним.

— На віки слава Богу — відповів священник.

— Якже, Прокопе, це правда, що ви привезли дзвони?

— Ая, є дзвони, але у Варшаві! — відповів Прокіп.

казати до людей: „А чогож ви люди бідні? Таж ви нині найбагатші в світі! Ваша хата — найславніша палата! Чи знаєте, хто до вас нині прийшов? Христос, Сам Бог! Тільки ви не свідомі, не виділи й не пізнали Його. По дорозі всі люди падали на коліна, перед цим Христом армія пристала і віддала честь, тільки ви, одні повтікали з хати, а другі стояли коло мисника і навіть голови не склонили.

Цей Христос хотів спочати у вас на столі, як на царському престолі, а ви цього стола навіть не упорядкували. Брудний був і закиданий неохайністю. Требаж було застелити стіл обрусом, свічку засвітити, хрестик поставити, свяченої водиці мишинку, і долівку треба було підмести, тай хорому ліжку перестелити. У вас нині Христос замешкав! Дивіться, навіть цей хорий успокоївся, лице його розвеселилося і лежить спокійніше. Він подужає! Не плачте, тільки клякайте і моліть Христа у вашій хаті, а молитва буде вислухана. Не плачте! Христос у вашій хаті! Христос наша Сила!“

Усі слухали мовчки, спустивши голови в долину. Завстидалися за своє недбальство і несвідомість. Поклякали до молитви, а священник серед сніговії повернув назад до дому.

о. О. К.

Слухай доню й гляди, і приклони ухо твоє.*)

Коли раз питали Маму теперішнього Митрополита нашого А. Шептицького, що вона робила, що випровадила своїх 5-ох синів в люди, відповіла: „Що я робила, не знаю, не мала я ніякої системи, не держалася ніяких виховних правил. Любила я їх і старалася їх знати, пізнати, який кожний з них є. Моя одинока система виховання, то **Богородице Діво**. Ніщо — тільки Богородице. Хлопець добрий, чемний, вчиться, слухає, здоровий — Богородице Діво. Хлопець зле робить лекції, опирається, пустує, наражується на шкідний припадок — знову Богородице“. А в листі до графині Островської так пише: „Встаю перед 7-ою, зачинаючи день мовлячи Богородице Діво з сином Ізмом...“

Оце прегарний приклад вам, українські неньки, як виховувати своїх любеньких діточок — віддати під опіку Богородиці!

„А Ти, Пречиста Маріє, Пресолодка Доне Небесного Отця, поглянь ласкавим оком на українські діти, приклони ухо

*) З книжки о. О. Годунька: „Пресвятая Богородице, спаси нас“, Львів 1935.

Оце поміщуємо замість міс. намірнення.

— А чомуж вїйт каже, що ви дзвони привезли?

— Таж, як ішли з колії, я їх отутечки на ганку питав: а дзвони є? — а Гриць відповіли: Є. — всунув своє слівце вїйт.

— Я сказав тільки: „аа“, — відрубав на чє крізь сльози Гриць: — Де ви, люди, бачили, щоби бідний сліпий християнин що у світі зорудував. Святе ваше, отче духовний, слово, як то ви бувало нас принукували: Гей, люди, вчїться писати, бо чоловік неписьменний гейби сліпий. А ми не слухали. І дурно ми в туу Варшаву їздили і нічого не зорудували і перемокли і голодні до села вернули і гроші за бездурно витратили!

— Як це, — крикнув вїйт, — всі гмінні гроші пропали?

— Нні, вїйте, йно те пропало, що на до-рогу пішло, ми вам того по всеночнім чисто вирахуємо.

— А рєшта грошей?

— Нас узали на поліцію, шандарі гроші відібрали, дали нам квиток, нас всадили на колію, купили нам білет й ми отак вернули до села.

— То ходімо до церкви покищо, — сказав на те священник, — а по відправі зїдемося тут знову й ви, Прокопе й Грицю, розкажете нам усе як слід.

VII.

Після всеночного зїшлася знову вся рада до канцелярії. Священик сів за столом по середині, по боках вїйт і писар, а напроти них оба герої дня. Довкруги обсіла стіл уся громадська старшина. Присяжний засвітив лампу і двері зачинив на заціпку, щоби люди не пхалися до канцелярії, бо нарід як вийшов із церкви, то роєм обступив канцелярію. Всі цікаві були почути про долю дзвонів.

— Ну, Прокопе, розкауйте, як то ви подорожували — зачав гутірку отець духовний.

— Я все розповім з кінця, — почав Прокіп, і говорив може годину, а може й більше. Розказував усе те, що ми вже знаємо. Деколи Гриць переривав, додав слівце-друге й доповняв Прокопове оповідання.

— А як ми вже на нашій стації висіли з колєї, то так нас уже кости боліли з того сидження в вагоні, що годі було ногами плентати. Тоді Гриць кажуть до мене: Прокопе! — а я кажу: Га? — Ходім, кажуть Гриць, до Рифки, (то така знайома жидівка, ми в неї завжди дещо купуємо). Попросимо її най нам спражить молока, бо вже дві добі теплої страви не мали в роті. Як понापивалися теплого молока, закусили булкою, чоботи поскидали, взяли на палиці, штанці попідкачували, курташини обернули підшевною наверх. Що бу-

Твоє на прохання їх батьків: Вимолити їм буйний ріст духа й тіла: Як Сина Свого віддала Ти, Мати-Страднице, на муки й хресну смерть за нарід увесь, так діти наші виховай у готовості — віддати життя за Справу Сина Твого і Батьківщини нашої, України. Будь Дорадницею наших батьків і вчителів, будь Виховницею наших діточок, а ми, дивлячися на Твоє велике виховання діло, здивовані невимовною премудрістю Твоєю співаємо Тобі трикратну пісню: Алілуя, алілуя, алілуя“.

отже не різняться від світських дівчат, а то тому, щоби у всі закутки міста могли зайти та звідусіль, навіть зпоміж найбільших ворогів Церкви, виривати діточі душі й позискувати їх для Христа.

Бій чоловіка з малпою. У великих містах є т. зв. зоологічні городи, в яких можна оглядати живих звірів з усього світа. Мабуть найкращий такий звіринець є в німецькій столиці Берліні. І ось у цьому берлінському зоологічному городі трапилася недавно така подія: до клітки великої малпи, званої горилею, увійшов наглядач, щоби показати тим, що приглядалися, — які то цікаві штучки вміє виправляти цей гориль. І ось нараз ця звичайно смирна малпа — збунтувалася. Кинулася на наглядача і почала жорстоко кусати. І був би бідний наглядач згинув у кігтях горилі — колиб йому не прийшла на поміч інша велика малпа звана шимпансом, який мешкав у тій самій великій клітці. Цей шимпанс, побачивши бійку, вхопив батіг наглядача, і почав ним підносити горилі. Бійка скінчилася для всіх ще досить щасливо. Лише наглядач мусів лічити кілька ран на руках і ногах, — а гориль довго чіхався після ударів шимпанса.

З парни радія. Після обрахунку генерального секретаря Міжнародної Радієвої Унії, сьогодні 3,500.000 домів у Європі має радієві відбірники, а число слухачів доходить до 94 мільйонів людей. — Найвищою антеною в Парижі була досі вежа Айфля. Сьогодні французький уряд буде нову надавчу станцію під Парижем, якої антени матимуть 250 м. висоти. Вони будуть вищі від вежі Айфля тому, бо узгіря, на якому знаходиться антени, є на 140 м. вище положене від підстави вежі Айфля. Разом антени й узгіря будуть вищі на 20 м. від вежі. — Турецький уряд наказав надавати в Стамбулі й Анкарі східну турецьку музику. Зате надаватимуть там му-

Шкаві дрібнички.

Малі погани серед нас. Погани живуть, на жаль, не лише в далеких краях серед диких народів, — але й серед нас, у цивілізованій Європі. А найсумніше, що ці європейські погани — це звичайно діти. По всіх великих містах Європи можна знайти багато опущених дітей, яких родителі аж так занедбали, що не дали їх навіть охрестити. Через таке каригідне, безбожницьке недбалство деяких злихавілих родителів поринають на віки у п'ятьма людські душі. В Бельгії працюють серед таких занедбаних дітей т. зв. місіонарки дітей. Законниці, які належать до згромадження тих місіонарок, складають, як усі інші законниці, обіти вбожества, чистоти і послуху, — але не носять чернечих одягів; зовнішнім виглядом

де, то буде, ходім, кажу, до нашого села. А на дворі вам, як з луба. Йшли ми може чотири години. Під ногами слизько. З капелюхів на ніс раз-у-раз йно кап тай кап. А я всю дорогу йно думку думаю: Гей, гей, чому то Йван великий, а дурний? Бо сліпий. Може я зле кажу, люди? А ми собі завжди гадали, що письмо, то тільки якісь панські витребеньки. Аж у тій Варшаві зміркували ми оба, що без письма ані, ані. Єгомость нам раз-у-раз наказували, щоби ми письма вчилися, а ми ні, тай ні. Аж по дорозі вразили ми оба, що зараз попросимо єгомостевого панича, щоби час до часу до нас заглянули тай нам літери показували. Та чого нас ще ця дорога навчила: Ось ми зміркували, що нашим людям треба як найдалше від коршми. Жидок ніби часом щось порадить, — та гляди, а він вже й підурив і грейцар вимантив. Ану, люди, до нашого гуртка! Попросимо панича, вони нам то зроблять! Правда, отче, може я зле кажу?

— Я дуже тішуся, що ви на таку здорову гадку прийшли, — відповів священик. — Не сумніваюся, що мій син схоче вам влаштувати науку для неписьменних і ви за кілька місяців вже навчитеся читати. Але ось завтра, як прийдете на Службу Божу до Страдник, то ще самі його попросіть. Він цілу зиму буде дома, бо вчиться до іспиту. Зайдіть завтра,

війте з писарем й ви, Прокпе, до мене по відправі, то побалакаємо. А принесіть печатку і ту посвідку з Варшави, де шукати ваших грошей. Я вівторок поїду до Варшави й дзвони привезу. А покищо будьте здорові, хай там коні ладить, бо час додому їхати. Вже пізна година.

За два тижні вже два дзвони були в селі. Отець парох їздив до Варшави, дзвони розпізнав, розплатився і привіз дзвони. Два дзвони пропали. Отець парох по дорозі замовив два нові в „Доставі“ і дав завдаток. Незабаром зачалася наука неписьменних. Прокіп дбав за те, щоби що другий вечір ішла фіра за паничем до Страдник. Дядьки пильно взялися до науки, а на Великдень другого дня велике свято було в Темрявинцях. Основано читальню „Просвіти“, якої Прокіп став першим головою, а Гриць господарем, бо читальню прийняв до своєї хати. Ізко чимраз менше мав гостей у своїй коршмі, вже не виробляв з „те ружне аптичне есенці“, своєї „славної“ Іцкуфки, а якось за рік вибрався зі села до міста.

Читальники купили його коршму. І так завдяки дзвонам на гарно відновленій колишній коршмі замість вивіски: Вішінк ружне трункї, появилася довга синя дошка з жовтим написом: „Читальня Просвіти“.

зику західньо-європейську. — Туреччина має ледви 7 тисяч радієвих абонентів, Болгарія 9 тисяч, а Греція 5 тисяч.

Незвичайна почесть для японського цісаря. Японський цісар є найбільше шанованою особою зі всіх коронованих голов на цілому світі. Він є справді недоторкаємий в дослівному значінні цього слова. Ще ніколи не сталося, щоби в Японії хтонебудь критикував його. До нього можна говорити лише в той спосіб, щоби очі були до нього звернені здолу до гори, а ніколи з гори наділ. І тому, коли японський цісар переїздить містом, не вільно на нього дивитися з вікон домів. Його портрети є по всіх школах і урядах, а навіть у приватних домах, і за цілістю тих портретів стежать усі. Буває, що підчас пожеж першою річю, яку виносять з горючих домів, є портрети цісаря і його родини. — Японський цісар є не лише найбільше шанованою особою свого краю, але й найбагатішою в краю людиною. Та проте теперішній цісар живе дуже скромно. Однак усі двірські свята відбудовуються з незвичайною „помпою“. Це любить японський нарід і цього він домагається. Кажуть, що теперішня коронація японського цісаря коштувала около 300 мільонів ен (на польські гроші один ен рахується зол. 1.35).

П'ятьдесят грамофонових плит у кишені камізолі. Один славний угорський винахідник зладив маленький апарат, щось у роді малого грамофону, який назвав міяфоном. Цей апарат замість грамофонових плит має вузьку фільмову ленту, яка відзивається на світло. Отже при допомозі світла можна награти 50 пісень, які відповідають 50-ти грамофоновим плитам, і цілий цей апарат сховати до кишенки камізолі. Внедовзі винахід буде відданий до вжитку публіки. Раз накручений апарат може грати 10—15 годин без перерви.

Папуа домагаються також гонорарів. Часи, коли білі приїздили до Нової Гвінеї і казали тубільцям popisуватися танками даром, минули давно. Тамошні мешканці папуа також пішли з духом часу і зрозуміли, що вони є артистами, яких використовують. Тепер вони не хочуть продукуватися безплатно й домагаються платні. Невдовзі один американський корабель, на якому відбувало подорож кількасот людей, для приємності, — задешував до одного порту в Новій Гвінеї, щоби там приготовлено виконання муринських танків для втіхи пасажирів. Незабаром надійшла ось яка відповідь: „Згода. За танок смерті і релігійний танок по 50 доларів від танцюриста. Плата перед початком танків“. Очевидно, що команда корабля хотіла щось виторгувати. Але це не вдалося і пасажери мусіли вкінці зрезигнувати з побачення муринських танків. Вони просили, щоби папуа дозволили бодай себе відфотографувати в національних одягах. Ці погодилися за значно меншою оплатою. Як бачимо, навіть дикуни сьогодні не хочуть жити ілюзіями.

ДОПИСИ.

В ПАРОХІЇ ЖИДАЧІВ відбулися реколекції Великого посту. Проповідав о. Конон Полішко ЧСВВ. Науки збирали два рази денно всю інтелігенцію і міщанство в такім числі, що велика місцева церква не могла всіх помістити. Реколекції закінчено Св. Сповідю і Св. Причастям.

ПОДЯКА.

Вп. п. Панчишиновій і п. Тишинському за Великодний дарунок для Рем. Бурси на вул. Паєчній складає щире Спасибі Управа.

Євангелія.

Неділя розслабленого.

Відтак був празник у Юдеїв і прибув Ісус до Єрусалиму. А є в Єрусалимі при овечій брамі купіль, що зветься по єврейськи Витесда, котра має п'ять притворів. В них лежало велике множество недужих, сліпих, кривих, сухих, що ожидали порушення води. (Бо ангел сходив від часу до часу в купіль і порушав воду; а хто перший вступав в купіль після порушення води, одужував, якою не мучився би недугою). А був там один чоловік, що трицяг і вісім літ був у своїй недужі. Сього побачивши Ісус лежачого, і знаючи, що вже много літ терпить, сказав йому: Хочеш бути здоровим? Відповів йому недужий: Господи, не маю чоловіка, щоби, як порушиться вода, вкинув мене в купіль; бо коли я приходжу, інший поперед мене вступає. Сказав йому Ісус: Встань, візьми свою постіль і ходи. І зараз одужав чоловік і взяв свою постіль і ходив; а була субота в той день. І говорили жиди уздоровленому: Субота є, не вільно тобі носити своєї постелі. Відповів їм: Хто мене уздоровив, Той мені сказав: Візьми свою постіль, і ходи. (Тож) питали його: Хто той чоловік, що сказав тобі: Візьми і ходи? Уздоровлений же не знав, хто Він, бо Ісус ухилився від народу, що був на місці. Опісля знайшов його Ісус в храмі і сказав йому: Се ти став здоров; вже не гріши, щоби тобі що гіршого не сталося. Відійшов чоловік і оповістив Юдеям, що се Ісус, котрий його уздоровив.

(Йоан, гл. 5, ст. 1—15).

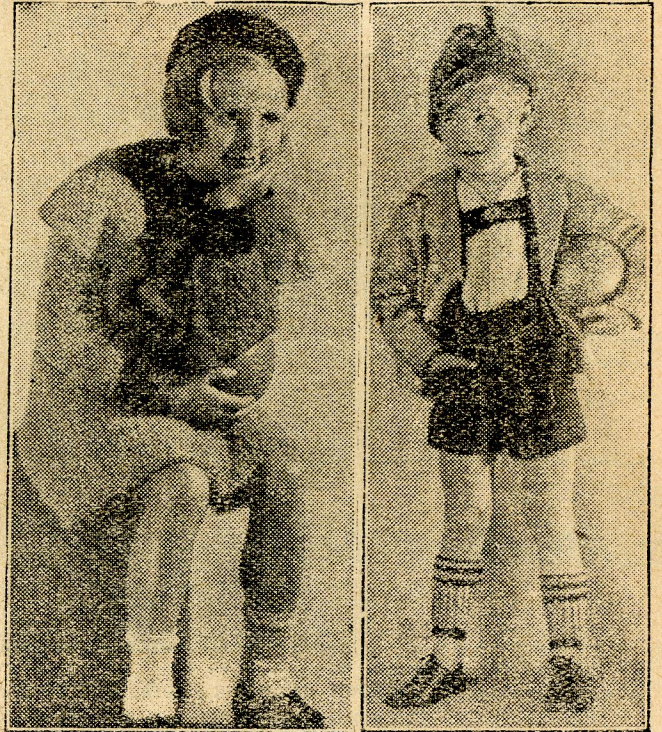
Неділя Самарянки.

Прийшов отже в місто Самарянське, що зветься Сихар, близько хутора, котрий дав Яків Йосифови, своєму синові. А була там керниця Якова. Ісус отже, змучений дорогою, усів собі біля керниці; було коло години шестої. Прийшла жінка з Самарії набрати води; сказав їй Ісус: Дай мені пити. Бо Його ученики відійшли були в місто, щоби купити харчів. Сказала йому отже та жінка Самарянка: Як се Ти, Жидовин, просиш пити у мене, жінки Самарянки? Бо жиди не пристаять з Самарянами. Ісус відповів і сказав їй: Коли би ти знала дар Божий, хто се, що говорить тобі, дай мені пити, ти просила би у Нього і дав би тобі води живої. Сказала йому жінка: Господи, і не маеш чим черпати, і керниця глибока; звідки отже маеш воду живу? Чи Ти більший від нашого отця Якова, що дав нам керницю, і сам з неї пив, і його сини, і його скот? Ісус відповів і сказав їй: Кождий, хто не з сеї води, знов запрагне; тож нап'ється води, котру Я йому дам, не запрагне по віки; а вода, котру Я йому дам, буде в нім жерелом води, що тече в життя вічне. Сказала до Нього жінка: Господи, дай мені сеї води, щоби я не запрагла, ані не приходила сюди черпати. Сказав їй Ісус: Иди поклич свого мужа і прийди сюди. Жінка відповіла і сказала йому: Не маю мужа. Сказав їй Ісус: Добре сказала еси, що мужа не маю; бо пять мужів ти мала, і тепер той, котрого маеш, се тобі не муж; се ти правду сказала. Сказала йому жінка: Господи, виджу, що Ти пророк. Наші отці на сій горі поклонялися, а ви кажете, що в Єрусалимі є місце, де треба поклонятися. Сказав їй Ісус: Жінко, вір Мені, що йде година, коли ані на сій горі, ані в Єрусалимі не будете поклонятися Отцеві. Ви поклоняєтеся тому, що не знаєте, ми кланяємося тому, що знаємо, бо спасення є від Юдеїв. Та йде година, і тепер, коли правдиві поклонники будуть поклонятися Отцеві духом і правдою, бо й Отець таких шукає, що йому поклоняються. Духом є Бог, а ті, що поклоняються йому, повинні духом і правдою поклонятися. Сказа-

ла Йому жінка: Знаю, що прийде Месія, що зветься Христос, коли отже Він прийде, звістить нам все. Сказав їй Ісус: Се Я, що говорю з тобою. І тоді прийшли Його ученики і чудувалися, що з жінкою говорив; та ніхто не сказав: Про що питаєш? або: Про що говориш з нею? І оставила жінка свій збан і пішла в місто і сказала людям: Підійть і подивіться на чоловіка, Котрий сказав мені все, що я зробила. Чи се не Христос? І вийшли з міста і прийшли до Нього. Між сим просили Його ученики, кажучи: Равві, їж. Він же сказав їм: Я маю їсти страву, котрої ви не знаєте. Говорили отже ученики між собою: Чи хто приніс Йому їсти? Сказав їм Ісус: Моя страва є, щоби Я творив волю Того, що Мене післав і довершив Його діло. Чи ви не говорите, що ще чотири місяці і жнива придуть? Се кажу вам: Піднесіть ваші очі і погляньте на ниви, що вже білі на жниво. А хто жне, приймає заплату і збирає плід в життя вічне, щоби zarazом радувався і той, хто сіє, і той, хто жне. Бо в сім є правдиве слово, що інший є, хто сіє, а інший, хто жне. Я післав вас жати, коло чого ви не працювали; інші працювали, а ви увійшли в їх працю. З тогож міста много Самарян увірило в Нього, ізза слова жінки, котра свідчила: Він сказав мені все, що я зробила. Коли отже прийшли до Нього Самаряни, просили Його, щоби у них лишився; і перебув там два дні. І много більше увірило в Нього ізза Його слова. А жінці говорили: Вже не ізза твого оповідання віримо, бо ми самі чули і знаємо, що се справді Спаситель світа. А після двох днів пішов звідти в Галилею. Бо Сам Ісус свідчив, що пророк в своїй вітчизні чести не має. Коли ж прийшов в Галилею, прийняли Його Галилеяне, котрі бачили все, що зробав в Єрусалимі в празник; бо й вони ходили на празник. (Йоан, гл. 4, ст. 5—45).

НІМЕЦЬКІ ДІТИ.

З образка видно, що німецькі мами добре дбають про своїх дітей та все чистенько їх одягають. Слід би і деяким нашим мамам трохи того навчитися.

Календар.

ТРАВЕНЬ 1935.

Стиль	н. ст.	Дні	С В Я Т А
			греко-катол.
5	2	С	† Бориса і Гліба
16	3	Ч	† Теодозія печ.
17	4	П	Педагії М.
18	5	С	Ірини мч.
19	6	Н	3. О розсл. Іова
20	7	П	Явл. зн. Ч. Хр.
21	8	В	† Івана Богосл.
22	9	С	Пер. мощ. св. Николая
23	10	Ч	Симеона З.
24	11	П	Мокія
25	12	С	Епіфанія
26	13	Н	4. Самар. Гликерії
27	14	П	Ізидора, Максима
28	15	В	Пахомія В.
29	16	С	Теодора
30	17	Ч	Андроніка
31	18	П	Теодота М.

Пам'ятаймо, що травень — це місяць Пречистої Діви Марії. Масово берім участь у маєвих Богослуженнях.

Сонце сходить дня 21. V. о год. 3.34, заходить о год. 19.07.

Місяць: повня 18. V., остання чверть 25. V.

Столітній календар каже, що до 20. V. буде холодно і змінна погода, потім гарно; але при кінці травня знова непевна погода.

Історичний календар.

ТРАВЕНЬ.

У травні маємо багато річниць, зв'язаних із гетьманом Богданом Хмельницьким. І так дня 2. травня 1648. р. вибрано його гетьманом України. Дня 6. травня того самого року перемога Б. Хмельницького на урочищі Княжий байрак, 14. травня перемога на Жовтих Водах, 26. травня перемога під Корсунем.

Дня 26. травня 1742. р. помер гетьман Пилип Орлик.

З новіших уже часів — важна річниця знесення панщини в Галичині дня 16. травня 1848. р.

З подій повоєнного часу — слід згадати вбивство гол. отамана С. Петлюри, яке сталося в Парижі дня 25. травня 1926. р.

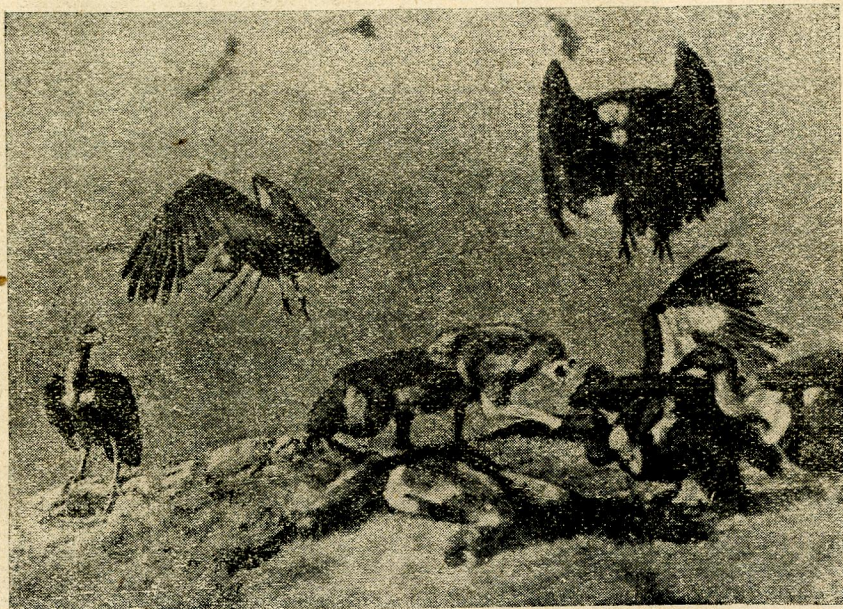
Вкінці з травнем зв'язана теж велика радісна річниця останнього часу — величаве Свято У. М. Х. у Львові, яке відбулося в днях 6.—7. травня 1933. р. при участі 100.000 української молоді. Все пам'ятаймо про це величаве Свято, як про найрадісніше, ще такі недавні дні в нашому релігійно-національному життю.

ЯК ГОНИТИ МУХИ?

Є така рослина, червона японська лілія. Для чоловіка вона пахне дуже приємно, а мухи її не терплять. Коли тримати гілочки тої лілії в хаті, мухи всі вилітають. Так само не терплять мухи і комарі рослини, що називається „віцінус“, і яку можна управляти в наших городах.

ЖАХИ ПУСТАРІВ.

Серед жакливиx пустарів гієни й супи справляють собі пир. Дійсно, страшна це картина великих небезпек, що грозять там мандрівників, та взагалі всякому живому еству.

Господарські поради.

ПАША ЗІ ЖОЛУДІ.

Жолудь можна добре зужити як зимову пашу для безріг. Треба жолудь пострясати з дубів, всипати в яму, полити соленою водою і прикрити землею. Перед приходом зими відкопати, висушити і потовачи, а потім, заправлену окропом, давати безрогом. При такому годуванні безрого дають добру солонину і мясо. При кінці викормлювання зменшувати порції жолуді, а більше давати осипки.

НАВІЗ ІЗ СУХОГО ЛИСТЯ.

Сухе листя, що звичайно гние без ужитку під деревами, можна використати як дуже добрий навіз. В осені треба таке листя згорнути на велику купу, вимішати з вапном або з деревним попелом і часом поливати гноївкою. Замість вапна чи попелу можна теж тільки присипати землею. Дуже добрий буде з того навіз до городу, під ярину.

ЯК ФАРБУВАТИ РОЖІ.

Коли хто має в городі забагато білих рож, може їх фарбувати. До літри гарячої води треба додати 8—10 грамів пікринового квасу і вкинути в це рожі; рожка така, вистигнувши, дає гарний жовтий колір. Додавши до води йоду, дістанемо фіолетові рожі, вода з шафраном барвить рожі на ясночервоно; червоні рожі потемніють у розчині алуни і шафрану.

ЯК ФРАНЦУЗИ СУШАТЬ ГРУШКИ.

Дозрілі, свіжі грушки, кинути до кипятку і залишити, доки не змякнуть. Потім виймати на сито, обібрати з лупини і знов покласти на сито, а під спід дати миску на сок. Коли висхнуть, уложити на чистій дошці і дати до гарячої печі по хлібі. За 24 години виймати з печі, а коли застигнуть, мочити в соку, що стік з них і сушити на ситах у теплій хаті.

ДЕШЕВИЙ БАРОМЕТР.

Барометр — це прилад, який заповідає наперед погоду. Розпустити в 60 грамах спирту 68% 10 грамів камфори, 10 гр. амонякової соли і 10 гр. салітрану поташу, влити до високої, вузької фляшки, і прибити її на північному вікні. Щоби пам'ятати, як заповідає така фляшка погоду, добре коло неї помістити картку з таким написом: Коли плин у фляшці чистий — буде гарна погода; коли на споді є лід — буде іней; коли плин є мутний — буде дощ; коли в мутному плинні показуються ніби зірочки — буря; ігли на горі — вітер; дрібні крихітки — мокро і мрячно; дрібні зірочки в зимі, як світить сонце — завтра буде сніг; лід іде вгору — буде мороз.

МУРАВЛІ В КОМОРАХ.

Коли в коморі загіздилися муравлі, треба помстити терпентиною місце коло всіх горшків, начинь і слойків у коморі. Тоді муравлі вивтікають і більше до комори не прийдуть.

— 0 —

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. П. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові. Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.

Наш Христос Наша Сина

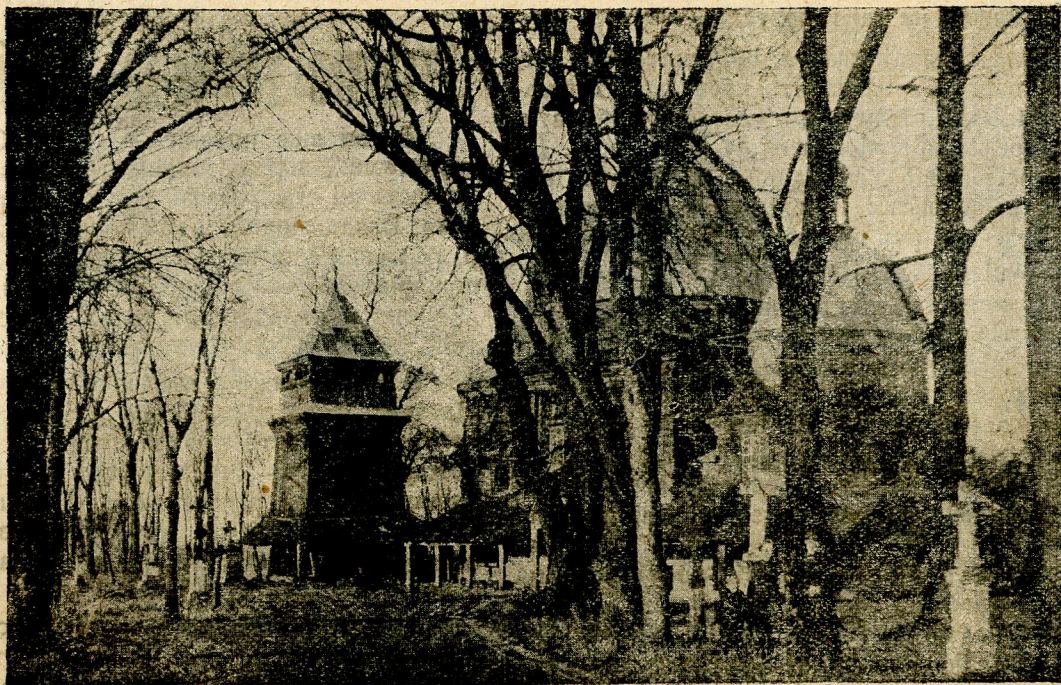
ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Л ь в і в,

31. травня 1935.

Ч. 10. (58).

Пам'ятка старовини

Старинна церква св. Миколая Чудотворця з 1667. р. в Камінці Струмиловій.

Вимоги, які ставить нова виборча ординація.

7. травня, на засіданні Ради Міністрів, прем'єр Славек подав до загального відома головні зариси нової виборчої ординації. Хоча ще деякі подробиці невідомі, то всеж уже з цього проекту можна виробити собі образ ординації. Отож проект передбачує лише 208 послів до сойму (досі 444), а найважливіше, що кандидатів на послів не визначуватимуть самі виборці, лише т. зв. виборчі колегії. Ці виборчі колегії складатимуться з делегатів міських і гмінних рад, повітових виділів, торговельних, рільничих, промислових і ремісничих рад та з професійних організацій. Досі ще невідомо, чи н. пр. туди входить делегати українських кооперативних повітових і головних централей, чи ні.

Далі, в міських округах увійдуть до цих виборчих колегій ще делегати лікарських, адвокатських та нотаріальних палат та делегати вищих шкіл. Кандидувати можна буде лише в одній окрузі. Посольський мандат одержать ці два кандидати, які дістануть найбільше голосів. Голосування відбуватиметься так, що на урядовій картці з прізвищами кандидатів у своїй окрузі — виборець підкреслить ці два прізвища, на які голосує.

Сенат складатиметься з 96 сенаторів (досі 111), з цього 32 назначить президент держави, а 64 буде вибраних. Сенаторів вибиратимуть окремі виборчі колегії, а не виборці. До цих колегій увійдуть одиниці відзначені високими військовими і цивільними ордерами і знову делегати різних фахових і самоврядних організацій.

Ми очевидно поминули різні дрібні постанови тієї виборчої ординації. Але з цього, що вже представлено, виходить, що ця ординація є суперечна з недавно ухвалену новою польською конституцією, бо вибори до сойму і сенату не будуть безпосередні, рівні і загальні. Виходить далі, що на вислід виборів матимуть більший вплив місцеві адміністративні чинники, аніж самі виборці. І врешті, для нас виходить ще третє: ординація побудована на таких установах і організаціях, у яких ми або не маємо своїх представників зовсім (високі школи, виборці відзначені ордерами, делегати нотаріальних палат) або маємо дуже мало. Отже українські виборці, досі зорганізовані в політичних партіях, не матимуть на вислід виборів впливу. Чи з того виходить, що ми мусимо зліквідувати наші політичні партії? Ні! Українські партії, очевидно лише ті, які є виразниками політичних і громадських змагань і потреб українського населення, не є виразниками

лише його господарських чи станових потреб. Українські партії є виразниками українських національних змагань і тому вони далі існуватимуть, хоч вплив на вибори матимуть може менший. Але саме тому, саме наслідком обмеження організаційних спроможностей українських політичних партій, ми мусимо в грядучих виборах виконати накази нашого політичного проводу. Не дай Боже! якби при виборах до сойму повторилося видовище, яке ми бачили в деяких повітах при виборах до самоврядних тіл! Це видовище повинно бути для наших найширших мас наукою, що там, де приходить до голосу загальний, національний інтерес, там мусять счезнути різні особисті, гурткові чи льокальні потреби. Якщо ми солідарно виконаємо вказівки наших провідних політичних централей, то ослабимо ті вістря виборчої ординації, які непотрібно можуть бути проти нас — з нашої вини — спрямовані. Виборча ординація до польського сойму вимагає великої господарської і професійної розбудови, опертої о польські організації. Цього ми не маємо. Але й вимагає великого політичного розуму, самозапертя і одностайної лінії поступування. А це залежить від нас і ми мусимо все те виказати.

Руханкові товариства в небезпеці.

Як ми вже писали — над „Соколами“ і „Лугами“, зорганізованими як пожежничо-гімнастичні товариства, зависла велика небезпека. Влада жадає, щоб вони до 1. червня ц. р. або викинули зі свого статуту й діяльності пожежництво, — або щоб стали членами „Зв'язку стражи пожежних Речепосполітей“.

З того приводу видала Старшина „Лугу“ відозву, якою взиває всі „Луги“ на старих статутах прийняти новий статут, у якому нема пожежництва, — і таким чином рятувати товариства перед розв'язанням. Старшина зазначає, що інший вихід (викинення зі статутів пожежництва) в так короткому часі неможливий.

По статуті, подання на зміну статуту чи на заложення нового Лугу зертатися на адресу: „Великий Луг“, Львів, Коперника ч. 5.

Натомісць Старшина „Сокола“ видала комунікат, у якому доручає всім сокільським товариствам, які мають у програмі пожежництво, занехати його і пристосувати статуту до типу руханково-спортового Товариства „Сокіл“ та внести цю зміну до зареєстрування.

Смерть марш. Йосифа Пілсудського.

Дня 12. ц. м., в навічєря 9-их роковин травневого перевороту в Польщі, помер о год. 20.45 перший маршалок Польщі, Й. Пілсудський. Смерть наступила після довшої недуги: рака шлунка й печінки. Зараз уночі президент Польщі видав з того приводу відозву до горожан держави, та іменував генеральним інспектором армії ген. Е. Ридза-Сміглого, а керманичем міністерства військових справ ген. Т. З. Каспшицького.

Уряд видав відповідні зарядження в справі жалоби й похоронів. Марш. Пілсудського поховали на Вавелю в Кракові. Серце його зложать у стіп тлінних останків його матери, а мозок передадуть для наукових дослідів.

Головні похоронні торжества у Варшаві й Кракові мали величавий характер. Після перенесення домовини маршала до катедри св. Івана у Варшаві, похоронні обряди почалися в п'ятницю, дня 17. ц. м. рано заупокійним Богослуженням. Після Богослуження зложено домовину на ляфеті гармати і відбувся жалібний похід на Мокотівські поля, де відбувся останній рапорт і дефіляда військ. За домовиною йшли: родина маршала, президент Мосціцький, а далі чужинні делегації, зпоміж яких слід згадати пруського прем'єра Герінга, французького маршала Петена і міністра Лявалья, англ. делегата лорда Кевенг.

Вечором поїзд з тлінними останками маршала виїхав до Кракова. По дорозі на залізничних стаціях цілу ніч відбувалися жалібні маніфестації.

В суботу рано о 1/29 год. жалібний поїзд заїхав на двірець у Кракові. Вирушив вулицями Кракова похід, у якому взяло участь багато духовенства, військо, та делегації з цілої Польщі. На порозі вавельської катедри виголосив през. Мосціцький над домовиною коротке слово, а потім відбулася в катедрі церковна відправа. Накінець умістили домовину в підземеллю вавельської катедри, в тій самій крипті, де спочивають тлінні останки Косцюшка, Понятовського і Яна Собеського.

В похоронах марш. Пілсудського взяв участь Преосв. Йосафат, Єпископ перемиський; та члени Президії Української Парляментарної Репрезентації.

Після смерті й похоронів марш. Пілсудського — польська держава стоїть перед невідомим. Кабінет міністрів вніс у понеділок, дня 20. ц. м. димісію, — але президент її не прийняв. Тоді прем'єр Славек оголосив комунікат, у якому проголошує, що держава буде ведена далі в духу марш. Пілсудського.

Вже підчас самих жалібних торжеств доходило в Польщі до таких проявів, як демонстрація ендецької газети у Варшаві, справа з одним польським єпископом, — а до Кракова ще перед похоронами мусів їздити ген. Венява-Длугошевський, щоби залагодити деякі труднощі. Дальші події покажуть, який характер і який підклад мали згадані прояви.

—o—

ЦІКАВІ ЧИСЛА.

З нагоди смерті і похоронів марш. Й. Пілсудського польські часописи подають ось які цікаві зіставлення чисел: улюблене число маршала було 13. Дня 13. листопада 1918 став він начальником держави, дня 13. травня 1926 був відомий травневий переворот. Помер у навічєря дня 13. травня 1935. Марш. Пілсудський мав владу в руках 13 літ: 4 роки як начальник держави, 9 літ від травневого перевороту. Жив 67 літ, — а $6 + 7 = 13$. Цікаве теж, що марш. Пілсудський уродився дня 5. XII., а помер 12. V.

—o—

Французький міністр подорожує І РАДИТЬ.

Після підписання французько-більшевицького договору французький міністр закордонних справ Ляваль виїхав у політичну подорож до Варшави й Москви.

До Варшави приїхав Ляваль дня 10. ц. м.

На загаль, ще не видно, які були висліди французько-польських розмов. Тимчасом міністр Ляваль поїхав до Москви, щоб там радити зі своїми більшевицькими союзниками. Але ще в Парижі показалося, що більшовики — це дуже дивний союзник. Не захотіли вони дати дозволу на візд кільком французьким журналістам, що мали намір поїхати з мін. Лявалем до Москви. Пізніше щось роздумалися і обіцяли дати візи всім — але тоді вже французькі поважні щоденники не захотіли вислати своїх представників до Москви.

У Москві Ляваль конферував з Літвіновом, Сталіном і ін.

Французький міністр закорд. справ Ляваль, після нарад у Москві, повернувшись до Варшави та взяв участь у похоронах марш. Й. Пілсудського. Після похоронів у Кракові відбувся мін. Ляваль нараду з німецьким прем. Герінгом. Про цю нараду, яка тривала 3 години, пишуть, що вона причинилася до покращання взаємин між Німеччиною й Францією.

—o—

О. Др. Г. Костельник.

До св. Тайн!

Саме минуло 30 літ, як згаданий отець написав свою першу книжку. І з того часу Українці щораз частіше мали нагоду читати його книжки. Пише о. Д-р Костельник гарні вірші й оповідання, релігійні, історичні і філософічні книжки, боронить наш обряд. Для Українців з Югославії, з тзв. Бачки, написав о. Костельник першу граматику і так поклав основу під їх культурно-національне життя. Він своїми віршами й граматиною розбудив національне життя бачванських Українців і там його ім'я записане золотими буквами в історії української Бачки. А треба знати, що вчений той отець родився в Бачці, в селі Керестурі, але вищі науки кінчив у Львові й за границею, пізніше-ж залишився у Львові. Тут працював і працює невтомно як учений професор і письменник для слави Божої, для добра нашої Церкви і України.

—о—

БАЧВАНСЬКІ УКРАЇНЦІ.

У звязку з поданою вгорі вісткою про о. Д-ра Г. Костельника, пробудителя бачванських Українців, — скажемо кілька слів про цю цікаву, мало знану вітку нашого народу. Бачванські Українці (або, як вони себе самі називають, Русини) — це частинка українського народу зі Закарпаття, мабуть з околиць Мішкольца (бо аж туди, в глибину Угорщини, сягала ще недавно наша національна територія), яка виемігрувала в середині XVIII. стол. у Бачку і Славонію, та витворила там народній український острів з 20 тисячами населення, яке затримало всі свої національні риси — серед чужинецького моря. Але на початку XIX. стол. вже дуже близька була хвилина, коли цей острів мав безповоротно потонути в морі мадяризації. Бачванські Русини почали зовсім занепадати національно. Одинока греко-католицька Церква піддержувала ще іскорку надії. Але заведення мадярської мови до початкових шкіл робило своє. І тут, у 1904. р., о. Костельник, своєю першою бачванською книжкою проломлює леди, — так, що після війни розцвітає в Бачці у повній силі українське національне життя, убране в цікаву зовнішню форму бачванського говору, найбільше віддаленого від української літературної мови.

—о—

Знана це річ, що на Великдень кожна церковця заповнена ущерть вірними. Як мусить тоді радіти Христос, на вид цих сотень живих сердець, що прийшли виявити свою любов, заспівати і почути воскресної пісні.

Ціла церква тоді радіє, родиться особлива сила, настрій, бадьорий дух до підему і побіди. Це веселий день. І хочеться тоді кликнути: Ох, коби так цілий рік!

Та в цей день не тільки церква радіє. Радіє кожна родина, кожна хата. Тут витає дійсний мир, поєднання, любов і згода. Лиця розпогоджуються, сварні стихають, вмовкає проклин, — бо Христос тут царює. І знову хотілося би кликнути: Ох, коби так цілий рік, і все!

Але вже кілька тижнів після Великодня число вірних у церкві маліє. Байдужіють люди, не хочеться їм піти до церкви. Начеб їх обов'язував лиш один день у році. І насувається питання: Чому саме на Великдень церква найбільше наповнена людьми?

Можливо, що притягає їх чар цього найбільшого свята, воскресна пісня і чудовий наш обряд. Але найважливіша є ця причина, що люди недавно відбули Великодню Сповідь. Серце ще не сплямлене злочином і крила душі не обтяжені гріховним оловом. І Божа ласка веде їх до церкви, до Христа. Але згодом чоловік забувається. Від легкого гріха переходить до смертного, його, серце холодне, байдужіє, крила душі опадають в долину і снується гріховна буденщина далека від Бога і від всего, що святе. „За зимно“, „за гарячо“, „дош“, „боло-то“, „порох“, „господарка“, „товариство“ — і сотки інших викрутів найдуться, що не пустять нас переступити церковний поріг. Та всі ці викрути зараз уступилиб, колиб ми знову приступили до св. Сповіді, до св. Причастя. І знову наповнилиб церквою ущерть, і знову до наших хат завіталиб мир, поєднання, любов, і благословення.

Тому приступаймо якнайчастіше до св. Тайн. Наша природа склонна до зла. І людська це річ впасти в гріх, — але річ християнська визнати гріх і лічитися з нього. Часті св. Сповіді і св. Причастя будять нас з мертвого гріховного стану і дають нам правдиве життя і правдиве вдоволення. Часте припинання Христа родить тугу за Христом. А коли буде туга за Христом, тоді церква буде все ущерть заповнена вірними християнами і Боже Благословення сплине на їх душі, їх доми, родини, на усе їх життя і працю, та зродить великі плоди.

о. К.

—о—

Поширюйте католицьку пресу!

БОЛЬШЕВИКИ ЗАПРЯГАЮТЬ СЕЛЯН ДО ПЛУГІВ.

В однім колхозі горківського краю при оранні поля, яке лежало облогом, запрягли до плуга вісьмох селян колхозників, бо наставник признав, що ця оранка за тяжка для коней. Районові організації та управа колхозу дивилися байдуже на цілоденну оранку облогу людьми. Ось большевицька „свобода“...

—о—

НІМЕЧЧИНА ХОЧЕ МИРУ.

Після переговорів з французьким міністром Лявалем, Гітлер виголосив дня 21. ц. м. у німецькому парламенті промову, в якій зазначив мирні наміри Німеччини та заявив, що Німці обмежать свої летунські зброєння. Англія дуже прихильно прийняла цю заяву Гітлера. Взагалі виглядає це все так, начеб поволі приходило до замирення Німеччини з іншими державами.

—о—

ЮВІЛЕЙ АНГЛ. КОРОЛЯ.

Відбулися в Лондоні, а також в цілій Англії та британській імперії величаві обходи 25-ліття англійського короля Юрія V. на королівському престолі. Торжества переводжені з великою парадом.

М. ін. була чолобитня парламенту, після якої король виголосив промову, навіяну вірою в краще майбутнє. Дня 10. ц. м. відбувся ювілейний бенкет. Нарід часто збирається у великих масах і вітає короля з ювілеем. М. ін. уладила королеві овацію 70-тисячна маса англійських дітей.

—о—

НЕ БИТИ ЖІНОК!

Англія і всі землі з нею звязані урочисто святкують 25-ліття панування короля Юрія V. Деякі ватаги розбійників у Індії заявили, що з тієї нагоди стримаються через пів року від грабіжей, — а ось недавно провідники одного індійського племені зобов'язалися не бити своїх жінок через 6 місяців. І в нас добре булоб декому на таке рішитися...

—о—

ДО ЧОГО ЦЕ ДОВЕДЕ?

Часописи подають, що тайна німецька поліція напала на границі на німецьких католицьких паломників, що верталися з Риму, відібрала їм різні побожні предмети, як образці, хрестики і т. п. Мало того! Вони здерли з них одяг, і так їх держали 2 години, опісля-ж наложивши старі сорочки до вправ і — вивезли до таборів відокремлення. Мусоліні помирився з Церквою, Гітлер бореться...

ВИБОРИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

В Чехословаччині відбулися в неділю, дня 19. ц. місяця **парламентарні вибори**. Управнених до голосування було понад 8 мільйонів осіб, участь у виборах велика. До виборів стануло 16 партій і виборчих блоків. Вибори принесли перемогу правим елементам, — чеським, також німецьким націоналістам, а соціалісти багато втратили.

Вислід виборів на Закарпатті для Українців — сумні. В чехословацькому парламенті буде лише один свідомий Українець, — а й то, на жаль, соціаліст...

—о—

БУЗЬКИ — ПОМІЧНИКИ СЕЛЯН.

Частина Іспанії навістило нещастя — впала хмара сарани й вже знищила частину зернових. Сотки робітників нищать щоденно цю язву. Але найкраще роблять це — бузьки. Надія на смачну поживу стягнула їх туди дуже багато. В одному селі нарахували їх 2 тисячі. А в нас є ще нерозумні люди, що нищать корисну птицю.

—о—

СЛАВНІ ГОСПОДАРИ.

Як совіти господарюють — кожному відомо. Земля, що текла колись медом і молоком, ховає тепер трупи заморених голодом Українців. Але що ж — так треба московсько-жидівській спілці з Москви. Але що самим москальчукам загрожує небезпека, то розпорядили так: На 1. січня 1936 р. мусять люди вигонувати: 11 мільйонів телят, 18 мільйонів ягнят, 17 мільйонів поросят і 2 мільйони жеребців. Але можна сумніватися чи люди це виконають, бо тільки господарка на своїм манить до праці, але робити на чужих, та ще й ворогів — нікому не хочеться. І слушно!

—о—

БЕЗПРИТУЛЬНІ.

Соціалістично-большевицький клич є: виховати дитину поза родиною, у спільних бараках. Це противиться Божому закону, бо перше право до виховання дитини мають батьки й Церква. До чого довели большевики своїми неморальними кличами — видно з безприкладно жахливого стану дітей. Ось н. пр. при кінці березня робили в Москві нагінку на безпритульних дітей і зловили їх понад дванадцять соток; нещасні діти спали під мостами, під сходами і т. п. Але й ті діти, що є при батьках, набирають по школах „соціалістичного духа“, є неслухняні, а то й роблять доноси на своїх рідних. Ось так виглядає „райське“ виховання дітей в совітах. Що виросте з такого насіння, не тяжко відгадати.

Як село Лучка оборонилося від сектантських агентів.

При шляху, що ліниво простягається поміж подільськими ланами, на збочі гори, що лагідно з східної сторони знижується до ріки Серету, недалеко міста Микулинці, як збите в купку стадо, пиртулилось село Лучка. Село маленьке, — мало мабуть колись завдання лучити князівську Теревовлю з північними городами і замками; від тої лучби і назване Лучка. Тут над селом ще й до нині стоїть пам'ятник на місці, де мала стояти віха, то є бочка з смолою, яку запалювали на тривогу, коли зближались Турки. Інші кажуть, що на тому місці має бути погребаний якийсь визначний турецький баша. Тут багато і пам'яткових камінів з нечиткими написами. Село поділене Серетом на дві часті, гейби на два осібні села. Одна частина на збочі гори, з гарною мурованою церквою, окруженою вінком старих смерек. Зі шляху видно білі хатки і будинки. Люди в тому селі на загал добрі, до церкви привязані, при тім милосердні, що ніде тільки убожини не сходиться, чи в празник, чи світлий вівторок, як на Лучку. Зате Лучка не має жадного свого жебручого діда. Колишню жидівську коршму відкуплено на читальню „Промісвіт“, де міститься також кооператива „Рідна хата“ — то і жида в селі немає ні одного. Село видало кількох інтелігентів. Є священик, гімназійний професор, був лікар і народній учитель, а тепер студент техніки і три гімназійні ученики. Має Лучка в своїй історії і першого українського посла до австрійського парламенту в 1848. р., Василя Гарматія.

Лагодилося спокійно село до святкування Світлого Воскресення. Хати білесенькі чекали свят, дівчата підмашували приспи, господарі та хлопці поралися, щоб все покінчити та піти на Страсті. І в сам той день, гейби на спокусу, з юдиною облудою на лиці, з мішками погубних книжечок на плечах, налетіли на село сектанти. З безличною впертістю влихалися до хат, захвалювали свій крам, сипали обіцянками, запевнювали, що мине кріза, лише ще трошка треба почекати, бо щойно за п'ятьдесять літ звяже Христос сатану — і таке в хаті намололи, як той вітер круговорот на дорозі, що зібе стовп пороку і люди його оминають, щоб не підвіяло. І тут люди тої їх куряви слів лякалися, не хотіли з ними говорити, раді якнайскорше позбутися їх з хати. Дехто відчипного і дав яйце за книжку, на те лише, щоб якнайскорше відчепилися, — а книжкою в печі підпалити. В декотрих хатах їм і попалося. Зайшли в хату одного, молодого ще господаря зі словами:

— Купіть, господарю, книжку. Святу не-

семо вам правду, з святого Письма. Ви засліплені, купіть книжку, отворяться вам очі.

— Бачите, відказав господар, і ми знаємо св. Письмо, — та боюся від вас купувати, бо якось так само говорите, як приговорював злий дух до Еви в раю.

А дівчинка-школярка раз-у-раз лебеділа:

— Не беріть, тату, бо то гріх, це книжки не нашої віри.

І з словами: „ви дуже тверді“ — відступили сектанти.

До довшої розмови дійшло в другій хаті, старшого вже господаря. Тут хвалилися сектанти які то вони святі, як то вони моляться, не кленуть, як то у них кожний повний Св. Духа; а як себе хвалили, так на католицьких священиків що найпоганішим болотом кидали. „А вони вам правди не говорять, а вони іно за маєтки дбають, вони то людей на війну хрестами благословили“, — так того всего наговорили, що відразу виглядали мов той циган, що казав: „нема ніде правди, іно в мене і в Бога трошки“.

Господар спокійно похитав на це головою тай каже:

— Ви говорите, що віра ваша каже вам не клясти. А чиж у нас не гріх клясти? А чиж ми не знаємо заповідей, аж ви нас учити хочете? А молитви наші! Чиж можуть бути де кращі як св. Літургія, в котрій Сам Христос жертвується і ми з Христом, а Христос з нами молиться до Отця Небесного? Ой, у вас неправда, коли не маєте ні св. Служби Божої, ні сповіди святої. Видно, вам ваші не сказали тої святої правди Христової: „Прийміть і їдьте, бо то єсть Мое Тіло“. А кажете, що ви святі, — то самі неправду кажете, бо і в св. Письмі сказано, що хто каже, що він без гріха, то лож. Люди всі людьми, тож і грішать, та й ви не без гріха. А сповіди у вас нема, — то й як можете Бога перепросити за свої гріхи? А щодо священиків, що за маєтки дбають, — то не знаю такого, котрий би купував камениці; живе, як ми живемо, і то не на своїм ґрунті і не в своїй хаті.

Нічого тут не зискавши, вийшли сектанти з хати і подалися на другий бік села. Ввійшли в хату, де дві господині, мати і дочка, поралися коло святочного печива, а малий гімназійний ученик, що приїхав додому на свята, також помагав у домашній роботі.

— Добрийдень — привіталися сектанти.

— Добрийдень — відповіли господині.

— Приносимо вам у хату книжки гарні, навчитеся як Бога правдиво почитати, пізнаєте правду, як ми пізнали, — почали сектанти.

Господині відразу пізнали, з ким мають доділа.

— Видно, побожні книжки маєте; — зав-

В кількох словах.

В Ужгороді помер дня 5. ц. м. визначний представник української правничої науки та політичний діяч проф. **С. Дністрянський**, у 65. році життя.

*

До концентраційного **табору** в Березі Карт. вислано недавно з Волині А. Річинського, відомого українського православного діяча, — і луцького кореспондента „Неділі“ Вишнівського.

*

В Бережанах відбулася **розправа** проти трьох селян з Литвинова, яким закидали приналежність до ОУН. Засудили С. Куліша, та І. Перегінця по 5 літ в'язниці. М. Хому увільнили.

*

На **Бойківщині** запанував по деяких селах, головню в турчанському повіті, голод і тиф.

*

Вигинули вівці. Наслідком студені та снігів згинило на Гуцульщині на полонині Зброди 150 овець.

*

„**Що робити з сином?**“ — це питання стоїть перед кожним батьком і матір'ю саме те-

пер, перед вступними іспитами до шкіл. Відповідь повинна бути така: якщо синок здібний і охочий до науки, а тато може дати потрібне удержання, — то посилати до середньої школи. Але до такої, яка забезпечує дитині, крім доброї, солідної науки, також виховання в здоровому християнському дусі. В такій школі хлопець виробиться на освіченого, чесного, побожного громадянина, та в пізнішому житті багато хісна принесе українському народові. А школа, яка опирає цілу свою науку й виховання на християнських засадах — це **Мала Семинарія у Львові, вул. Сикстуська ч. 39 а.** Вступні іспити до тої школи відбудуться в **днях 14, 15, а для замісцевих також ще 19. VI. ц. р.,** все о 8. год. рано, в будинку Малої Семинарії. Кошти науки невеликі. Тож подумайте про це, батьки і матері!

*

Українські батьки зі Львова повинні свої діти вписувати передусім до українських всенародніх шкіл Рідної Школи у Львові.

*

Почалася 86. сесія **Ради Ліги Націй** у Женеві, — під проводом Літвінова. У програмі цієї сесії є м. ін. трудна справа марсельського атентату. Цю справу реферуватиме мін. Іден.

*

Старий таксатор.

Про Ганю Слизюрівну усі в селі знали. Молоденька ще, а гарна дівчина, як калина. Біленьке личко в неї, веселі очі, і на носику значок, знать з дитячого пустійства. Як прибрала на себе вишивок, попустила золотисту косу до пояса, то йшла вулицею мов княгиня.

Усі про неї знали. Любили Ганю й шанували. Лиш хлопцям не було спокою. Не мали до неї приступу. З іншими дівчатами вони набавилися, жартували, насміялися, на ноги наздоптували, на стежках потручували, — зате Ганя все з ними гостро розправилася. Змірила очима, сказала кілька слів, і вступалася від них. І це хлопців дратувало.

Ганя не любила простих жартів і дотепів, не співала сороміцьких пісень, і не любила вистоявати на мості. Зате ходила до читальні, читала книжки, заходила до вчительки за гарними узорами, то на приходство за городовими квітками.

Раз в неділю по вечірні вертала до хати, — а дорога їй через місток. На мості стояв гурток хлопців. Говорили дещо, курили шпортив, зівали, то плювали з нудів. Заглянули здалека Ганю і заметушилися. Мусимо, кажуть, її затримати, та поговорити трошки. Дівчина на відданню, а ми й не знаємося з нею. Коби во-

на сліпа, або кирпата, — нехай би там хто брав з чужого села; але такої кралі, як Ганя, то й шкода. Ще пошептали щось між собою і розмістилися на мості, щоби загородити дорогу.

Та Ганя не звертала на них уваги. Ішла сміло серединою дороги, помахуючи легенько білою квіткою у руці. Коли зрівнялася з хлопцями, зачепили з нею розмову:

— Куди так, Ганю?

— А от так, дорогою просто наперед!

— Але-ж бо запишила ти свої губи! Та всміхнися!

— Та чого? Ще зуби мені посохнуть до сонця!

— Та постій трошки!

— Ей! За вузький місток! І так заступили дорогу, що нікуди людям пройти.

— Та не будь така дика! — кликнув чепурний парубок Олексій, сіпнувши Ганю до себе за рукав.

— Та то ти Олексію дикий! — відказала дівчина дзвінко. — Бо порядний чоловік не пхатється нахабою людям в вічі і не тягне на вулиці за рукав. Ти не знаєш, де моя хата? Прийди, то й поговориш скільки схочеш. Як я ходжу до церкви, до читальні, до вчительки, то чогож я дика? А от ви так без ціли вистояєте на містках, вечорами під плотами, в церкві

В пресі появилася неправдива вістка про **атентат на Гітлера**. Так само неправдиві показалися ревелюції французької преси про текст **політичного заповіту** маршала Й. Пілсудського.

*

Згинув польський летун Гаузнер. Летунська катастрофа скоїлася в Детройті в Америці, у хвилині, коли він літав над церквою, в якій правилося поминальне Богослуження за душу марш. Й. Пілсудського.

—о—

ЯК ВИСОКО І ЯК ХУТКО ЛЕТАТЬ.

Дикі качки і ластівки можуть піднятися 3 тисячі метрів угору, а ворони та круки до 3.700 метрів. Є пташки, що летять високо 6.500 метрів.

Зате годі точно прослідити, як хутко летять птиці. І так кажуть, що круки летять 50 кілометрів на годину, але є і такі, що 5.200 кілометрів перелетіли в п'ятнацяти годинах. Цей перелет птиць учені провірюють звичайно при допомозі обручок наложених на ноги птиць. Раз пробували літаком переганяти ластівку, але це не повелось — вони летять 250 кілометрів на годину без ніякого зусилля. Все-ж таки при вилеті у вирій багато птиць гине від перевтоми, а ще більше, на жаль, — від хижацької людської руки.

тримається порога, в читальні під вікнами, наче-б вас хто зісти хотів. Подумайте, хто дикий?

Це сказавши, відвернулася вбік і пішла далі вперед. А хлопці, діставши облизня, зіступилися з мосту, і подалися кудись в сади.

Недалечко край дороги стояли старші жінки і гуторили дещо про свої будні. Завважили Ганю і кажуть між собою:

— Оця дівка вигналася як лобода!

— Тай і гарна! Мудра, чесна, гідна! Читає!

— От втерла хлопцям носа на мості! Відважна!

— А що буде вистоювати! Кажуть, її сватає Омелько Кметик, той може знаєте, що є головою „Рідної Школи“. Багатий, і мудрий, якісь кляси має!

— Ну! Нарешті один вжениться у своєму селі! — озвалася стара Євка. — А то як завзялися, що котрий жениться, то все на другім селі, і на другім селі. А свої дівчата вже й постарілися, та хіба ще посивіють. Є й гарні, статні, а так, якби хто заворожив!...

— Ой, правда, правда! — зідхнули жінки.

Втім дорогою надійшов парубок з двома господарями. Веселі, поприбирані, поздоровилися з жінками здалека, завернули у вивіз, і

БЕЗ БОГА.

До чого доводить виховання без Бога, видно з поведення большевицької молоді. Ось один „гарний образок“ з заводової школи в Харкові, описаний таки большевицькими часописами: Ось що каже директорка „ліпшого“ заведення: Мусимо боротися завзято зо злочинцями. Окрема комісія впадає негайно до кляси в часі науки й переводить ревізію серед учнів. Руки вгору — паде приказ, і серед учнів знаходять штилети, німецькі багнети та зброю, виконану самими-ж учнями. Хоч у школі є різні научні кружки, то молодь цікавиться лише спортовим кружком і — західніми танцями. Давніше було поміж учнями ще й широке самоврядування, але його скасували й завели кляси, іспити і т. п. — але й це не помагає. Як це видно з судових заряджень, то навіть смерть можна присудити 12-літньому юнакові.

3 нагоди вінчання німецького міністра Герінга громадяни зложили йому гостинці, оцінені на більш як 6 мільонів золотих. Між дарунками є літак, кораблик, 3 авта, гарні образи, різьби. Нема то як бути міністром...

До чого довело большевицьке виховання дітей в поневоленій Україні свідчить те, що в Харкові викрили тайний дім гри. Там грали в карти діти нижче 15 літ життя. Дім удержував „многонадійний“ 19-літній юнак. Так ломлять комуністи душі українських дітей.

на Соколівку. За часинку надтяг за ними старий Порфірій, що довгі літа таксатором був у громаді. Його жінки зупинили, тай питають:

— А куди той молодець побрикав?

— Та на Соколівку. Знаєть сватається! Бу-де весілля!

— А то вже в селі йому дівчини не знайти?

— Чи я знаю? Пішов на Соколівку!

— Та щоб де там чужі парубки боки облатили! Усе пнеться десь на села, а тут свої дівчата аж пишчать заміж іти. Та хіба вже їм посивіти.

— Хе, хе, хе! — усміхнувся старий Порфірій. — Відай має свої доньки на відданю, коли так обстоює. Але не дивуйтеся, молодці! Пошуткувати й побавитися може пару бок з кимбудь, але звязатися з кимбудь на все, таки не хочеться. І найбільший гільтай таки хотів би мати за жінку дівчину набожну, чесну, гідну, розумну, господарну... А вже чесний парубок таки має право пошукати собі гідної жінки.

— А щож у нашому селі нема таких? — заголосили жінки.

— Та відай що нема, коли хлопці зо своїми не женяться! Нині все не те, геть зіпсувалося!

— А хтож псує дівчат, як не ці самі па-

Цікаві дрібнички.

Електричні дерева.

Одним з найбільших чудес природи є „електричні дерева“, які ростуть у середущих Індіях. Листя цього дерева так насичені електричною струєю, що ділають на магнетичну іглу навіть на віддалі кількох метрів. При диткненню такого дерева, переходить крізь людину сильна електрична струя. Цікавим є, що наелектризованість електричного дерева є найбільша в полудне, а найслабша в ночі; у часі дощу дерево тратить зовсім свою електричну енергію. — Останніми часами віднайшли природники в Неаполі ще дивніше дерево зване „саймаль“, яке поїдає інші дерева. Насіння цієї цікавої рослини розносять птахи. Коли таке насіння впаде в розгалуження або дуплявину іншого дерева, „саймаль“ розвивається скоро, запускає в него свої коріння і розширюється на цілий пень цього дерева. Висисає соки й огортає своїми густими галузками його галузки. Вкінці галапас забиває свою жертву, яка всихає.

Найшвидший поїзд.

В Зєдинених Державих П. А. урухомлено на лінії Шікаго — Ст. Пауль моторовий поїзд, що перебігає цю віддалі (690 км.) упродовж 6 годин. Середня скорість виносить около 115 км. на годину. Щоби досягнути більшу скорість на закрутах, тори на закривленнях спеціально перебудовано.

Школа для близнят.

У Римі повстала недавно школа, до якої ходять лише самі близнята. Тому, що це є перше заведення того роду в Італії, до него ходять не лише близнята з Риму, але й з цілого краю. Школу założено

рубки? Зневажить дівчину, і тоді до другої йде!

— Ей, таки ні! Як родичі добре виховують своїх дітей, і дівчина мудра, то й не піде на злу дорогу. Вона все буде мати честь і пошанівок у людей. От Ганя Слизюрівна...

— Знаємо, знаємо! — затріпали зависні жінки руками.

— Бачите, продовжав Порфїрій, хлопець повидить, що дівчата в селі легкодушні, дозволяють з собою строїти різні жарти, не ображуються на згіршаючі слова і поведінку. тому побавившись з ними якийсь час, шукає собі гіднішої. Бо боїться, щоби ця жінка, що дівчиною була легкодушна, не була такою самою, хоч вийде заміж. Але я-б вам, жінки, порадив. Уважайте більше на своїх доньок, виховуйте їх по Божому, не пускайте їх люзом вечорами, тоді і весілля будуть у нас. А то вже у нас таке заводиться, що дівчата ходять аж на другі села на музики. Ой, не вийде скоро така дівчина заміж!

Це сказавши, старий Порфїрій розпрощався з жінками, та потяг своєю дорогою в село. А жінки, як води в рот набрали. Довгенько стояли мовчки, і не знали, від чого почати. Добре старий рубав правду в очі. Не даром таксатором був літа.

О. Горишівт.

— 0 —

з ініціативи гуртка учителів і лікарів в тій цілі, щоби переконатися, чи фізичний схожості й однако- му рівнорядному розвитку організму близнят від- повідає теж їх психічний і умовий розвиток. При школі знаходиться захоронка, так, що часті дітей буде під сталою обсервацією і контролею виховників і лікарів. Зі зглядом на те, що в близнят нотовано часто великі різниці в характері і в умисловім роз- витку, висліди обсервацій і метод застосованих у но- вій школі, будуть дуже цікаві під кожним оглядом. Школа для близнят є новиною не лише в Італії, але і в Європі.

Жахливий шмугель людей до Зєдинених Держав.

Мимо безробіття в Зєдинених Державих і стро- гих еміграційних приписів тягом ще відбувається туди масова нелегальна еміграція, якої жертвою па- дають сотки і тисячі нещасливих, що шукають пра- ці. Еміграційний комісар Зєдинених Держав пред- ставив недавно перед еміграційною комісією звіт- овлення з страшних умовин, серед яких відбувається цей перевіз людського товару, що його роблять пере- важно заводські пачкарі. Їх не відстрашує ніякий зло- чин, якщо ходить про зиск або безпеку. Ствердже- но, що емігрантів з Куби найчастіше захищають у мішки і транспортують як вантаж. Коли зближаєть- ся митна контролі, мішки кидають попросту до мо- ря, щоби уникнути відповідальности. Нераз обрабо- вувано нещасливих, яким навіть вибивано зуби, що- би добути золоті плямби. Потім висаджувано їх, обдертих зі всего на скалісті острови в околиці Флориди, де вони гинули голодовою смертю. Ко- місар підкреслив, що тим грізним умовинам треба безоглядно положити кінець дальшим загостренням еміграційних приписів і збільшенням карної відпо- відальности тих, які займаються перевозом людей та допомагають емігрантам нелегально переходити до Зе- динених Держав.

Коли медведь має катар...

В одному з паризьких цирків запала на катар одна медведиця. Тому, що звіря було вартісне і зна- менито тресоване, властитель цирку звернувся до одного з найліпших ветеринарів у Парижі з прохан- ням, щоби він заопікувався медведицею. Ветеринар записав теплі оклади, а тому, що й горло було за- няте, хотів випензлювати горло йодиною. При тому трапилось нещастя. Медведиця, яка до того часу була спокійна, почала шаліти, розривала оклади, і відіригла докторові три пальці. Супроти цього вете- ринар заскаржив властителя медведиці о відшкоду- вання в квоті 150.000 франків. У скарзі він каже, що властитель повинен був його остеречи перед злосли- вістю звіряти. Обвинувачений знову борониться тим, що медведиця не є злосливіша від кожного іншого звіряти, і що ветеринар повинен був знати, що маю- чи до діла зі звірятами, мусів бути приготованим на несподіванки та повинен був матися на осторожно- сти. А це власне ветеринар занедбав, заховуючися так неначе мав би до діла з людиною. Тому сам по- носить вину за своє окалічення. Судова розправа, яка відбудеться незабаром, вирішить цю справу.

Американці люблять усякі дива-сензаций. Ось не- давно якийсь учений „випроорокував“, що найближчі сім літ — будуть дуже мокрі. У серпні минулого ро- ку зкінчився сухий час, а тепер усе піде на мокре. Всякі тучі-бурі, виливи рік і т. п. попередять ті зим- ні роки, а що так станеться, на те вказують уклади плям на сонці. Хто хоче, хай вірить.

У Франції потурання соціалістам і комуністам довело до цього, що при самоврядних виборах велику перемогу мали — комуністи. Може це тротверезить Французів, що то дуже братаються тепер з комуні- стами й червоною Москвою.

Євангелія.

Вознесення Господнє.

Коли ж се говорили, станув Ісус посеред них, (і сказав їм: Мир вам). І налякавшись та перестрашавшись, думали, що духа бачать. І сказав їм: Чого стривожилися ви, і чому думки повстають у ваших серцях? Дивіться на Мої руки і на (Мої) ноги, що се Я сам; дотикайтеся і пригляньтесь; бо дух тіла і костей не має, як бачите, що Я маю. (І се сказавши, показав їм руки і ноги). А коли вони ще не вірили з радості, і дивувалися, сказав їм: Маєте тут що їсти? Вони ж дали Йому кусник печеної риби. І взявши їв перед ними. І сказав їм: Се слова, що Я говорив до вас, будучи ще з вами, що мусить сповнитися все, що написано про Мене в законі Мойсея і у пророків і в псалмах. Тоді отворив їм розум, щоби розуміли Письмо. І сказав їм: Так написано, що Христос буде терпіти і воскресне з мертвих в третій день; і в Його Ім'я голоситися буде покаєння і відпущення гріхів між усіми народами, почавши від Єрусалину. Ви ж є свідками того. І се Я посилаю обітницю Мого Отця на вас; ви ж сидіть в місті, поки не одягнетеся силою з висоти. І вивів їх аж до Витанії; і піднявши свої руки, благословив їх. І сталося, коли їх благословив, відступив від них (і взносився на небо). А вони (поклонившись Йому), повернули в Єрусалим з великою радістю. І перебували завжди в храмі величаючи Бога.

(Лука, гл. 24, ст. 36—53).

Неділя св. Отців.

Се говорив Ісус, і знявши Свої очі на небо, сказав: Отче, прийшла година, прослави Свого Сина, щоби Син Твій Тебе прославив. Як Ти дав йому власть над усім тілом, щоби всемо, що Ти дав йому, дав їм життя вічне. Се ж є життя вічне, щоби пізнали Тебе єдиного правдивого Бога, і того, що Ти післав Ісуса Христа. Я прославив Тебе на землі, діло довершив, що казав еси мені зробити. А тепер прослави мене Ти, Отче, у Тебе самого, славою, котру Я мав у Тебе, заки повстав світ. Я об'явив Твоє ім'я людям, що Ти їх дав мені із світа; Твої були, і мені їх дав еси; і слово Твоє заховали. Тепер пізнали, що все, що Ти мені дав, є від Тебе. Бо слова, що Ти їх мені дав, я їм дав, і вони приймали і пізнали справді, що Я від Тебе вийшов, і увірили, що Ти мене післав. Я про них молю, не про світ молю, а про тих, що Ти дав мені, бо вони Твої. І все моє є Твое, а Твоє Моє, і Я прославився в них. І Я вже не в світі, а вони є в світі, і Я до Тебе йду. Отче святий заховай їх в ім'я Твоє, котрий дав еси мені, щоби були одно, як і ми. Коли Я був з ними, Я заховував їх в ім'я Твоє; тих, що дав еси мені, я заховав, і ніхто з них не погиб, тільки син погібелі, щоби сповнилося Писання. А тепер до Тебе йду, і се говорю в світі, щоби мали мою радість сповнену в собі. Я дав їм слово Твоє, і світ зненавидів їх, бо вони не зі світа, як і Я не зі світа. Не молю, щоби Ти взяв їх зі світа, але щоби заховав їх від злого. Не зі світа вони, як і Я не зі світа. Освяти їх в Твоїй правді; Твоє слово се правда. Як Ти післав мене в світ, і Я післав їх в світ. І за них я посвячую самого Себе, щоби й вони були посвячені в правді. Не про сих же тільки молю, але й про тих, що задля їх слова увірять в Мене; щоби всі були одно, як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі, щоби й вони одно були в Нас; щоби світ вірив, що Ти мене післав. А Я славу, котру Ти мені дав, дав їм, щоби були одно, як і Ми є одно. Я в них, а Ти в мені, щоби були звершені в одно, і щоби пізнав світ, що Ти мене післав, і полюбив еси їх, як і Мене полюбив.

Отче, котрих дав еси Мені, хочу, щоби, де Я, і вони були зі мною, щоби бачили Мою славу, котру Ти мені дав; бо Ти полюбив мене перед основанням світа. Отче праведний, і світ не пізнав Тебе, а Я Тебе пізнав, і вони пізнали, що Ти мене післав. І Я об'явив їм Ім'я Твоє, і об'явлю, щоби любов, котрою Ти мене полюбив, в них була, а Я в них.

(Іоан, гл. 17, ст. 1—26).

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ.

Часта участь в Службі Божій.

Християнська праведність зуміє тільки тоді піднятися на вершини звершености, коли якнайширші круги християнства зрозуміють одну підставову річ і переведуть її в життя, а саме, що джерелом **духовного життя, його підвалиною є Служба Бога**. Адже на ній приноситься Небесному Отцю безкровна Жертва, на ній споживаємо Хліб безсмертя, вона ставить нам перед очі ціле життя Христове, Його терпіння і жертвенну смерть, і так самим своїм змістом і величними обрядами кличе нас ступати жертвенними слідами Спасителя. Це **найкраща школа любови і жертви** для Бога, батьківщини, ближнього. Коби це зрозуміли всі християни, коби вони схотіли брати **якнайчисленнішу і діяльну** участь у цій Божественній Службі. Ось і того просім у Того, що „приносить жертву й приноситься і що приймає й роздається“ — а певно молитва буде вислухана і зацвте християнство святим життям Христовим.

ДОБРА ПРЕСА У ЛЬВОВІ.

„Читанка на великий піст“ О. Годунька розійшлася у Львові ось так:

Собор св. Юра 107 примірників; церква св. Ап. Петра і Павла 240 пр.; церква св. Успенія 100 пр.; церква св. Онуфрія 100 пр.; Духовна Семінарія 100 пр.; церква св. О. Миколая 50 пр.; церква на Знесінні 50 пр.; церква на Богданівці 86 пр.; церква св. Преображення 80 пр.; церква Неп. Зачаття 20 пр.; церква на Левандівці 15 пр.; церква св. П'ятниць 10 пр.

Як бачимо, не є це вдоволяючий стан, всеж таки йде до кращого; головню вагу доброї книжки зрозуміли громадяни Личакова й Богданівки. В тих двох провінціях розходиться теж багато примірників часопису „Христос Наша Сила“. Та з сумом приходить ствердити, що місцевості поза Львовом, крім Олеська і Пеняк та ще деяких, дуже мало цікавляться доброю пресою. А потім дивуємося, чому в нас зле, чому люди стають гірші. Не забуваймо, що добра книжка й часопис — це великі помічники в величавій будові царства Божого й майбутнього України. Тому ширім і передплачуємо добро пресу!

Польські власті усувають з Польщі чеських гонимців. І так наказ виселення до двох тижнів одержали чехи, що жили в околицях Кракова, Лодзі і на Шлезьку. М. ін. всі інструктори, заняті у заводі черевиків Баті в Холмку, мусять кинути Польщу.

В Англії помер католический священик, що знав 54 мови. Дуже гарно говорив по грецьки й по єврейськи. До нього ріжні вчені цілого світа зверталися з просьбою пояснити їм трудніші місця з Біблії і з Талмуду. — Лондонський „Таймс“, дуже поширений і впливовий щоденник, помістив велику статтю, де строго п'ятує та осуджує переслідування католиків у Мексику.

Календар.

ЧЕРВЕНЬ 1935.

Стиль	и. ст.	Дні	С В Я Т А
			греко-катол.
1	19	С	Трав. Патріксія
2	20	Н	5. О сліпор. Талалея
3	21	П	Константина й Одени
4	22	В	Василиска
5	23	С	Михайла, Євфроз.
6	24	Ч	Вознесення Господ.
7	25	П	3. Найд. гол. св. Івана
8	26	С	Ап. Карпа
9	27	Н	6. Св. Отців. Терап. 3
10	28	П	Никити
11	29	В	Теодозії мч.
12	30	С	Ісаакія
13	31	Ч	Єремія ап.
14	1	П	Черв. Юстини
15	2	С	Никифора (Зауп. суб.)

Сонце сходить дня 1. VI. год. 3.22, заходить 19.20; дня 11. VI. сходить 3.18, заходить 19.28.

Місяць: пів дня 1. VI. год. 8.52; перша чверть дня 9. VI. год. 6.49.

Столїтній календар каже, що в перших днях червня буде дощ, потім хмари та вітри. В половині місяця має випогодитися. Люди на селі говорять, що як 1. червня є погода, — то буде врожай. Яка погода дня 8. червня, — така має бути 40 наступних днів.

Пам'ятаймо, що місяць червень призначений на збірки для українських інвалідів, а також на кооперативні імпрези. Перед Зеленими Святими слід поправити стрілецькі могили.

Читання для наших господарів.

Господарські поради на червень

У червні треба багато уваги присвятити худобі й пасовиськам. На пасовиськах осушувати, а коли неможливо, то загороджувати калабані. Не пасти худоби на мокрих місцях, бо в червні й липні легко за недугу для товару. Молоду худобу тримати в обширних загородах, щоби мала багато руху, — і не забувати про свіжу воду для неї.

Чимало роботи є в червні коло хати й обійстя. Треба понаправляти дахи, повичищувати засіки, побивати й вирівнювати токи. Крім того також понаправляти тинк на стінах, випирати стрихи. У стайнях повиймати вікна, — а проти мух справити до хатних і стаєнних вікон дрібні сітки з матерії, понагані на деревляних рамах. Можна це собі змайструвати за невеликі гроші — а дуже воно пожиточне. Далі, конечно треба добре оглянути молотильню й інші машини, та що треба направити, або й дати до направи. Коли вже треба буде машини уживати — тоді на направи пізно. Так само порядно оглянути й понаправляти вози, вигострити, або й справити нові серпи, коси і т. д. Також треба пильнувати навози. Коли хто має старі компости (а варто мати!), то поливати їх гноївкою, або й водою, — та приготувати нові компости з бурянів, відпадків страви і паші, болота з доріг і ровів, тинку, що повідлітав зі стін і т. п.

Чергове число нашого часопису вийде в збільшеному обемі на Зелені Свята.

—o—

В полі — в червні вже треба косити сіножаті, саме коли трави зацвітуть, — бо тоді вони найпоживніші. Так само не спізнатися з кошенням конюшини; вони найліпші, коли скосити як тільки покажеться цвіт.

Серед книжок та журналів.

Книгарня св. Войтіха в Познані випустила цінку книжку на книгарський ринок — **Веракс: Масонерія чим є, а чим не є** — в перекладі з французької мови. Книжка цікава тим, що сам автор, бувший масон, описує наміри і діявольську працю масонів серед Французів. Кожна сторінка цієї книжки є повна витягів з постанов чи промов поодиноких видних провідників масонерії у Франції. Автор показує нам працю масонів у останніх роках, впливи масонських лож на формування політичних подій в самій Франції, вказує причину упадку консервативних урядів в Франції. Широко описує відношення масонства до католицької Церкви. Книжка є цікава і добре булоб познайомитися з нею нашим працівникам і певно знайшли би неодноразово цікаве для себе. На масонерію нам пора звернути увагу, бо в нашій суспільності є група людей, які отверто гасла кидані масонами розповсюднують і під гаслом „вільності“ ширять аморальність і безбожництво, неначе отверті безбожники.

Донесення Актіи Католицькей, Познань, ч. 5., містить відозву кард. Гльонда в справі закінчення Ювілею.

ТЕОЛЬОГ пошукує заняття у Всеч. Отців Парохів на час вакацій. Займеться лекцією, або канцелярською працею. Ласкаві offerti до Адміністрації Х. Н. С. під „Теольог“.

Тягнення мільона.

Радіо і щоденна преса повідомила вже льотерійних граців, що виграна мільона золотих впала на ч. 87.111, який був приділений одній з краківських колектур.

Заки будемо у змозі, подати більше подрібні відомости про вибранців фортуни, зазначимо нині, що вони люди праці, замешкали в різних дільницях краю. Власниками подрібних четвертин щасливою лосьоу є пп.: Е., працівниця фабрики гумових виробів у Вольбромю, П. власник дрібного підприємства зі Скали під Ойцовом, І., торговельник з Кракова і Ф., у Зупранах на Віленщині. Кожна з тих осіб, що може ще вчора журилась, де знайти засоби на конечні щоденні потреби — тепер має до розпорядження 200.000 золотих.

Дня 23-го травня розпочалося тягнення виграних потішення. Є їх загалом 23.515, отже 94.060 осіб зможе дістати по четвертині лосьоу до першої класи 33-ої Льотерії, без жадних для себе видатків.

А гра в 33-тій Льотерії дає спеціальні привілеї грачам, бо крім чотирох клас, з усіма дотеперішніми шансами, приносять їм нову шансу, у формі безплатного тягнення на ялинку.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. П. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові. Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.

Наш Христос Наша Хвиля

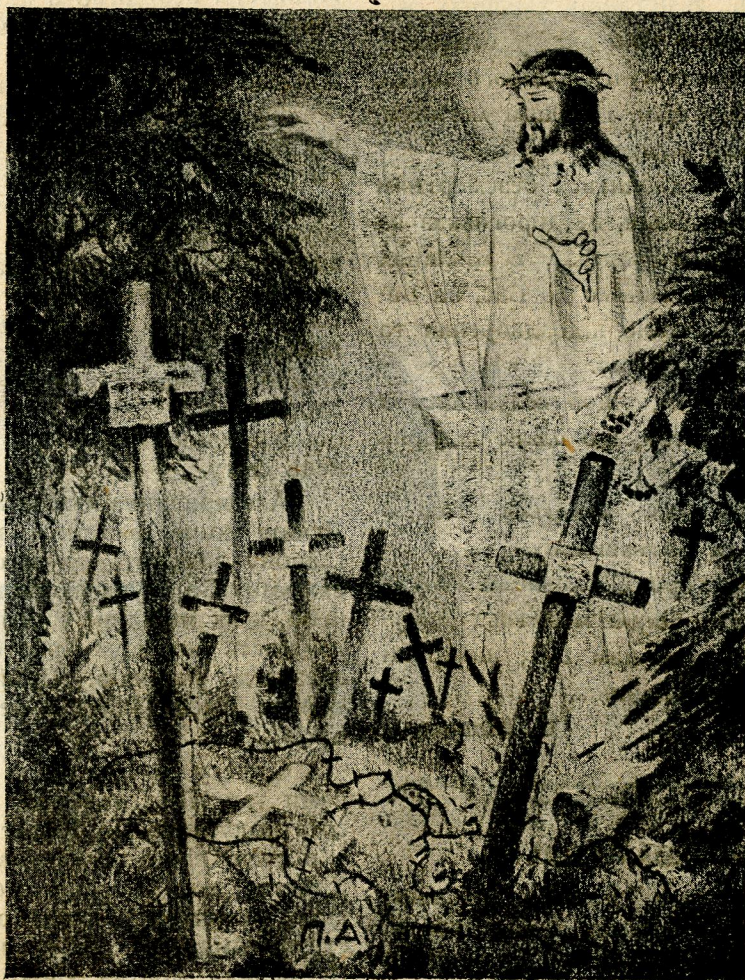

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Львів,

16. червня 1935.

Ч. 11. (59).

На могилах Героїв.

Поклін Борцям.

Клонимось вам, могили, розкинені на широкому просторі, по цьому й тому боці Збруча, по цьому й тому боці кордону нашої землі.

Клонимось вам, безсмертні Духи великого народу, що своїм трудом, потом та кров'ю промощували цей шлях!... Ви злучили нерозірвано ясне вчора з світляним завтра!

В сьогоднішній Ваш день спішимо на Ваші сірі могили та складаємо слова безмежної любови та пошани. Важкий Ваш життєвий шлях, по якому Ви ступали без гомону й розголосу, але з великою Ідеєю у серці. Велика, безмежно велика була у Вас любов до цієї Ідеї... За її здійснення не важилися Ви зложити у жертві своє молоде, майже ще дитяче життя. Вмирили Ви без слова скарги, без згуку зойку чи нарікання... В останніх хвиликах свого життя спрямовували свій зір у безмежну даль, де тремтіли золоті лучі сходячого сонця.

Клонимось Вам, Герої, і Вашим могилам, заквітчаним сьогодні вінками...

Але мало ще є поклонитися безсмертним Вашим Тіням. Могили Ваші, це дороговказ на довгому шляху туземного життя. В хвиликах зневіри чи обезсилення, линемо до Вас, на Ваші могили, і там шукаємо підбадьорення та заохоти, надії та духових сил.

Провадимо свої діти, щоб вслухалися в лісну любови й героїства, що пливе із сірих могилок.

Доростаючи покоління лучаться тоді із Тими, що вмирили за Батьківщину.

Клонимось Вам, Герої... Схиляємо голови у важкій задумі та в щирій молитві... Дякуємо Найвищому, що дав нам Вас, найкращі Сини безталанної Батьківщини...

С. Конрад.

Не все одно!

Нема кращого місця у св. Євангелію над те, де описується Тайну Вечеру, хвилю пращання Ісуса з апостолами і установа Тайни Евхаристії. Христос скінчив Свою місію на землі і мав відійти до Отця небесного. У серці Христа велася духовна боротьба. З одної сторони безмежна любов Отця небесного, до Котрого мав відійти, а з другої сторони, маючи людське серце, хотів все бути з улюбленими людьми.

Та Божественний Спаситель бере хліб у руки, благословить, і каже: „Це є Моє Тіло, що ломиться за відпущення гріхів”. Відтак благословить чашу, і каже: „Це є Моя Кров, що за вас і за многих проливається на відпущення гріхів”.

Як чудово розв'язує Христос цей вузол любови, щоби відійти до Отця небесного і не розлучитися з апостолами, щоби бути у Отця видимо, і невидимо з людьми. Як непонятний вияв любови! Лишився Христос між нами не як образ, як фігура, але в непонятний спосіб той сам, що був на Тайній Вечері.

Та нема кращого доказу любови, як душу віддати за приятеля. Йшло про те, щоби умерти. Але Христос хотів вмірати за кожную душу окремо аж по кінець світу. І знову цю трудність розв'язує в цей спосіб, що каже до апостолів: „Це творить на Мою пам'ятку!”

На хресті умер Христос раз, та на кожній Службі Божій Христос в безкровний спосіб поновно вмірає і приносить Себе в жертву за кожного з нас. І хоч які були криваві переслідування, і тепер є, і ще будуть, Служба Бога приноситься і буде приноситися по кінець світу.

Але правдива любов має ще третій закон. Любов хоче вязатися з дорогою особою. І знову заходить трудність, як злучитися з людьми? Бо злука людини з Христом, це вже небо, а як можливе є небо на землі? Та і цю трудність розв'язує Христос у цей спосіб, що сказав до учеників: „Прийміть, і їдьте, бо це є Моє Тіло! Пийте з неї всі, бо це є Моя Кров”...

Отже у св. Причастю Христос лучиться з нами так тісно, що вже тіснішої злуки годі собі подумати. Це Тайнство так глибоке, що є в стані вічно захоплювати людське серце. Христос, хоч умер на хресті, але все ж таки Його людство було видно, а в Тайні Евхаристії приймає Христос тільки види хліба і вина. Це велика жертва упокорення, але Христос і цього піднімається, щоби бути між нами і злучитися з нами. І буде Христос між нами аж до останньої Служби Божої, до останньої частини, доки Ангел затрубить на Божий Суд.

НА ПОМІЧ ІНВАЛІДАМ!

Підчас Зелених Свят, коли з пошаною згадуємо про Героїв, що впали в боротьбі за краще майбутнє, — не забуваймо і про їхніх товаришів, які залишилися на ціле життя каліками. Біда серед українських інвалідів велика. Тому обов'язком нас усіх є допомогти їм негайно. Кожна лепта дорога! Тому присилайте жертви для українських інвалідів!

Добродій людства.

Недавно обходив цілий культурний світ 25-ліття смерти одного з найбільших своїх добродіїв, Роберта Коха. Це лікар, який поруч Пастера і Рентгена належить до найбільших винахідників на полі медицини.

Роберт Кох відкрив багато бакцилів, які є спричинниками заразливих хоріб і епідемій. Дня 24. березня 1882 р. оголосив він, що найшов бакциля туберкульозу. Від цього часу почалася в медицині нова доба. В 1880 р. на кожних 10.000 людей умирало на туберкульозу аж 33 хорих, а в хвилині смерті Коха ця цифра зменшилася до 16. Сьогодні на 10.000 людей умирає ще на цю страшну недугу всього 7—8 людей. Це виключно заслуга Коха, який не лише відкрив бакциля тієї недуги, але й також відповідні засоби її лікування. У рік пізніше Кох відкрив бакциля холери, яка стільки забирала жертв, особливо підчас воєн. Знову ж це заслуга Коха, що підчас останньої війни не лише не вибухла в нідній армії епідемія холери, але й наслідком охоронних щеплень узагалі цю хворобу вигублено. Кох їздив у тропікальні краї і там відкрив бакциля малярії, спячки, африканської фебри, худобячої джуми і т. п. Тому й не диво, що смерть Коха викликала свого часу жалобу в цілому культурному світі. Італійський парламент скликав тоді жалібне засідання і на ньому сказав предсідник парламенту, що Кох увільнив Італію від малярії. — 25-ліття смерти великого добродія людства обходили всі з пошаною.

Страшний землетрус.

Перед кількома днями навістив країну, що звється Белуджистан, землетрус, в часі якого згинulo 30.000 людей. Белуджистан належить до британських Індій; знаходиться на полудневому сході у сусідстві Афганістану. Його людність складається переважно з кочуючих племен-пастухів, які літом живуть у горах, а зимою на долах. Племена ці визнають переважно музудманську віру, лише дрібна їх частина визнає брамінізм. Мова мешканців Белуджистану є новоіранським наріччям. Північна частина краю, вздовж іранського ланцюха гір має вулканічне підложжа. На цій території знаходиться залізнична лінія Кетта-Нушкі, яку Англіїці продовжили підчас останньої війни аж до перської границі. — Клімат Белуджистану є дуже неоднородний. Простір його троха менший від Польщі, а залюднення цього простору виносить усього несповна мільйон мешканців.

У тій слабо замешкалій країні, серед людей, які з вигляду нагадують Татар, утривалила свої впливи Англія. Вона обняла протекторат над двома полуднево-західними державами Белуджистану, а над столицею Кеттою і з нею сусідуючим краєм простягнула свій заряд. Територія Белуджистану є незвичайно важна під стратегічним оглядом, як майбутній вузловий шлях (залізничний і летунський), що лучить Азію з Європою. Від 1887 р. Белуджистан є під зарядом представника віцекороля Індій, який одночасно є високим комісарем англійських провінцій. У Белуджистані знаходяться численні англійські військові залоги, які тепер несуть поміч населенню.

Землетрус наступив несподівано і захопив мешканців зайнятих спокійною працею на полях. Але найбільше нещастя спіткало мешканців міст. Наочні свідки оповідають, що кілька хвилин перед першим стрясенням показався на небі червоний стовп вогню, після чого наступила тривожна тишина, а далі гук і безпосередно після цього затряслася земля. Зпід звалищ домів понеслися оклики Алла! Алла!, які мішалися з виттям псів і стогоном конаючих. Повстало замішання і перестрах, який годі описати. Кілька хвилин — і 30.000 людей знайшло жакливу смерть під руїнами домів. Найбільший шпиталь у Кетта лежить у звалищах, на 300 його хорих 200 понесло смерть. Всі уряди перестали функціонувати, на 60 почтовців вирятувалося всього 4. Листів ніхто не оплачує, почта урядує в шатрах. На англійському летовищі в Кетта зруйновані всі гангари, на 30 літаків, є 28 знищених, при тому 43 летунів знайшло смерть. У місті вибухла пожежа, яка підсичувана вітром поширилася дуже скоро. По місті ходять військові стежі, що вдержують порядок, головно перед грабіжниками, які кинулись на опущені дома.

Катастрофа діткнула величезні простори. Вони тепер стали невжитками. Влада почала енергійну рятункову акцію і вислала санітарні кольони на місця та літаки з живністю.

Навіть краї, які лежать у полосах, що їх часто навіщують землетруси, не тямлять від давна такої жакливої катастрофи.

—o—

В неділю почули в Кетті три дальші сильні потрясення землі, які знищили всі залізничні двірці між Сіді і Кеттою. Тисячі шакалів і псів нападають на місто Кетта і на поблизькі села. Їх вбивають вояки. Мерців палять по двацять нараз, щоби запобігти пошестям. Тисячі мешканців мусять в найближчих днях покинути свої оселі.

—o—

Два англійські мученики.

На образку, що його подаємо в цьому числі нашого часопису, бачите, як Св. Отець Пій XI. в храмі св. Петра проголошує святими двох англійських мучеників Тому Мора і Джона Фішера.

Понад 400 літ тому панував у католицькій ще тоді Англії король Генрих VIII., якому захотілося покинути жінку і оженитися з іншою. Думав, що Папа йому, як королеві, це pozwoliть, — однак католицька Церква стоїть непохитно на сторожі нерозривності подружжя, і не дозволила навіть королеві на таке порушення Божого закону. Король тоді не завагався пірвати з католицизмом — і оголосив себе згодом „головою“ англійської церкви. А мав цей король — відступник давніше радника, католицького єпископа Джона Фішера. Коли ж тепер єпископ не захотів, як католик,

узнати короля „головою“ церкви — багато за це мусів витерпіти по в'язницях. Католицька Церква зі співчуттям і признанням дивилася на терпіння незломного єпископа — і в 1533. р. Папа Павло III. уділив йому, в'язневі, гідність кардинала. Це так подразнило грішного короля, що він засудив Джона Фішера на смерть. 77-літній, старенький кардинал згинув під топором ката дня 22. червня 1535, до останньої хвилини співаючи „Тебе Бога хвалим“.

Того самого року засудив англійський король на смерть і казав стратити другого великого мученика Тому Мора. Був він визначним англійським державним мужем і письменником. Як правдивий католик, він теж осудив протикатолицькі виступи короля, просидів довго по в'язницях, і дня 6. липня 1535 згинув з руки ката.

кнут не може знівечити релігії в своєму царстві. З природною релігійністю людини не сила боротися, бо це проти природи. Дасть Бог, скоро там побідить і поверне до своїх прав не лише релігія, але й політична свобода і тоді поверне до своїх національних прав і наш, сторозтерзаний нарід!

Упадок большевицького безбожницького руху.

В Папському Східному Інституті мав недавно виклад про це о. Леді. Він вказав перш усього на упадок безбожницької преси совітів. Коли в 1930. р. „Безбожник“, орган союзу безбожників появлявся 6 рази в місяць на 8 сторінках, при накладі 326.000, то в 1934. р. вже тільки три рази на місяць і на чотирох сторінках, накладу — і це є цікаве — вже не подавано. Від 1. січня 1935. р. взагалі перестав виходити. Під таким самим іменем виходить ще місячник „Безбожник“, який в 1931. р. мав 199.500 примірників накладу, а в січні 1935. р. вже тільки 100.000. Це зменшення накладу особливо тому заслугоує на увагу, що в 1934. р. перестав виходити цілий ряд інших безбожницьких часописів. Місячник „Антирелігіозник“, який в 1931. р. появлявся в 31.500 примірниках і на 128 сторонах, при кінці 1934 перемінився на двомісячник з 48 сторонами і накладом 12.000. Число зорганізованих безбожників в 1932. р. виносило 5.673.000. Від того часу не збільшилося ні на одного. З упадком безбожницької пропаганди йде посилення релігійного руху. Учні комуністичних шкіл беруть участь в релігійних зборах священників; колхозники домагаються, щоб земні плоди благословили священники; в цвітні 1934 поставлено нового митрополита Москви і в акті поставлення взяло участь 20 єпископів, 44 священників і 15 діяконів; московські „Митрополичі відомості“ появляються в накладі 3.000 примірників. Розуміється не треба через те думати, що безбожницька пропаганда зникла цілком з совітського союзу. Від часу до часу, настає виправді заломання, але все знаходяться нові чинники і люди (головно з посеред жидів), які наново посилюють цілий протирелігійний рух.

Видізло шило з мішка.

Недавно ми писали, що комуністи на радянщині у часі цьогорічних Великодніх свят якось не робили перепон у відправах. Та тепер вийшла на верх большевицька злоба: Це вони робили на те, щоби зміркувати краще, хто ще тримається віри. А тепер усіх тих вірних дуже переслідують. І так у Москві та по інших містах виарештували всіх православних священників, що правили на Великдень і всіх вірних, що тоді ходили на відправи. Всіх арештованих є понад 7 тисяч і їх вивезли у далеку Сибір якраз за те, що всі вони практикуючі християни; між тими ісповідниками є навіть кілька єпископів. Крім того по часописах ведеться завзяту борня проти Бога; кожний часопис мусить поміщувати протирелігійні статті. Завели теж у себе т. зв. „наукову протирелігійну позичку“; хто з професорів підпише таку позичку, той замість давати гроші, є змушений говорити й писати безбожницькі речі.

— о —

Читання для наших дітей.

СТРІЛЕЦЬКА МОГИЛА.

Сонечко вже сідало на землю, як школярі зібралися під високим старезним дубом. На дубі вже здавна був вирізаний великий тризуб, а дубові віти, випняті мов залізний панцир, гнулися до самої землі.

— „Юнаки, — сказав найстарший з них Богдан, дяка син. — За тиждень у нас Зелені Свята. Тоді йдемо на могили борців за волю України. І в нашому селі є така дорогоцінна могила. В ній спить-спочиває стрілець і чекає слушного часу, як Ангел волі сурмою засурмить. Та наша могила, на жаль, запущена. Ми не ходимо на неї що днини, що години, ми не черпаємо з неї духа любови Батьківщини. Тепер це направимо. Але вперед упорядкуємо могилу, а потім частіше ходитимемо на неї. Тому зробимо так: обложимо могилу муравою, щоб на віки нам стояла, в горю потішала, в радості з нами раділа. Ти, Івасю, піди ще тепер до дівчат і скажи, нехай завтра рано-вранці насадять гарних квіток. А в суботу виплетемо вінок, червоною калиною завітчаємо, жовто-блакитною стрічкою приберемо. Ще намогильний хрест дівчата прикрасять квітками-незабудьками й стрічками.“

І молодь взялася до роботи.

А як на Зелені Свята загнали дзвони і велика процесія станула над могилою стрільця, тоді всі дивом дивувалися. Могила борця стояла пишно прикрашена. Всі якось радісно мовчали і слухали побожно церковної відправи. Шипіли тільки свічки, що їх тримали всі селяни й селянки. Так само горіли вогнем любови України серця зібраних. Всі вони знали, що де є таке юнацтво, як у їх селі, там певнісько засіє сонце кращої долі коханої України, і слава борців за волю піде з покоління в покоління і з роду в рід.

О. Годунько.

10-ліття „Луга“. З нагоди десятиліття української руханково-спортової організації „Луг“ відбудеться дня 23. ц. м. у Львові ювілейний луговий попис з участю „Лугів“ з краю. В програмі ювілейних обходів є полева Служба Божа, ювілейна промова, похід і вправи.

Українські делегації в Варшаві. Дня 29. м. були у Варшаві у міністра внутрішніх справ М. Зиндрам-Косцялковського дві українські делегації. Перша з них складалася з ред. В. Мудрого, пос. О. Луцького і В. Целевича, та обговорила суспільно-господарські, культурні і самоуправні справи. Друга делегація від Наукового Товариства ім. Шевченка була також у міністра освіти В. Єнджеевича.

В кількох словах.

У дев'яті роковини трагічної смерті гол. отамана С. Петлюри, українська еміграція влаштувала у Львові відповідні церковні й світські поминки. Вийшла друком окрема книжечка про С. Петлюру.

В пам'ять І. Кокорудзові. З нагоди других роковин смерті дир. Іллі Кокорудза, який має великі заслуги для Товариства „Рідна Школа“, було дня 1. ц. м. в храмі св. Юра поминальне Богослуження, яке відправив о. мітрат О. Базюк, та панахида при участі численного духовенства. На Богослуженню було дуже багато промадян.

Газети подали чутку, що Українка з Буковини п. О. Федорович стала спадкоємницею великого майна родини Папи Пія IX. А дійшло до того так: Ок. 130 літ тому Українець Іван Стрільбицький був ротмістром наполеонських військ і на двірському балю в Барцельоні познайомився зі сестрою Папи Пія IX. Марією Доротеєю, з якою й оженився. Вернувши з Франції доживав з дружиною (сестрою Папи) свій вік у Галичині та вивчив свого сина Миколу на священика, що був парохом Текучі пов. Коломия. Там він помер у 1880. р., залишаючи

трьох синів та одну чи дві доньки. Один з тих синів о. Миколи Стрільбицького, внук ротмістра Івана Стрільбицького, а саме Лев Стрільбицький, 86-літній старець, ще живе, перебуваючи у сина Володимира, державного лісничого в Микуличині-Чемигівській Поляниці. Донька того ще жиючого Льва Стрільбицького є п. Ольга Федоровичева із Чернівців. Вістку цю подаємо за газетами — але ближче про цю справу покищо нічо не знаємо.

Серце марш. Пілсудського. Згідно з останньою волею маршала, його серце перевезли дня 30. м. м. з почестями до Вільна та уложили в одній з церков. За кілька днів перевезли із Литви до Вільна тлінні останки матери марш. Пілсудського. Урна з серцем маршала спочине у стіп тлінних останків його матери.

Поліція арештувала в Пловдиві в Болгарії 40 осіб обвинувачених в участі у комуністичній змові. В арештованих найшли склади комуністичних летючок.

Атентат. В Монтевідео мав місце дня 3. ц. м. револьверовий атентат на президента Уругваю, Терру. Президент ранений у ногу. Політичного атентатчика Гарцію зловили.

Нововірці зі злости.

Погідний день був у неділеньку святую. Сонічко піднеслося вгору і розсипало тепленькі промінці по дорогах, стежечках, по городах і садках. Боками, край дороги всміхалися хатки, гей діти в білих сороченятах. Денеді на причолках розцвілі бози виглядали як стіжки живого квіття, легенький вітрець похитував черешнями, що наче сніжком сипали біленькими платками на дорогу.

Між тополями на горбочку паламар дзвонив. Голос дзвонів нісся горою в село, завертав у відчинені сімки, у віконця хат, доки не приляг до серця вірних людей. І виходили газди, господині з діточками, хлопці і дівчата, і одинцем то гуртками, спішили до церкви. Навіть пастушки вчасніше зганяли худібку на подвір'я, щоби теж на Службу Божу не спізнитися.

Матій і Никола теж ішли. Ступали сусіди повагом, розказуючи собі, що в світі чувати. Недалечко читальні надїхала якась фіра. Фірман поцвйохкував на коней, а позаду сидів селянин у чорному капелюсі.

— Це до Мартина поїхав! — сказав Матій.

— А хтож бо то? — спитав Никола.

— Таж це „ксьондз“ від баптистів. Буде

у Мартина їх службу божу правити. Кажуть, повна хата їх там сходиться.

— Ой, Боженьку, Боженьку! — зідхнув Никола. — І що це людям поставалося? Діди наші цього не знали, прадіди і батьки, аж ми дочекалися такої біди й нещастя в селі. Кажуть, цілий кут зпід гаю перейшов до тої штунди!

— Гей! Той кут усе таки нещасливий був! Ні то до читальні жаден з них, ні до кооперативи, ні до ради, ні паради, як би не ті люди. Нагнали Оленчиного Гавришка з Франції, оженився на куті, і тепер усіх їх водить за ніс. Штунду закладає!

— Та коби хоч в село не ширилося це нещастя! Чув я, що Василь Климишин вже не ходить до церкви. Кажуть, що ці штунди мають дуже багато різних книжок і газет, і ними найбільше баламутять нарід!

— Ей! То всьо колись щезне як дим!

— Та дай Боже! Але дивіться Матію, воно тільки одне мене дивує: Так про все випишують ці баптисти, чи там штундисти, — але чому вони не пишуть нічого проти комуністів, безбожників, проти пиянства, розпусти, проти гріха? Вони пишуть нам за Св. Духа, за Пресв. Трійцю, і за кінець світу. Таж, як ми ходимо до церкви, то ми вже знаємо, як нам вірити.

Большевики вже почали на добре боятися навіть своїх, партійних людей. Ось саме в Москві розв'язали відоме товариство старих большевиків, до якого належали відомі комун. діячі.

*

Палестинські жиди, поселені там недавно як утікачі з Німеччини, і там не мають спокою перед **свастикою** — знаком гітлерівців. Недавно виїхав залізничний потяг з Гаїфи до Дамаску, а на ньому хтось розвісив велику вивіску із свастикою та написом в арабській мові: „Німеччина понад усе“. Жидівські поселенці завважали вже від кількох тижнів, що ворожі їм Араби послуговуються тим кличем, очевидно для подразнення жидів.

*

5 мільйонів людей — ще є невольниками. Нині є різного рода невольники. Є напр. невольники — „подарунки“, часами називається це „адаптацією“; китайський закон дозволяє батькові продати новонароджену доньку. Ціни є дуже різноманітні: 5-літню дівчинку можна купити вже за 5—6 золотих, — а з другої сторони є гарні дівчата, за які платять тисячі. На великих невольницьких торговицях в Арабії продавці мають „на складі“ цілі маси такого „товару“. Вже в 1926. р. зобов'язав Союз Народів всі правительства, щоби боролися з невольництвом у підлеглих їм краях чи колю-

нях. Однак мимомовно цього, як виказує статистичне бюро Союзу, є ще більше як 5 мільйонів невольників. Особливо зле справа представляється в Абіссинії. Так нинішній світ, заражений безбожництвом, дозволяє на такі нелюдські речі, як торгування людьми.

*

Два гіндуси, Мукчат і Вукамаль, вибралися на прощу до Бадрінат у Гімалаях, віддаленого на 880 км. Вони надіються, що відбудуть цю дорогу протягом 8 місяців. Не будуть їти ані їхати, але повзти по землі як вужі.

ПОМОЖІМ ЗДВИГНУТИ ХРАМ БОЖИЙ НА ЗАХ. ОКРАЇНАХ!

Село Тарнавка, пов. Переворськ, це найдалше за Сяном висунене село на захід, що зберегло по нинішній день не тільки рідний греко-католический обряд, але й рідну українську мову. В селі є мала, дуже старенька дерев'яна церква. Село приступило до будови нової, мурованої церкви, на яку добуло дозвіл шойно по тяжких кількісних заходах.

На жаль, продовжати далше будову тарнавчани не в силі. Тарнавка взагалі дуже бідне село, а тепер люди живуть тут у крайній нужді, знищені минулорічними повеннями і неврожаєм.

Громадяни! Якщо розумієте вагу такої станиці, якою буде мурована церква у Тарнавці, далеко на західних окраїнах, то поспішите всі з жертвами на далше ведення і завершення її будови!

Жертви, хочби найменші, які оголосимо прилюдно, просимо посилати на адресу: Комітет будови церкви у Тарнавці, п. Манастеж ад Пшеворск.

Кажуть людям щераз лізти в ріку і перехрещуватися. І навіщо ж другий раз хрестити людей? Та краще вже цих раз охрещених поначували, щоби не читали злих і безбожних книжок, щоби молодь в селі не дичіла, щоби горнула до науки, просвіти, щоби діти слухали родичів, родичі виховували дітей, щоби не було в селі крадіжей, бійки, але згода і єдність. Але за це, бачите Матію, вони навіть словечком не згадують. Так, наче би це повоєнне зіпсуття і гниль були добрі?

— Правду кажете, Ніколо! Досить наше село бідне, то вони ще помагають його руйнувати. Але правду кажучи, хто ці штундисти в нашому селі? От Тимко Потічний, був колись добрий чоловік. Та на церковнім ґрунті виставив хату, і не хотів заплатити за поле. Зачав процесуватися, програв, і зате зробився баптистом. Знову Василь Климишин був п'ять літ крамарем в кооперативі. Наробив манка, Управа його усунула, а він тепер зо злости перекинувся на штундисту, і киричить у селі.

— Так, воно таки так Матію! Людська злоба і жадоба пімсти то й розум відбере. Або ця Євка Чорна? Старша жінка, а на що пішла? Чоловіка взяли на війну, а вона вже й за другими. Вернув чоловік з війни калікою, а вона відреклася хати і дітей, і до нині сидить

з наймитом Микитою на віру. Остерігав її наш отець, картав, ганив, та вперлася баба, баптистою, каже, буду, а до чоловіка не верну. Здорова, крепка молодиця, тай за Бога забула.

— А пригадуєте, Ніколо, як з Іваном Грицаєм було?

— Та щось за похорон, говорили люди!

— Так! Багато люди говорили, але по правді було так: В біді тай нужді вмерла вдова, стара Грициха. Четверо діточок лишила, і то голодних тай нагих, обдертих. Провізори видали світло, а старенький отець відправив похорон, сотика не взявши. Та приїхав звідкись її найстарший син Іван, і хотів доконче справити мамі по смерті велику параду, хоч не було на видатки. Йому й каже наш отець: „А деж ти був чоловіче, як мати хорувала, з голоду пухла? Братчики і сестрички твої примірають. Та хоч цими дрібними сирітками заопікуйся, як маєш гроші!“ А він пішов між людей, і лютував, що на баптиста перейде. І здається, що таки перейшов, і поїхав десь.

— Ой, бідненький нині світ! Несвідомі люди! Зробить чоловік якусь дурницію, або гріх, та зверни йому увагу, що так зле, а він відразу грозить тобі, що на баптиста перейде. Ой, бідненький нині світ! Але що там з цими Грицишиними сирітками?

Чи є пекло?

В минулому році (X. Н. С. ч. 8) виказали ми, що існування пекла це не є ніяка видумка, лише найпевніша дійсність. Ця правда спирається на Божому Об'явленні і на рїзних правдивих і певних подїях.

Відтак у ч. 17. ми доказали, що людський розум говорить те саме, що Ісус Христос і Апостоли навчали про пекло, і що за наукою Ісуса Христа і Апостолів, навчає завсїди те саме і свята Церква.

Мимо так ясних доказів, опертих на св. Письмі і непомильній науці Церкви, є такі люди, що не хочуть вірити в існування пекла.

Найчастіше мають ці люди такий закид: „Якже я маю вірити в пекло, коли пекла ще ніхто не бачив і ніхто з пекла не вернув?“

Такому чоловікові можна на це відповісти, що: Господа Бога також ніхто з людей не бачив, а чи з цього слїдує, що нема Бога? Людської душі ніхто не видів, а з цього не виходить, що чоловік не має душі. На небі наводяться мільони звїзд, що з них одні є видимі для людського ока, інші знов є невидимі, а однак з певністю ніхто не буде твердити, що на небі є лиш стільки звїзд, скільки може чоловік видіти.

Інші говорять: „З так страшним пеклом,

—Та щож. Дві дівчинки відвезли нашї отець до Захоронки Сестер Служебниць, одного хлопчину взяв сусід Петро Брунько корови пасти, а найменшого хлопчика дали старій Василисі, щоби удержувала. Нині, наш отець скликає по вечірні засідання комітету, та треба буде подумати, як зібрати гроша на удержання сироти.

Отак розказуючи, дійшли коло церковної брами. Тут вже було багато людей. Гуртками стояли старші, стрибала навкола церкви весела дїтвора. Кріслаті каштани облипи цвітєм, що білими китичками стояв на галузках, як свїчечки на ялинці. На високих тополях коло дзвіниці співали пташки, з гаю було чути, як кукала зазуля.

Ще раз дзеленькнула сигнатура, і церковця вщерть наповнилася людьми. Понеслися благальні пісні й молитви, а на престолі Божий Син приносив Себе в жертву Отцю Небесному за улюблених людей.

Матій і Никола стояли за лавками. Билися в груди і шептали: Ісусе, і тим, що відступили від Тебе, прости! Подай їм ласки, просвіти їх розум і душу! Подай нам єдність у селі!...

О. Горишвіт.

як його представляють, не може погодитися Боже Милосердя та нескінчена Любов Сотворителя до найліпших Своїх сотворінь“.

На це відповідаємо: Як любов і милосердя Бога є нескінчені, то не менче нескінченна є Його справедливість. Бог, що не карав би по справедливому ані Своєї ображеної чести, ані сильно потоптаного порядку, не був би правдивим Богом. Правда, що ангел і чоловік є найзнатнішими Божими сотворіннями, — але і досконалість їх та безчисленні ласки, які отримали, вимагають, щоб їх тим остріше карано, чим більше вони надуживали Божої Доброти.

Деякі кажуть: „Вірю в пекло, але як то може пекольний вогонь палити душу?“

Чоловік не може цього добре зрозуміти, але може до певного степеня поняти. Чоловік, що його душа є злучена з тілом, може дізнавати болі від вогню; здається, що цей біль відчуває тіло, але не тіло терпить і чує, тільки душа через тіло; найліпший доказ на це, що вмерлий нічого не чує. Що однак душа сама в пекольному вогні буде терпіти, вчинить це вже всемогучий Бог „в дивний, але в правдивий спосіб“, як мовить св. Августин.

Інші знов кажуть: „Як то може бути, що погублені горять в пекольнім вогні, але не спляться?“

На це відповідаємо: Чи Божа всемогучість не може їх заховати у вогні так, що хоч горять, мимо цього не підпадуть спаленню? Знаємо про трьох молодців, вкинутих на приказ Навуходносора в розпалену піч; по людському численні повинні вони були в цій печі згинуть, однак в дивний і чудесний спосіб вратувалися від смерті. Те саме можна сказати про св. мучеників, напр. про св. Йоана, що його вкинено до кїтла з кипячим олієм, а однак ніщо йому не сталося, бо всемогучий Бог його спас.

Взагалі можна сказати, що існуванню пекла перечать — і то не зовсім щиро — не люди чесні, але безбожні, розпустні, злі, — і то тоді, як є ошоломлені гріхами і пристрастями, і так довго, доки не загляне їм в очі смерть. Такий чоловік в обличчі смерті напевно відступить від свого твердження, що нема пекла, — і не є так закамянїлий, що не хотів би перед смертю помиритися з Богом і так втекти від кари пекла.

Побожний чернець Ніренберг оповідає про одного чоловіка, що через ледаче життя стратив віру. А мав він побожну дружину, котра його не раз напоминала. Він звик був їй заєдно відповідати: „пекла нема!“ Одного дня застала його подруга в ліжку неживого — і диво! В руці держав папір, що на йому було написано: „Тепер уже знаю, що є пекло!“

В р. 1604. сталася в Брукселі ось така по-

дія, описана в житті бл. Ришарда. Жили в тім місті два приятелі. Одної ночі один із них вернув додому і хотів пожитися спати, коли нараз пригадав собі, що не змовив три „Богородице Діво“, які вмираючій матері прирік щодня відмовляти. Не хотілося йому клякнути, але вкінці здобувся на відмовлення цієї молитви. Ледви скінчив, знечевя побачив перед собою товариша нічної забави цілого в огні, що промовив до нього так: „Я погублений! Мое тіло лежить на вулиці, а душа в пеклі! Подякуй Пречистій Діві, що ти не в пеклі, так як я! Ті три „Богородице“ врятували тебе!“ Сказавши ці слова, зник. Тоді цей молодець вибіг мерщій на вулицю і найшов на вказаному місці трупа свого приятеля, котрий щойно йому показався. Ця подія так його перейняла, що він негайно вступив до монастиря та віддався острій покуті.

Всі наведені приклади кличуть до нас в голос: Християнине, вір, а будеш спасений!

Щасливий, кому ці прості слова промовляють до серця! Бо доки чоловік вірить, що є Бог і позагробове життя, що буде Суд і на цьому суді досягне Божою рукою кожний гріх, а нагородить кожну чесноту, — коли в те вірить, доти буде здержуватися від гидких діл. А скоро ця віра вигасне, скоро перестане боятися Бога, тоді не здержить нещасливого ніщо вже від гріхів.

Розважання про муки в пеклі повинні на нас ділати так, щоби ми стереглися гріха, особливо смертного, та покутували за поповнені гріхи і тепер користали з довготерпеливості і милосердя Божого, щоби колись не карала нас Його справедливість.

Наше туземне життя це лише час сійби, у яким треба засівати, щоб у вічності було що жати.

Наше життя, це школа, що в ній нас Провидіння не лиш навчає, але і картає, як коли цього треба.

Наше життя це боротьба чесноти з противностями і перепонами, що в ній маємо добути собі вічне щастя.

Закінчу словами, котрі сказав св. Іван Золотоустий: „Захочай свою душу від страшної муки в пеклі, бо хто має усе перед очима цю огнену пропасть, той в неї не попаде“.

о. С. Ковалів.

—о—

На острові Цейлоні шороку панує тяжка заразлива недуга малярія. Але цьогорічна пошесть там особливо грізна. Тамошні католицькі місіонарі пишуть, що в кожній родині на острові є повно хорих. Напр. у місійній школі захорувало 214 учнів зпоміж усіх 240. Нема ліків і поживи, — а через те дуже багато людей умирає.

Цікаві дрібнички.

Дива природи. В часописах саме читаємо ось які цікаві дрібнички, подані з Бразилії: На острові Донгаль, при берегах Ірландії, живе порода устриць, що ловлять шурів. Ті устриці остають при припливі моря на березі. Ніччю, велика маса шурів заходить туди на жир. Вони дуже ласі на мясо устриць. Устриці вночі отвараються (підносять верхню вічку) і коли шур всуне туди свою голову — вони моментально замикаються (стюлюються) і шурові приходить кінець. Відтак найближчий приплив моря забирає устрицю зі шуром. — У ріках на острові Цейлон, живе цікава рибка-повзун. В часі літніх посух мандрує вона часами дуже далеко, щоби найти іншу ріку. Ця рибка доходить до 20 см. довжини, а її мясо дуже смачне. — В нетрях Бразилії живе порода ідовитих чорних павуків, які не снують ніколи сітей до ловлі комах, лиш полюють на добучу при помочі трійливого жала, яким убивають моментально всякі комах. Ідь цих павуків небезпечна і для людини, а ділає вона так сильно, як ідь гадюк.

Палення тлінних останків, як знаємо, є строго заборонене католицькою Церквою. Але все таки в деяких країнах є досить безбожних людей, які хочуть свої останки дати спалити, — і вони навіть будують дорогі будинки з печами на палення трупів — т. зв. крематорії. Ось напр. у Чехословаччині є кілька таких крематоріїв. Розуміється, що при паленню доходить до великих надужит. Недавно в чеському місті Пільзні відкрили, що урядовці тамошньої крематорії перешукують попіл спалених трупів і крадуть для себе всякі цінності, дані до домовини, — а також золото зі штучних зубів. Погане це все і бридке.

Нова пустиня. Страшна буря куряви в Злучених Державах, перемінила два мільйони акрів землі в західнім Кензасі та східнім Колорадо у правдиву пустиню, з котрої тепер її мешканці з поспіхом втікають. Багато осіб згинуло вже від нової недуги, забиття легенів порохом. Багато худоби також згинуло з цієї причини. Вітер, що рвав порохи з землі, повіривав і засіяні збіжжя. По фармах перекочуються філи піску, деякі будинки цілком закриті навіяним піском. В цілій околиці не остало подостатком трави, аби нагодувати одного коня.

Ріжні зміни погоди, що відбуваються цього року в Європі, Азії й Америці, ставлять деякі вчені у зв'язок з плямами на сонці. Але найбільші зміни вони заповідають на 1970. р., коли соняшних плям буде найбільше. Тоді, думають, в Європі зимно доходитиме до 80 ступнів нижче зера. При такій температурі немислиме ніяке життя. Ціла Європа обернеться в пустелю, а її населення виємігрує до Африки...

Мандрівний малярський театр загостив недавно до одного більшого малярського села. Але театральна селя кілька днів світила пустою, бо мешканці села не маючи готівки, не могли купити білетів. Та помисловий директор мандрівного театру проголосив, що театральні білети можна купувати за яйця. Помисл директора був дуже добрий: селя заповнилася селянами, а каса театру — кошами з яйцями.

„Міжнародний Комітет Помочі“, що знаходиться при Союзі Народів, оголосив статистику безробіття й нужди за 1933. рік. В тім однім році згинуло на цілм світі 2,400,000 осіб з голоду. Одночасно в тім самім році обшарники та фабриканти знищили, — щоби не допустити до обниження цін — 588,000 вагонів збіжжя, 144,000 вагонів рижу, 267,000 мішків ка-

ви, 2,560,000 кілограмів цукру!... Крім цього спалили 423,000 вагонів збіжжя, вживаючи його замість вугля чи дерева. Далі знищили 560,000 сотнарів м'ясних консерв, 1,450,000 кілограмів свіжого м'яса, 900,000 рогатої худоби і 57,000 овець.

Найсильніша лампа на світі. Недавно збудовано в Шікаго величезний рефлектор (прилад, який зосереджує і відбиває на далеку віддаль світло), що його світло видно на 700 кілометрів. Бачить його з тієї віддалі летун, якщо він є високо над землею. Зі землі цього світла не було б видно, бо, як відомо, земля є округла і заслонила б світло. Та в останніх тижнях Шікаго ще побило свій власний рекорд і вбудовало новий рефлектор о силі два рази більший від попереднього. Ясність цього нового велетня світла виносить три біліони свічок. (Для пояснення: біліон це мільон мільйонів. А електрична лампа, яку подибуємо найчастіше в урядах має від 50 до 100 свічок ясности). Щоби собі засувати світляну силу цього рефлектора, уявм собі, що якийсь летун піднісся високо понад Львовом. Отож він побачив би світло цього рефлектора, коли б його уставлено в полудневій Італії! Те світло видно було б аж з місяця, як-що б там дістатися. Що правда, не голим оком, але найзвичайнішим малим далековидом.

Трагедія китайської жінки. Жінка одного багатого промисловця в Шангаю хотіла отруїтися, але її в останній хвилині відраєтовано. Коли приятельки, що відвідували її в шпиталі, спитали її, яка була причина такого її кроку, відповіла, що її чоловік за весь час тривання подружжя, т. зн. від року, не промовив до неї ані слова. Тому хотіла зійти з цього світа. Після тої розмови нещасна довідалася, що її чоловік був від уродження глухий і взагалі не вмів говорити... Як жеж це було можливе? Його каліцтво було відоме родичам молодій жінки, які ще давно, перед літами, умовилися відносно подружжя з родичами пана молодого. Але вони вважали, що німота і глухота їх сина це була за велика дрібниця, щоби про них тоді, підчас торгів згадувати... А молода жінка, загукана і покірна, як усі китайські жінки, не посміла запитати мужа, чому до неї не говорять. Думала, що це прояв погорди. Тимчасом про правду довідалася аж після намаганого самогубства. Ось цякава трагедія!

Вино замість хлороформу. На конгресі американських лікарів, один лікар з Нью-Йорку прочитав реферат, у якому проголосив свої цікаві спроби застосувати хлороформ застриками сильного червоного вина. Хорі не тільки безболізно зносили операції, але перебували у стані підсвідомости ще впродовж кількох годин після хірургічних забігів. Реконвалесценція відбувалася дуже скоро так, неначеб вино зміцнювало організм на довший час. Американські лікарські кола зацікавились тими оригінальними досвідами.

Осліп при кермі літака. На летунській лінії поміж Нью-Йорком і Уошингтоном притрапилось цікава пригода, яка мало що не покінчилась трагічно. Під час лету завважили пасажери, що піллот виконав кілька незрозумілих рухів. Двері до кабіни пілота були отворені. Подорожні скричали: „що сталося?“ На це піллот відповів, що робиться чомусь дуже темно. Один з пасажирів, що випадково був теж піллотом, отже вмів керувати літаком, оцінив небезпеку з незрозумілого поведіння пілота, прискочив до него і завважав, що цей осліп. Пасажир ухопив керму літака в свої руки, а його товариші занялися піллотом, що за той час змілів. Новому пілотові-пасажирові вдалося якось щасливо злетіти на землю.

КОРОТКІ ВІСТКИ.

У Львові відбувся на днях „День Хорих“. Архієрейську Службу Божу відправив для них Преосв. Кир Іван. Такі „Дні Хорих“ слід робити по цілм краю.

Проти гнобителів. В Женеві всі релігійні визнання виписали явного листа до членів Союзу Народів. Там є бесіда про жорстоке нищення релігії в червоній державі під проводом Сталіна, і домагання, щоб Союз Народів від своїх членів (а членом є також радянщина) вимагав пошани й свободи релігії і проповідування Євангелії.

Щодня податок хочуть побирати в Польщі від дрібних купців, а це тому, щоб купці сплачували податок і щоб не задовжувалися по вуха. По той податок зголошувалися б щодня урядовці, — та це все є покищо наміром, а чи вийде такий закон, то ще не знати.

Градова туча в угорському місті Кечкеметі в околиці спричинила величезний страх і шкоди. Вихор перевертав фіри, а сполошені коні бігали вулицями міста, де град витовк 30 тисяч шиб. Всі поля покриті були ледом завгрубшки 15 сантиметрів, а деякі кусні граду важили 25 дека; тому й не диво, що під таким тягарем завалилися численні криші домів.

Англіїці щораз численніше вертаються до предківської католицької віри. Тепер є в Англії 1.207 католицьких народніх шкіл, де вчиться понад 400 тисяч дітвори.

Поїзд—вистава. Щоб поширити свої виробы всякого рода, Поляки згромадили всі свої виробы в однім поїзді, і так їздитимуть по цілій Польщі. Через те Поляки знатимуть що мають свого і що треба їм у себе, а не загрозицею купувати. Ми не годні позвільти собі на таку виставу, алеж свідомі Українці повинні знати, що всі закупи слід їм робити у своїх кооперативах і крамницях. Через те наш гріш іде в наші руки і на наші установи. Ось на днях „Центросоюз“ уділив гарні підмоги нашим бідним станіям як Захоронки, Рем. Бурси і т. п. В той спосіб нарід, даючи свій гріш в українські руки, підпомагає тим самим свої бідні, а д. потрібні установи.

З Голяндії пишуть, що бувший цісар Німеччини Вільгельм уже з довшого часу тяжко нездужає. Особи з близького окруження б. цісаря не хочуть подати до часописів ближчих подробиць тієї недуги.

НІМЕЧЧИНА ХОЧЕ МИРИТИСЯ.

Гітлер виголосив дня 21. м. м. в німецькому парляменті велику промову, яку в міжнародній політиці уважають за знак деякого покращання відносин Німеччини до інших держав. Гітлер м. ін. виявив безперечно волю Німеччини втримати мир. Найважливіша точка цієї промови — це засадничо вороже становище Німеччини супроти совітів. Промова Гітлера викликала прихильний відклик в Англії. Мабуть незадовго прийде до поважних виявів замирення світа з Німеччиною. Справою Німеччини займався теж у своїй великій промові Мусоліні.

— о —

ЗАСІДАННЯ ЛІГИ НАЦІЙ.

На сесії Ради Ліги Націй, яка саме відбулася, обговорили ряд важних міжнародних питань.

Сесію відкрив Літвінов, — жалібною промовою з приводу смерті марш. Й. Пілсудського. Делегати інших держав теж зложили заяви співчуття польській делегації. Обговорювано на сесії відомий італійсько-абісинський конфлікт. Вкінці Рада прийняла резолюцію, згідно з якою уряди Італії й Абісинії малиб до дня 25. серпня ц. р. вибрати окрему комісію, яка поладналаб мирно цей конфлікт.

Далі, Рада Ліги займалася справою опіки над дитиною, поборювання торгівлі отруями, відкинула справу відшкодування швайцарським громадянам за воєнні втрати, відложила справу грецької меншости в Альбанії, вирішила декі господарські справи та займалася справою комісаря Ліги в Данцігу.

— о —

ПРУСЬКИЙ ПОЛІТИК ІЗДИТЬ.

Пруський прем'єр Герінг відбув приватну, але не без політичного значіння подорож до Будапешту, Дубровніку в Югославії, та Софії.

— о —

Чи білі народи вимирають?

Знаний один учений доходить до висновку, що в недовгому часі білі народи значно змаліють, особливо Французи і Німці. За часів Людовика XIV. Франція була найгустіше заселеним краєм в цілій Європі. Коло р. 1850 Франція і Німеччина мали по 36 мільйонів населення. До 1914. р. Німеччина досягла 60 мільйонів, натомість Франція тільки 40 мільйонів. Також Англія й Італія перевищують Францію під оглядом кількості населення. По всіх сподіваннях за яких 20 літ Україна і Польща перевищать Францію. Таке саме пересунення як між Францією і Німеччиною, Західною і Східною Європою, може прийти між білою і барвними расами. Одиноким запобігачим середником, це збільшення народин у всіх європейських народів.

Спроба змінити календар.

На Заході ведеться постійно велика пропаганда за зміною календаря. Від кількох літ працює в цьому напрямі окрема комісія при Союзі Народів у Женеві.

Новий календар мав би на основі проекту предложеного Союзом Народів виглядати так: Рік ділиться на 13 місяців рівно по 28 днів кожний. Новий 13-тий місяць буде мати своє місце між травнем і червнем і буде називатися „Фльореаль”. Кожний місяць буде складатися з 4 тижнів по 7 днів, так, що дні тижня, а зглядно місяця, мали би свою постійну нерухома дату. Був би — так би сказати, — „залізний” календар, неподвижний. Очевидно після цього проекту — подвижні християнські і жидівські свята святковані би як неподвижні т. є. вони одержали би постійну свою дату в церковному році. На Пасху, себто на Празник Христового Воскресення пропонується день 6. квітня, що був би рівночасно неділею кожного року.

Але така зміна календаря є тепер неможлива і непотрібна. Святкування Великодня і подвижних свят належить уже до так закорінених церковних звичаїв, що шкідливо річно булоб їх змінити. Апостольська Столиця, беручи це під увагу, поставилася неприхильно до спроб такої нагальної зміни календаря.

Занехаймо погані звичаї.

„Яким тебе бачать, таким тебе судять!” — каже наша пословиця. Можна бути у житті навіть дуже примірним і характерним, та раз представивши себе прилюдно не так, як годиться, виробимо про себе сумний погляд в осуді очевидців.

Згадатиб тільки про рекрутські звичаї молоді. Буває молодець, хоч горбатий чи кирпатий, хирлячок чи сухенький, та коли рекрут, то й хоче показатися перед людьми. Поминаючи вже кількадевні дикі вигуки по селі і п'янство, візьмим під увагу рекрутський візд (рекрути обов'язково мусять їхати на фірі) до повітового міста. Сороміцька пісня і крик, зв'язані ноги на драбині, розкудовчена голова, оп'яніле лице і запухлі очі, роблять на глядачів дуже прикрі вражіння. Це саме діється при повороті усіх рекрутів назад до села, хочби їх лиш третина була віддана у службу.

Можливо, що ці рекрутські звичаї мають свою історичну причину, коли ще громадський писар віддавав хлопця у військо. Тараса Шевченка віддавали у салдати не на службу, але у досмертну тюрму. Розпука пе-

ред довголітньою касарнею казала молоді заливати хробака, та хоч раз вжити собі світа і самоволі. Та немає рації продовжати цю погану традицію у нинішній час, щоби осмішувати себе в очах чужих людей. Чейже знаємо, що в часі війни ішли люди на очевидну смерть, та без вигуків і пиянства.

Тому треба викорінювати ці погані звичаї у рекрутованої молоді. Особливо культурно-освітні провідники на місцях повинні звернути увагу своїм членам, щоби все і всюди заховали гідну форму культурного поведіння, та приносили Українцям честь і славу. Кожний молодець повинен пам'ятати, що він Українець і в очах чужих людей мусить представити себе якнайкраще. А вже найважливіша річ, щоби не розпиватися. Не дивитися нам на других, коли наш нарід терпить великий недостаток, а цілі повіти на переднівку голодують і пухнуть.

К.

Читання для наших господарів.

Як піднести видатність господарства?

Щоби одержати великий збір з поля, треба це поле дуже старанно управляти та добре пильнувати рослини. Малорільні господарства з численними робочими членами родини повинні управляти ріллю городовим способом. Засіви треба докладно виконувати з усяких бурянів. Орати вчас і глибоко, гноїти багато і добре. Тому обірник і гноївку треба переробувати дуже старанно, а також робити багато компосту, про який ми вже недавно писали. Також треба відповідно вживати штучних навозів, порадившись наперед фахівця. Запровадити подвійний річний збір таким способом, що на добрій ріллі сіється напр. озиму вику з житом на вчасну весняну пашу, а по викошенню садиться кінський зуб, — або після озимої вики сіється мішанку на зелену пашу, або садиться брукву чи капусту. На лекшій ріллі засівають з житом сераделю на осінню пашу, а на тяжчій землі сіяти горошок зараз по скошенню жита. Але при цьому — плян засівів треба стосувати до потреб даного господарства. Озимі збіжжа повинні приходити по конюшинах і стручкових, а ті останні по окопових. Менш-більш 1/3 частину землі повинні займати збіжжа, 1/3 стручкові на пашу і до дому, а 1/3 бульба, буряки, морква і т. д.

Дбаймо про здоров'я!

Хоч у наших селах воздуха багато, та обставини здоров'я там недобрі. Сільські вулиці літом звичайно порошні, а на весну і в осені переминаються в бездонні болота. Рови коло вулиць плиткі, нечищені, зарослі хоптою. В ровах застоюється смердюча вода, до котрої спливає часто гноївка з загород. Хати в нас малі й низькі, вікна маленькі й мало коли отвиряються.

Ради здоров'я своїх дітей, треба старатися, домогатися, щоб вулиці в селі були добре вимощені, обсажені деревиною та мали по обох боках добре утримані, чищені рови для відпливу води; щоб на весну і в осені згорнано болото з вулиці, а рови чищено, бо нечисті, зарослі рови це жерела зародків пошесних недуг.

А внарі хат треба дбати про чистий воздух, тепло і світло сонця.

Календар.

ЧЕРВЕНЬ 1935.

Стиль	м. ст.	Дні	С В Я Т А
			греко-катол.
16	3	Н	Сош. св. Духа. Лук. ⑥
17	4	П	Пресв. Тройці. Митр.
18	5	В	Доротея еп.
19	6	С	Іларіона Вис.
20	7	Ч	Теодота свмч.
21	8	П	Теодора стр.
22	9	С	Теклі, Кирила
23	10	Н	1. по С. Всіх Св. Тим. ④
24	11	П	Вартоломея, Марти
25	12	В	† Онуфрія Вел.
26	13	С	Акиліни м.
27	14	Ч	† Пр. св. Евхар.
28	15	П	Амоса прор.
29	16	С	Тихона еп.
30	17	Н	2. по С. Мануїла ②

Загальниця від 16. VI. до 23. VI.

Петрівка від 24. VI.

Сонце сходить дня 21. VI. о год. 3.18, заходить 19.33. Середня довжина дня 16 годин і 12 минут.

Місяць: повня дня 16. VI. год. 21.20; остання чверть дня 23. VI. год. 15.21; нів дня 30. VI. год. 20.44.

Столітній календар каже, що від половини червня буде погода, а при кінці спека.

Люди говорять, що яка погода 21., 22. і 23. червня — така буде аж до 21. вересня. Якщо 27. VI. е дощ, то буде слота. Коли 29. VI. колоситься жито, то буде гарний врожай.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР.

ЧЕРВЕНЬ.

З історії князівської доби слід пригадати, що дня **6. червня 1224. р.** був бій над Калкою, в якому татари побили Українців. Почалося велике татарське лихоліття, яке довело київську державу до упадку.

З козацьких часів — знаний з дня **8. червня 1652. р.** побідний бій Богдана Хмельницького під Батогом. Вкінці дня **18. червня 1709. р.** було перше руйнування Січі Москалями.

Дня **7. червня 1843. р.** помер о. Маркіян Шашкевич, пробудитель галицьких Українців, який перший впровадив живу українську мову до письменства в Галичині.

Дня **11. червня 1876. р.** вийшла ганебна заборона українського слова в Росії.

Недавні визвольні змагання позначилися в червні такими найважливішими подіями: дня **23. червня 1917. р.** вийшов Перший Універсал Української Центральної Ради в Києві. Дня **8. червня 1919. р.** почалася відома чортківська офензива Української Галицької Армії. Дня **27. червня 1919. р.** українські війська здобули Бережани.

Євангелія.

Сошествіє Св. Духа.

А в останній великий день празника стояв Ісус і кликав, кажучи: Коли хто спрагнений, нехай прийде до Мене і п'є. Хто вірить в Мене, як говорить Письмо: З Його нутра потечуть ріки живої води. Се ж говорив про Духа, котрого мали прийняти віруючі в Нього; бо ще не було Духа Святого, так як Ісус не був ще прославлений. А з тої громади, ті, що чули ці слова, говорили: Се справді пророк. Інші говорили: Се Христос. А інші говорили: Чи з Галилеї Христос приходить? Чи Письмо не годорить, що з сімени Давидового, і з Вифлеєму села, де був Давид, Христос прийде. Так повстав спір в народі ізза Нього. Деякі ж з них хотіли спіймати Його, та ніхто не наложив на Нього рук. Прийшли отже слуги до первосвящеників та фарисей; і сказали їм вони: Чому ви не привели Його? Відповіли слуги: Ніколи так не говорив чоловік, як сей Чоловік. Відповіли їм отже фарисей: Чи й вас зведено? Чи хто з князів увірив в Нього, або з фарисей? Але сей нарід, що не знає закону, проклятий. Сказав до них Никодим, той, що приходив до нього нічю, один з них: Чи наш закон судить чоловіка, коли перш не вислухає його і не пізнає, що він робить? Відповіли і сказали йому: Чи й ти з Галилеї? Досліджуй Письмо і подивися, що пророк з Галилеї не приходить. І вернули кожний у свій дім.

(Йоан, гл. 7, ст. 37—53).

Понеділок Пресв. Тройці.

Глядіть, щоби не погордили одним із сих малих; бо кажу вам, що ангели їх на небесах безпечно бачать лице Мого Отця небесного. (Бо Син Чоловічий прийшов шукати і спасти те, що погинуло). Що вам здається? Коли буде у котрого чоловіка сто овець і заблудить одна з них: чи не оставить дев'яност і дев'ять в горах і йде шукати тої, що заблудила? І коли доведеться, що знайде її, істинно кажу вам, що тішиться нею більш, як дев'яност дев'ятьма, що не заблудили. Так нема волі у вашого Отця що на небесах, щоби загинув один із сих малих. Коли ж згрішить проти тебе твій брат, іди і викажи йому між тобою і ним одним. Коли тебе послухає, ти позискав свого брата. А коли тебе не послухає, візьми зі собою ще одного, або двох, щоби при устах двох або трьох свідків було стверджене кожне слово. Коли ж їх не послухає, скажи Церкві; а коли Церква не послухає, нехай буде тобі, як поганин і митар.

(Матей, гл. 18, ст. 10—17).

Неділя 1. по Сош. Св. Духа.

Для того не бійтеся: від многих воробців ви вартіші. Кожного отже, хто визнає Мене перед людьми, визнаю його і Я перед Моїм Отцем, що на небесах. А хто відречеться Мене перед людьми, відречусь його і Я перед Моїм Отцем, що на небесах. Не думайте, що Я прийшов принести мир на землю; Я не прийшов принести мир, а меч. Бо Я прийшов розділити чоловіка з його батьком, і доньку з її матір'ю, і невістку з її свекрухою: І ворогами чоловікові його домашні. Хто любить батька або матір більш, як Мене, не єсть Мене достойний; а хто любить сина або доньку більш, як Мене, не єсть Мене достойний. І хто не візьме свого хреста і не піде за Мною, не єсть Мене достойний. Хто знайшов свою душу, погубить її, а хто погубить свою душу ізза Мене, знайде її. Хто вас приймає, Мене приймає, а хто приймає Мене, приймає Того, хто Мене післав. Хто приймає пророка в ім'я пророка,

візьме пророчу заплату; а хто приймає праведника в ім'я праведника, візьме заплату праведника. І хто напоїть одного із сих найменших чашею студеної води, тільки в ім'я ученика, істинно кажу вам, не втратить своєї заплати.

(Матей гл. 10, ст. 31—42).

Пресв. Евхаристії.

Я хліб життя. Ваші отці їли манну в пустині і померли. Се хліб, що сходить з неба; щоб і не вмер той, хто його їсть. Я хліб живий, що зійшов з неба. Коли хто їсть сей хліб, житиме по віки, а хліб, що Я дам, се Моє Тіло за життя світа. І сперечалися між собою жида, кажучи: Як може Він дати нам тіло їсти? І сказав їм Ісус: Істинно, істинно говорю вам: Коли ви не будете їсти Тіла Сина Чоловічого, не будете пити Його Крови, життя не будете мати в собі. Хто їсть Моє Тіло і п'є Мою Кров, має життя вічне, і Я воскрешу його в останній день. Бо Моє Тіло се правдивий корм, а Моя Кров се правдивий напій.

(Йоан, гл. 6, ст. 48—55).

Маршал і черці.

Недавно померший маршал Франції Лютей був глибоко віруючим християнином. Одного разу відвідав він монастир Облятів і у своїй промові сказав таке: „Черці, ви певно думаете собі: Ох! Маршал Франції! Людина, що бачила цілий світ! Який приказує одній з найсильніших армій! який панує над колоніями! яке життя в порівнянні з нашим! — Але кажу вам: Певно, таке життя, такий світ: Індонезія, Мадагаскар, Африка, Марокко, є величчю і гарним! А всетаки: Черці, ваше життя, ваше чернече правило, молитви, жертви є також само необхідні і великі, як кожне добре діло на землі... Життя було б божественним крутінням, колиб ним не кермував дух. Колиб не було таких людей, як ви, не було б також таких людей, як я!“

ДОПИСИ.

Концерт у честь Поляглих. „Грають сурми, Січ у бій іде... За Вкраїну, за єдину“... Залучили гомінки голоси бадьорих юнаків. Це Ремісничка Бурса ім. Миropолита Андрея, дає в читальні на вул. Крупярській вечір стрілецької пісні в шану й честь поляглих борців. Пісні плывуть одна за одною переплітані мандоліновими секстетамі, й викликають щире захоплення слухачів, головню дівчат і молодців, що виповнили салю по береги. Слухають патріотичних деклямацій наші діти, що їх розговірна моза в хаті, на жаль — чужа, і тут учаться любити Україну. А треба признати, що концерт, головню пісні й деклямації, були гарно виконані. Декляматори: Іваськевич, Проталь, І. Маковський, вказують на інтелегентне зрозуміння і передачу поезій, і повинні далі в тій ділянці працювати й вироблюватися. Вступне слово влада скреслила з програми. Слід ще записати одне цікаве зауваження: на юнацтво більше вражіння роблять речі легкі, зрозумілі; воно виходить із таких приступних концертів підбадьорене — і о-свідомлена. А це у Львові дуже потрібне. Тому й в гім належить признання диригентові п. М. Рибчинові. Одне хіба недомагання: сая повинна бути рішуче краще вбрана. Позатим концерт, закінчений національним гимном, був удачний — і дай Боже таких концертів якнайбільше.

